

**NAČRT RAZVOJA ODPRTEGA
ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA
ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ
V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI
GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE**

Projekt: NAČRT RAZVOJA ODPRTEGA
ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA
ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ
V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI
GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE

Naročnik: OBČINA MOZIRJE
ŠMIHELSKA CESTA 2
3330 MOZIRJE

Izdelal: EUROCON D.O.O.

Odobril: IVAN SUHOVERŠNIK, ŽUPAN

Datum: oktober 2008

KAZALO VSEBINE

1. NAMEN IZDELAVE NAČRTA	5
1.1 UVOD	5
1.2. IZHODIŠČA	6
1.3. CILJI NAČRTA	8
1.4. IZVAJANJE PROJEKTA	9
1.5. REFERENČNI DOKUMENTI.....	9
2. TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE IN POMEN ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ	10
2.1. SPLOŠNO O ŠIROKOPASOVNEM OMREŽJU.....	10
2.2. ODPRTO ŠIROKOPASOVNO OMREŽJE	10
2.3. TIPI ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA.....	11
3. OPREDELITEV OBSTOJEČEGA STANJA	13
3.1. SPLOŠNI OPISI POSAMEZNIH OBČIN.....	14
3.1.1 Splošen opis občine Mozirje.....	14
3.1.2 Splošen opis občine Nazarje.....	17
3.1.3 Splošen opis občine Gornji Grad.....	20
3.1.4 Splošen opis občine Rečica ob Savinji	24
3.1.5 Splošen opis občine Luče	26
3.2. OBSTOJEČE STANJE NA PODROČJU ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA	31
3.2.1. Podatki telekomunikacijskega operaterja Telekom Slovenije d.d.	32
3.2.2. Podatki kablanskega operaterja Elektro Turnšek d.o.o.	46
3.2.3. Stanje mobilnega omrežja	52
3.2.4. Bele lise.....	53
3.3. OBSTOJEČE STANJE JAVNE INFRASTRUKTURE V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE	56
3.3.1 Obstoječa javna infrastruktura v občini Mozirje.....	56
3.3.2 Obstoječa javna infrastruktura v občini Nazarje.....	61
3.3.3 Obstoječa javna infrastruktura v občini Gornji Grad.....	66
3.3.4 Obstoječa javna infrastruktura v občini Rečica ob Savinji.....	68
3.3.5 Obstoječa javna infrastruktura v občini Luče.....	73
4. RAZVOJ ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE	74
4.1. RAZVOJNE USMERITVE	74
4.2. IZHODIŠČA ZA RAZVOJ ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE	76
4.2.1 Podatki telekomunikacijskega operaterja Telekom Slovenije d.d.	76
4.2.2 Podatki kablanskega operaterja Elektro Turnšek d.o.o.	86
4.3. POTREBE KONČNIH UPORABNIKOV	97
4.4. LOKACIJE RAZVOJNIH PROJEKTOV IN DRUGE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE	100
4.4.1. Občina Mozirje	100
4.4.2. Občina Nazarje	100
4.4.3. Občina Gornji Grad	100
4.4.4. Občina Rečica ob Savinji.....	103
4.4.4. Občina Luče	103
5. ZAHTEVE PROJEKTA GRADNJE ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA.....	103

5.1. TEHNIČNE KARAKTERISTIKE	106
5.2. SLUŽNOSTNI POGOJI UPORABE OBČINSKIH ZEMLJIŠČ ZA GRADNJO ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA .	107
6. MERILA ZA IZBOR IZVAJALCA GRADNJE, UPRAVLJANJA IN VZDRŽEVANJA NOVIH ODPRTIH ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ	109
7. POGOJI UPRAVLJANJA Z ODPRTIM ŠIROKOPASOVNIM OMREŽJEM	109
8. TERMINSKI NAČRT	110
9. ZAKLJUČEK.....	110

1. NAMEN IZDELAVE NAČRTA

Del občin Zgornje savinjske doline, in sicer občina Mozirje, občina Nazarje, občina Gornji grad, občina Rečica ob Savinji in občina Luče so sklenile dogovor, da k projektu gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij pristopijo skupaj. Glavni razlog je povezanost občin, vpetost v Zgornjo Savinjsko dolino in racionalizacija stroškov.

1.1 Uvod

Telekomunikacija in storitve, ki jih omogoča, so v sodobnem svetu močno razširjene, prav tako tudi naprave, ki sodelujejo v procesu telekomunikacije (televizija, radio, telefon, GSM, računalniki...). Te so postale vsakdanji in nepogrešljivi predmeti, brez katerih si življenja ne moremo več predstavljati. Ocenjena vrednost prihodkov telekomunikacijske industrije iz leta v leto pospešeno raste, pri čemer se je v letu 2006 gibala že okoli 4% svetovnega BDP, kar priča o pomembnosti in nepogrešljivosti za svetovno družbo, posamezno državo in njene prebivalce. Vidne in dokazane so korelacije med sodobno telekomunikacijsko infrastrukturo in gospodarsko rastjo ekonomije, s čimer se pospešuje razvoj držav, ki vlagajo v gradnjo in implementacijo telekomunikacijske infrastrukture in razvoj storitev. Internet, kot ena najpomembnejših novosti današnjega časa, pospešuje razvoj »storitev na daljavo« in prenaša storitve, kot so poslovanje, izobraževanje, delo na daljavo in vsakodnevno komuniciranje v raznovrstnih oblikah na doseg uporabnikov interaktivnega svetovnega spleta. Ustvarjajo se nove storitve, odpirajo nove naložbene in zaposlitvene možnosti, povečuje se produktivnost obstoječih procesov in uvajanje novih, kar pospešuje razvoj tako imenovane informacijske družbe, ki temelji na znanju in informacijah.

Potrebe po veliki prepustnosti internetnih omrežij zaradi obsega in zahtevnosti storitev strmo naraščajo. Zaradi razvoja se minimalne zahteve za normalno uporabniško izkušnjo povečujejo skorajda iz dneva v dan. Izraz *širokopasovno omrežje* označuje telekomunikacijsko prenosno omrežje, ki za prenos signalov uporablja različne prenosne medije s široko uporabnim frekvenčnim območjem. S tem se omogoča tvorjenje množice medsebojno neodvisnih kanalov za sočasni (simultani) prenos podatkov, govora in slike. Širokopasovnost v bistvu pomeni, da kanali omogočajo visoko kapaciteto prenosa »bitov«, za kar trenutno veljajo tisti kanali, katerih kapaciteta je v okviru omrežja vsaj 20 Mbit/s, medtem ko za pristopne točke pričakujemo več kot 5 Mbit/s. Trajne spodnje meje hitrosti prenosa podatkov, ki bi še ustrezali oznaki širokopasovnosti, je zaradi hitrega razvoja tehnologije in s tem širine uporabljenega frekvenčnega pasu prenosnega medija nemogoče določiti (najnovejše definicije širokopasovnih storitev opredeljujejo, da se za širokopasovni priključek šteje dostop do širokopasovnih storitev s hitrostjo najmanj 1 Mbit/s).

Digitalni razkorak – razkorak med dostopnostjo in nedostopnostjo širokopasovne povezave – postaja vedno bolj pereč problem, ki ga je potrebno načrtovano

reševati s strategijami razvoja informacijske družbe. Razlike v možnosti dostopa širokopasovne povezave in z njo povezanih storitev se pojavljajo tako znotraj posameznih držav (razkorak med urbanim in ruralnim) kot tudi med državami (razkorak med razvitim svetom in državami tretjega sveta). Oddaljena in podeželska območja brez sodobne širokopasovne infrastrukture stagnirajo v gospodarskem razvoju, kar posledično pospešuje preseljevanja mladih iz podeželja v mesta ter propadanje ruralnega okolja.

1.2. Izhodišča

Z vstopom v Evropsko unijo (EU) si je Slovenija zagotovila pravico do črpanja sredstev Kohezijskega sklada (KS), Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS). Navedeni skladi predstavljajo osrednji finančni instrument regionalne politike EU, s katerim le-ta prispeva k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med regijami znotraj enotnega evropskega trga ter spodbuja njihov uravnotežen in trajnostni razvoj. Za možne prejemnike sredstev pa se z dostopom do teh skladov odpira dodaten vir sofinanciranja projektov.

Vlada Republike Slovenije si je kot eno prednostnih nalog zadala omogočiti dostopnost in uporabo informacijskih in telekomunikacijskih tehnologij vsem državljanom Republike Slovenije in v okviru tega premagovati digitalni razkorak. Razvoj informacijske družbe predstavlja enega izmed glavnih socialnih in ekonomskih izzivov Evropske unije in ostalega sveta (Information Society And Economic And Social Cohesion – The Role Of The Structural Funds, 2002). Ministrstvo za gospodarstvo bo zato na področju elektronskih komunikacij razvilo programe in politike z namenom zagotoviti uravnotežen razvoj vseh lokalnih skupnosti v Republiki Sloveniji.

Nacionalna širokopasovna mreža je nacionalni projekt, ki se bo izvajal v okviru Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023 in katerega namen je omogočiti vsem državljanom Republike Slovenije dostop do širokopasovnih storitev in interneta. Ministrstvo za gospodarstvo si je zadalo cilj v okviru projekta Nacionalna širokopasovna mreža pospešiti gradnjo širokopasovnih omrežij predvsem tam, kjer se do sedaj niso ustrezno razvila. Različni projekti bodo omogočili večjo konkurenco in razvoj širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij po celi Sloveniji. Večji poudarek pri gradnji širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij bo dan podeželskim področjem in manj razvitim regijam. Projekti predvidevajo uporabe različnih tehnologij in različne načine financiranja. Večina omrežij bo zgrajena z zasebnimi sredstvi, Ministrstvo za gospodarstvo pa predvideva tudi financiranje določenih projektov z državnimi sredstvi in sredstvi evropskih strukturnih skladov.

Izvajanje programa bo omogočilo možnost uporabe širokopasovnih storitev naslednjih generacij in ostalih prednosti, ki jih prinašajo hitro razvijajoče se informacijske ter telekomunikacijske tehnologije, vsem končnim uporabnikom v Sloveniji najkasneje do leta 2010. Dosežena bo bolj enakomerna teritorialna razvitost omrežij in storitev elektronskih komunikacij. Ciljni uporabniki so končni zasebni uporabniki, javne institucije in gospodarstvo. Do konca leta 2010 mora biti vsakemu prebivalcu omogočeno, da se poveže s hitrostjo vsaj 512kbit/s, vsaj 90% prebivalcem pa s hitrostjo vsaj 2Mbit/s, do svetovnega spleta.

Dolgoročna cilja izvajanja *Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007- 2023* pa sta omogočiti 90% prebivalcem dostop do storitev trojčka »triple play« in hitrosti vsaj 20Mbit/s do leta 2015 in 90% prebivalstva omogočiti optične povezave do doma do leta 2020.

Vizija posameznih občin

Občina Mozirje

Občina Mozirje bo v okviru svojih pristojnosti in možnosti storila vse, da ostane primerno poseljena, da bo trend prebivalstva nekoliko naraščal in da se bodo občani v Mozirju počutili doma, da bodo lahko kolikor je največ mogoče, polno živeli svoje življenje na vseh ravneh udejstvovanja, tako v gospodarstvu, kulturi, turizmu, znanosti, razvoju, ... , in seveda doma.

Občina Nazarje

Občina bo v naslednjih letih zagotovila možnost gradnje v Industrijsko obrtni coni Prihova na površini 5ha. V Nazarjah (Za samostanom 1) in Šmartnem ob Dreti (Bič) je v pripravi komunalna ureditev za izgradnjo 16 enodružinskih stanovanjskih hiš. V centru Nazarij se je začela rekonstrukcija Lesarske ceste in ceste k blokom. S temi deli se začanja urejati sam center naselja. V ta sklop sodi ureditev Bohačevega toplarja, ureditev trga (tlakovanje trga, ureditev avtobusnih postajališč) ter izgradnja dveh manjših poslovno stanovanjskih objektov. Občina bo (je) pristopila tudi k izdelavi projekta za ureditev kanalizacije v Šmartnem ob Dreti in drugih naseljih v sklopu ureditve kanalizacij na porečju Drete in Savinje.

Občina Gornji Grad

Naša želja je zdravje in zadovoljstvo vseh občanov in obiskovalcev. Vizija občine je tako omogočiti vsem čim boljše pogoje bivanja, dela in prostega časa ter uspešno razvijati potencialne dejavnosti, kot so turizem, storitvene dejavnosti, kmetijstvo, gozdarstvo, obrt in proizvodne dejavnosti. K temu lahko močno pripomore širok dostop do telekomunikacijskih storitev, kot so telefon, internet in televizija.

Občina Rečica ob Savinji

Povečanje stanovanjskih kapacitet vključno s potrebno spremljajočo infrastrukturo. Spodbujanje podjetništva ob hkratni skrbi za ohranjanje naravne in kulturne krajine.

Občina Luče

Naravne in ustvarjene danosti v občini Luče ob upoštevanju razvojnih usmeritev omogočajo:

- visoka kakovost bivanja,
- razvoj kmetijstva in gozdarstva,
- razvoj turizma in rekreacije na naravi prijazen način,
- dejavnosti v povezavi z obnovljivimi viri energije.

Pogoj za vse te dejavnosti pa je urejena infrastruktura, kamor spada tudi uvajanje sodobnih komunikacijskih poti na celotnem območju občine.

Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče (v nadaljevanju: Načrt razvoja) je del razpisne dokumentacije Javnega razpisa za izbiro izvajalca

gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče.

1.3. Cilji Načrta

Načrt razvoja opredeljuje območja, na katerih je končnim uporabnikom potrebno omogočiti dostop v odprto širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij ter oceno potreb končnih uporabnikov.

V občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče obstajajo naselja, kjer ni možen dostop končnih uporabnikov (gospodinjstva, javne institucije, poslovni subjekti) do širokopasovnih povezav, oziroma je dostop le delno možen (zasedenost kablov).

Na podlagi opravljenih pogovorov s krajanji smo ugotovili, da obstaja velik interes ter tudi potrebe končnih uporabnikov, predvsem prebivalcev hribovitih območij po gradnji širokopasovnih omrežij, saj bodo s tem lahko izkoristili prednosti sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije.

Cilj gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče je, da se predvsem na območjih, kjer širokopasovna omrežja niso prisotna, zgradi odprto širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij, ki bo povežalo vsa naselja v občinah ter vse zainteresirane končne uporabnike s širokopasovnimi hrbteničnimi omrežji in ki bodo dostopna pod enakimi pogoji vsem zainteresiranim operaterjem in ponudnikom storitev.

Cilji so skladni s cilji regionalnih in lokalnih razvojnih programov ter usklajeni z najširšimi cilji SRS, ki so:

- trajnostno povečanje blaginje in kakovosti življenja vseh posameznikov in posameznikov;
- povečanje globalne konkurenčnosti s spodbujanjem inovativnosti in podjetništva, razširjanjem uporabe informacijsko komunikacijske tehnologije ter z učinkovitim posodabljanjem in vlaganjem v učenje, izobraževanje, usposabljanje in raziskave in razvoj;
- hitrejši razvoj vseh regij in zmanjševanje zaostanka najmanj razvitih.

Cilji so skladni tudi s *smernico 9 Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja (NSRO) za obdobje 2007-2013: Prehod v informacijsko družbo ter spodbujanje razširjenosti in učinkovite uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij*:

Povečanje dostopnosti IKT s pospeševanjem razvoja širokopasovnih omrežij, naložb v pasivno infrastrukturo, vključevanje čim več prebivalstva v uporabo IKT in storitve informacijske družbe ter zagotavljanje e-vsebin v slovenskem jeziku. V okviru OP za krepitev regionalnih razvojnih potencialov se bo sofinancirala izgradnja širokopasovnega omrežja na območjih, kjer ni izkazanega ekonomskega interesa, e-vsebine in e-storitve pa se bodo razvijale v okviru operativnih programov za oba strukturalna sklada. Prednostne aktivnosti v okviru RP: pospeševanje razvoja in uporabe interneta ter izgradnja širokopasovnih

omrežij; pospešeno uvajanje elektronskega poslovanja, vzpostavitev nacionalnega interoperabilnostnega okvira, zagotavljanje inovativnega okolja in spodbujanje razvoja naprednih produktov, aplikacij in storitev, kar bo spodbujalo vključenost prebivalstva v uporabo IKT in storitev informacijske družbe; spodbujanje razvoja e-vsebin – digitalizacija.

1.4. Izvajanje projekta

Občine bodo projekt izbire izvajalca gradnje, upravljanja in vzdrževanja širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij vodile po postopku, ki je skladen z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-2), (UL RS 128/06) in z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2A (UL RS 16/08).

1.5. Referenčni dokumenti

Podlage za sprejem Načrta razvoja so:

- Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007 – 2023,
- Strategija razvoja širokopasovnih omrežij v RS,
- Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/07 – UPB1),
- Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06),
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2A (Uradni list RS, št. 16/08),
- Priročnik za lokalne skupnosti, regionalne razvojne agencije, operaterje in ponudnike storitev pri projektu Gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v lokalni skupnosti,
- Razvojni načrti posameznih občin.

2. TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE IN POMEN ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ

2.1. Splošno o širokopasovnem omrežju

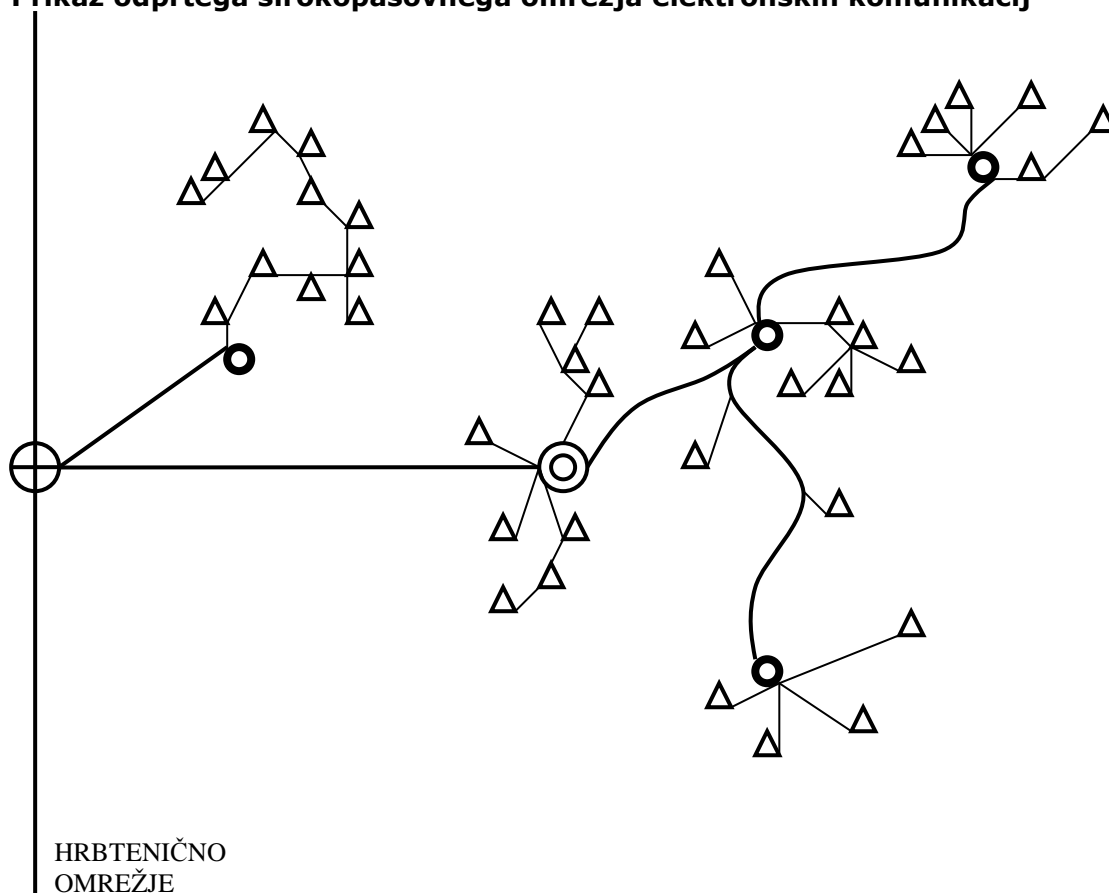
Širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij je tisto omrežje, ki končnemu uporabniku ponuja možnost dostopa do širokopasovnih storitev. V strogo tehničnem smislu je širokopasovno omrežje telekomunikacijsko prenosno omrežje, ki za prenos signalov uporablja različne prenosne medije s širokim frekvenčnim območjem, razdeljenim na način, ki omogoča tvorjenje množice medsebojno neodvisnih kanalov za sočasni (simultani) prenos podatkov, govora in slike. Širokopasovna omrežja se delijo na hrbtnična omrežja, geografsko omejena omrežja krajevnega značaja in dostopovna omrežja.

Hrbtnična omrežja običajno združujejo promet množice končnih uporabnikov in medsebojno povezujejo geografsko oddaljena omrežja. K omrežjem krajevnega značaja lahko štejemo omrežja na nivoju krajevnih skupnosti, mest, vasi, univerz ipd. Dostopovna omrežja so omrežja, ki tvorijo krajevno zanko in končnim uporabnikom prek omrežne priključne točke omogočajo vključitev v večja omrežja, globalno povezljivost ter s tem dostop do aplikacij, vsebin in storitev.

2.2. Odprto širokopasovno omrežje

Odprtost omrežja elektronskih komunikacij pomeni, da imajo vsi operaterji in ponudniki storitev elektronskih komunikacij omogočen vstop v to omrežje in da lahko preko njega ponudijo svoje storitve vsem končnim uporabnikom tega omrežja. Pri tem morajo biti zagotovljeni za vse enaki pogoji, v skladu z določili zakona o elektronskih komunikacijah. Glede na obliko financiranja odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij ločimo tržna (komercialna) omrežja in z javnimi sredstvi zgrajena omrežja. Tržna omrežja zgradijo ponudniki s svojimi sredstvi. Kapacitete teh omrežij nato ponujajo na komercialni osnovi, pri čemer lahko ustvarjajo dobiček. Z javnimi sredstvi zgrajena omrežja zgradijo ponudniki s pomočjo občinskih, državnih in sredstev evropskih skladov. Ponudniki s ponujanjem kapacitet na teh omrežjih ne smejo ustvarjati dobička. Javna sredstva je za gradnjo dovoljeno uporabljati le tam, kjer je dokazano, da ni tržnega interesa.

Prikaz odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij

LEGENDA:

- ⊙ CENTRALNA TOČKA ⊕ VSTOPNA TOČKA V HRBTENIČNO OMREŽJE
△ KONČNI UPORABNIK ● LOKALNA DOSTOPOVNA TOČKA

2.3. Tipi odprtega širokopasovnega omrežja

Odprta širokopasovna omrežja oziroma njihove sestavne dele je na belih lisah glede na različne načine financiranja možno zgraditi na naslednje načine:

Tip omrežja A - **Del omrežja je v celoti zgrajen z zasebnimi sredstvi – komercialni del omrežja.**

Tako zgrajen del omrežja ni predmet sofinanciranja tega razpisa, njegovi učinki na območju belih lis pa se upoštevajo pri merilih tega razpisa. Tako zgrajeno omrežje se upravlja povsem tržno. Lastnik omrežja je zasebnik, ki s tem omrežjem tudi upravlja in ga vzdržuje. Zasebna sredstva investirana v tako zgrajeno omrežje se upoštevajo pri merilih tega javnega razpisa pod pogojem, da je tako zgrajeno omrežje odprto in se zgradi v kombinaciji s tipom omrežja B.

Tip omrežja B - Del omrežja je zgrajen v celoti s sredstvi državnega proračuna za kohezijsko politiko.

Tako zgrajen del omrežja ustvarja prihodke, vendar ti ne presegajo tekočih stroškov tega omrežja. Med tekoče stroške sodijo stroški vzdrževanja, upravljanja, financiranja in amortizacije omrežja. V idealnem primeru mora sistem zaračunavanja temeljiti na dejanski porabi sredstev, tarife pa morajo kriti vsaj operativne stroške in stroške vzdrževanja ter pomemben del amortizacije naložbe. Predvideti je treba ustrezno tarifno strukturo, s katero se bodo v največji meri skušali povečati prihodki projekta pred prejemom javnih subvencij, pri čemer se bo upoštevala cenovna dostopnost. Tako zgrajeno omrežje preide takoj, ko je zgrajeno, v celoti v last lokalne skupnosti. Prenos lastništva omrežja se zagotovi s pogodbo o prenosu lastništva med lokalno skupnostjo in izbranim soinvestitorjem. Izbrani soinvestitor vsaj 20 let (vendar največ 30 let) upravlja in vzdržuje tako zgrajen del omrežja. Upravljavec ne sme biti sočasno tudi ponudnik storitev končnim uporabnikom na tem omrežju oziroma mora ponujanje storitev končnim uporabnikom zagotoviti v pravno neodvisni družbi. Pri tem tipu omrežja je nujen obstoj vložka lokalne skupnosti v obliki služnosti, v obliki obstoječe infrastrukture, v obliki sinergijskih učinkov zaradi skupne gradnje druge javne infrastrukture ali v drugačni obliki. Vse vložke lokalne skupnosti je potrebno ovrednotiti.

Tip omrežja C - Del omrežja je zgrajen s sredstvi državnega proračuna za kohezijsko politiko in z zasebnimi sredstvi.

Tako zgrajen del omrežja ustvarja prihodke pod tržnimi pogoji. Zgradi se s sredstvi državnega proračuna za kohezijsko politiko in z zasebnimi sredstvi. Neto sedanja vrednost razlike med ocenjenimi prihodki in tekočimi stroški (upravljanje, vzdrževanje, stroški financiranja in stroški amortizacije pasivnega dela omrežja) določi minimalno višino zasebne investicije. V idealnem primeru mora sistem zaračunavanja temeljiti na dejanski porabi sredstev, tarife pa morajo kriti vsaj operativne stroške in stroške vzdrževanja ter pomemben del amortizacije naložbe. Predvideti je treba ustrezno tarifno strukturo, s katero se bodo v največji meri skušali povečati prihodki projekta pred prejemom javnih subvencij, pri čemer se bo upoštevala cenovna dostopnost. Tako zgrajen del omrežja se takoj po izgradnji prenese v last lokalne skupnosti oziroma soinvestitorja v razmerju vloženih sredstev. Izbrani soinvestitor vsaj 20 let (vendar največ 30 let) z omrežjem upravlja in vzdržuje tako zgrajeni del omrežja. Gre za t.i. BOT model (build-operate-transfer), ki ga Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06) predvideva v prvem odstavku 80. člena. Prvih 20 let po izgradnji odprtega širokopasovnega omrežja je lastništvo za del pasivnega dela omrežja, zgrajenega z zasebnimi sredstvi, zasebno, za del pasivnega dela omrežja, zgrajenega s sredstvi državnega proračuna za kohezijsko politiko, javno, po preteku vsaj 20 let (vendar največ 30 let) pa izbrani soinvestitor prenese svojo lastninsko pravico na lokalno skupnost. Strošek amortizacije pasivnega dela omrežja se mora prikazati v celoti in posebej za del omrežja, zgrajenega z zasebnimi sredstvi soinvestitorja. Upravljavec ne sme biti sočasno tudi ponudnik storitev končnim uporabnikom na tem omrežju oziroma mora ponujanje storitev končnim uporabnikom zagotoviti v pravno neodvisni družbi.

Odprto širokopasovno omrežje je lahko zgrajeno kot kombinacija tipa omrežja A in B, lahko pa je v celoti zgrajeno kot tip omrežja B, oziroma C. Ocenjeni prihodki naj bodo izračunani ob predpostavki vsaj 20 priključkov na 100 prebivalcev. Cene, ki se zaračunavajo ponudnikom storitev, in stroški upravljanja in vzdrževanja se letno lahko povečujejo največ do ravni rasti cen na drobno v preteklem letu.

3. OPREDELITEV OBSTOJEČEGA STANJA

K projektu gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij bodo pristopile naslednje občine iz Zgornje Savinjske doline: občina Mozirje, občina Nazarje, občina Gornji Grad, občina Rečica ob Savinji in občina Luče.

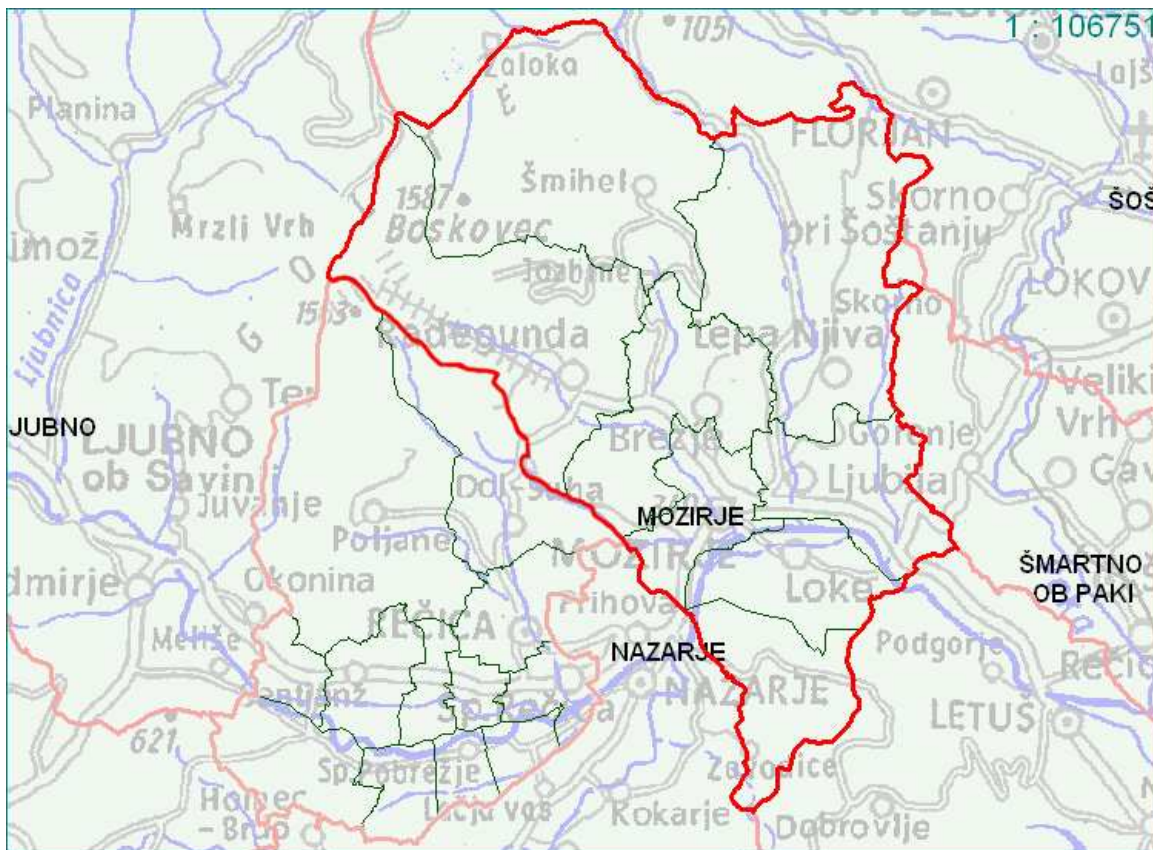
3.1. Splošni opisi posameznih občin

3.1.1 Splošen opis občine Mozirje

Občina Mozirje leži na začetku Zgornje Savinjske doline in spada med manjše občine v Sloveniji. Prostor je zaokrožen med Mozirsko planino in Dobrovljem. Območje meri 53 km² in leži na nadmorski višini od 340 do 1550 metrov. Območje je precej razgibano, saj se površje spušča od strmin pod Goltemi in Mozirsko planino v razgiban gričevnat svet, pa vse tja do ravninskega dela ob reki Savinji.

Občina nima krajevnih skupnosti, sestavljajo pa jo naselja Brezje, Dobrovlje pri Mozirju, Lepa Njiva, Ljubija, Loke pri Mozirju, Mozirje, Radegunda in Šmihel nad Mozirjem.

Čez naselje Mozirje poteka regionalna cesta Celje - Logarska dolina. Našteta naselja Brezje, Dobrovlje pri Mozirju, Lepa Njiva, Ljubija, Loke pri Mozirju, Mozirje, Radegunda in Šmihel nad Mozirjem so z Mozirjem povezana z lokalnimi cestami.

Demografija

Po podatkih Statističnega urada RS z dne 31.07.2007 v občini Mozirje živi **4.099 prebivalcev**, gostota poselitve je 76,6 prebivalca/km². Poseljenost občine je nizka, medtem ko je gozdnatost med najvišjimi v državi. V večini naselij gre za razpršeno poselitev (Brezje, Dobrovlje pri Mozirju, Lepa Njiva, Radegunda, Šmihel nad Mozirjem), naselji Loke pri Mozirju in Ljubija sta delno gručasta vas in delno razpršeno poseljeni, samo Mozirje je pa mestna poselitev.

V spodnji tabeli so prikazana vsa naselja na območju občine Mozirje s številom hišnih števil in gospodinjestev. Ob Popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v občini **1.295 gospodinjestev**.

Seznam naselij s številom hišnih števil in številom gospodinjestev

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Brezje	77	76
Dobrovlje pri Mozirju	26	19
Lepa Njiva	143	122
Ljubija	169	150
Loke pri Mozirju	116	107
Mozirje	795	701
Radegunda	100	84
Šmihel nad Mozirjem	42	36
Skupaj		1.295

* V tabeli so prikazane samo stavbe s stanovanji za stalno ali občasno bivanje. Stavbe, v katerih so samo stanovanja za opravljanje dejavnosti, skupinska stanovanja ali drugi naseljeni prostori, ki niso stanovanja, niso vključene.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjestev in stanovanj 2002, Občina Mozirje

V občini Mozirje se zaznava porast prebivalstva. Glede na možnost poselitve, ekološke zahteve in urbanistične možnosti, se ocenjuje povečanje obsega prebivalstva v občini Mozirje, v naslednjih desetih letih na približno 5.000 prebivalcev. Načrtuje se možnost za nove pozidave tako za individualno kot za večstanovanjsko izgradnjo. Trenutno Občina Mozirje vodi aktivnosti za sprejem občinskega prostorskega načrta, ki bo opredelil obseg in namen rabe prostora v občini. Investicije na osnovni komunalni infrastrukturi, kot so ceste, vodovod in kanalizacija, so načrtovalci zasnovali tako, da se že upoštevajo razvojne možnosti Mozirja in vseh okoliških vasi.

Gospodarstvo

Gospodarstvo pomembno pripomore k razvoju občine. Med gospodarskimi dejavnostmi najbolj izstopajo predelava lesa, kmetijstvo, obrt in turizem. Precej manjši delež h gospodarskemu razvoju prinese industrija. Na območju občine Mozirje obratuje le kemična industrija.

Predelava lesa

Glede na velik delež gozdnih površin v občini, je lesna masa naravna danost v tem okolju. Predelava lesa je tako kljub tradiciji še vedno potencial novih investicij, novih zaposlitev in novo ustvarjene vrednosti. Z ozirom na strategijo ohranjanja podeželja, je predelava lesa lahko primerna dopolnilna ali samostojna

dejavnost. Iz ekoloških in okoljskih vidikov masovna predelava lesa v večjem industrijskem kompleksu lahko predstavlja problem transporta, hrupa in prašnih emisij.

Kmetijstvo

Nosilci kmetijske dejavnosti v občini Mozirje imajo v bistvu le dve možnosti, ena je usmeritev v biološko kmetijstvo, druga pa je intenzivna pridelava hrane. Ocenjujemo da, bi bila bolj primerna usmeritev v bio kmetovanje. Pomoč tem pridelovalcem je lahko v obliki oglaševanja izdelkov. Načrtuje se prostor v trškem jedru v Mozirju za manjšo tržnico ekološko pridelane hrane. Zavedati se moramo, da usmeritev v bio kmetovanje še ne pomeni popolne ukinitve intenzivnega kmetovanja, še posebej ne tam, kjer ima tudi takšno kmetovanje perspektivo preživetja. Določeni segmenti intenzivnega kmetovanja bodo prav gotovo prisotni tudi v prihodnje.

Najbolj razširjena panoga znotraj kmetijstva je živinoreja.

Turizem

Mozirje je že tradicionalno povezano s turizmom. Že nekdanj je bil ta kraj zanimiv za turiste, ki so si želeli mir, čisti zrak in lepo okolje; k temu dodajmo še prijaznost in gostoljubnost domačinov. Že pred vojno, zlasti pa po njej so bili turisti redni obiskovalci našega kraja. Z nastankom turističnega centra na Golteh in Mozirskega gaja, je turistična dejavnost še bolj zaživela. Naravnih lepot v našem kraju je v izobilju. Reka Savinja s svojimi pritoki daje čudovit pečat, ki poudarja življenje, rast in značaj našega človeka.

Turistični center

V neposredni bližini Mozirja se načrtuje večji turistični center z rekreacijskimi površinami in nočitvenimi kapacitetami. Priliv gostov pomeni bo zagotavljal večji obseg poslovanja za poslovne subjekte predvsem v trgovini in storitveni dejavnosti.

Športni park v Mozirju

V neposredni bližini Mozirskega gaja je precej že urejenih športnih površin za rekreativni in delno tudi tekmovalni šport.

Načrtujemo, da se te športne površine uredijo in vzdržujejo na današnjim standardom primernem nivoju in s tem povečata njihova uporabna vrednost. Urejene športne površine bodo privlačne tako za domačine, kot zunanje uporabnike.

Turizem v vaseh

V vaseh zunaj Mozirje so manjše kmetije, katerih glavni vir dohodka je gozd, prireja mesa in mleka. Dopolnilne dejavnosti: turizem na kmetiji, predelava mleka in mesa, ribogojstvo, predelava lesa na domu ter obnovljivi viri energije (bioplin, biomasa, ...), so potencialne razvojne možnosti. Na tem območju se kaže možnost velikega potenciala, zlasti je veliko interesa za predelavo mesa, sadja, mleka in drugih kmetijskih pridelkov. Povezava registriranih proizvajalcev eko pridelkov v smiselno enoto ponudnikov, bo lahko na trgu nastopila z učinkovito in pestro ponudbo. Ocenjujemo, da je dopolnilna dejavnost ena od možnosti za preživetje kmetij in s tem poseljenosti podeželja.

Turizem in Savinja

"Holiday park " je projekt, ki ima velike možnosti, da zaživi na kompleksu današnje "gozdne šole" v Lokah. Investitor želi na tem področju prostor urediti za rekreacijo, postaviti nekaj brunaric in v ponudbo vključiti tudi dostop do reke Savinje s primernim vodnim športom.

Zdravstvo

V občini Mozirje deluje Zdravstveni dom Mozirje s potrebnimi ambulantami.

Šolstvo

Na področju predšolske vzgoje deluje Vzgojno varstveni zavod Mozirje, šolsko vzgojo pa zagotavlja Osnovna šola Mozirje z dvema podružničnima šolama v Šmihelu in Lepi Njivi.

Kultura

Center kulturnega dogajanja v občini je Kulturni dom Mozirje, razne kulturne prireditve in dogodki se odvijajo tudi na podružničnih šolah v Šmihelu in Lepi Njivi.

3.1.2 Splošen opis občine Nazarje

Občina Nazarje leži v Zgornji Savinjski dolini, kot imenujemo pokrajino ob zgornjem toku Savinje in ob Dreti, od soteske pri Letušu do Savinjsko – Kamniških Alp. Spada med manjše občine saj meri 43,4 km².

Občino sestavljajo tri krajevne skupnosti s pripadajočimi naselji. Občina Nazarje je z regionalno cesto povezana z Gornjim Gradom (Nazarje – Gornji Grad). Cesta poteka po nižinskem delu Zadrečke doline in povezuje posamezna naselja. Preko občine poteka tudi regionalna cesta Radmirje – Mozirje, ki povezuje Zgornjo Savinjsko dolino s Šaleško dolino in Spodnjo Savinjsko dolino. Preko teh dveh cest poteka ves promet iz doline in v dolino. Drugih povezav v občini ni.

Demografija

V občini Nazarje danes živi 2.760 prebivalcev. Po podatkih Statističnega urada RS na dan 31.12.2007 je imela občina Nazarje 2.673 prebivalcev. Ob Popisu prebivalstva leta 2002 pa 2.711. Iz teh podatkov je razvidno, da se število prebivalstva zmanjšuje oz. zelo niha. Prebivalci se odseljujejo v večja urbana naselja. Občina predvideva rahlo porast prebivalstva v naslednjem obdobju, saj bo vlagala v gradnjo individualnih stanovanjskih objektov.

Glede na površino je na 1km² 63,59 prebivalca. Prebivalci so večji del naseljeni v nižinskem delu Zadrečke doline. V višje ležečih naseljih je poselitev redkejša. Le to sestavljajo posamezni celki na območju Črete in Rovta pod Menino. Večji del prebivalstva je naseljen v nižinskem delu občine.

Statistični podatki o prebivalstvu

Naselje	Število prebivalcev
Brdo	50
Čreta pri Kokarjah	19
Dobletina	119
Kokarje	189
Lačja vas	103
Nazarje	952

Potok	145
Prihova	201
Pusto Polje	113
Rovt pod Menino	109
Spodnje Kraše	155
Šmartno ob Dreti	286
Volog	146
Zavodice	48
Žlabor	125
SKUPAJ	2760

V spodnji tabeli so prikazana vsa naselja na območju občine Nazarje s številom hišnih števil in gospodinjstev. Ob Popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v občini **881 gospodinjstev**.

Seznam krajevnih skupnosti s pripadajočimi naselji s številom hišnih števil in številom gospodinjstev

KRAJEVNA SKUPNOST NAZARJE

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Dobletina	35	37
Nazarje	151	338
Prihova	50	59
Zavodice	26	15
Žlabor	31	36
Skupaj		485

KRAJEVNA SKUPNOST KOKARJE

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Čreta pri Kokarjah	5	4
Kokarje	52	54
Lačja vas	34	39
Potok	35	41
Pusto Polje	30	33
Skupaj	156	171

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO OB DRETI

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Brdo	12	13
Rovt pod Menino	34	33
Spodnje Kraše	45	46
Šmartno ob Dreti	87	93
Volog	36	40
Skupaj	214	225

* V tabeli so prikazane samo stavbe s stanovanji za stalno ali občasno bivanje. Stavbe, v katerih so samo stanovanja za opravljanje dejavnosti, skupinska stanovanja ali drugi naseljeni prostori, ki niso stanovanja, niso vključene.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, Občina Nazarje

Gospodarstvo

Največja družba z največ zaposlenimi je BSH Hišni aparati d.o.o., Nazarje. Tovarna Elkroj je po številu zaposlenih na drugem mestu in je znana po tekstilni proizvodnji. V IOC Prihova trenutno že deluje transportno skladiščna storitvena dejavnost. V predvideni širitvi IOC Prihova bo dana možnost izgradnje novih proizvodnih in storitvenih objektov. V centru Nazarij je na območju bivšega kompleksa Glin zgrajen večji trgovski center, del proizvodnje Gorenje Notranja oprema d.o.o., dva obrata za predelavo lesa (K Trade in Žaga Tiples), tovarna stavbnega pohištva (TOM d.o.o.), proizvodni obrat Benda ter več manjših podjetij. Trenutno je registriranih 143 poslovnih subjektov in sicer v obliki družbe z omejeno odgovornostjo oz. samostojni podjetniki.

Industrija

Prevladujejo proizvodnja malih gospodinjskih aparatov, proizvodnja tekstilnih izdelkov in proizvodnja pohištva. Vsi proizvodni obrati so locirani v Nazarjah. BSH Hišni aparati in tovarna Elkroj ob regionalni cesti Radmirje – Mozirje, ostali pa na območju bivšega kompleksa Glin v centru Nazarij.

Kmetijstvo

Ker je območje občine v velikem delu pokrito z gozdovi (74%) je glavni vir v kmetijstvu prodaja lesa. Kmetije v nižinskem delu se večinoma ukvarjajo z živinorejo, nekaj pa tudi z ekološko pridelavo vrtnin in sadja. Kmetije so locirane v spodnjem nižinskem delu, posamezni celki tudi v višje ležečih predelih občine.

Turizem

V občini je najbolj razvito pohodništvo in kolesarstvo. Možnosti pa so tudi za vse dvoranske športe, saj se občina ponaša z novo športno dvorano v centru Nazarij. Možnosti so tudi za taborjenje, tenis, taborništvo, konjenišтво, ribolov in drugo.

Občina Nazarje ima Muzej gozdarstva in lesarstva, ki je dobro obiskan. V bodoče si bo prizadevala, da bo obiskovalcem omogočila spoznavanje krajev in običajev in s tem tudi spodbujala prebivalce k dopolnilnim dejavnostim na kmetijah ali turistu zanimivih območjih in objektih. Z izgradnjo kolesarskih poti se bo povečala varnost kolesarjev.

V občini sta zgrajena dva hotela z možnostjo nastanitve do 120 gostov. Hotel Veniše, Lačja vas zagotavlja turistom poleg nastanitvenih možnosti tudi uporabo kongresne dvorane, možnost konjenišťva, tenisa..... Hotel Natura trenutno ni odprt, gostom pa ponuja poleg nastanitve še sprostivne programe, bazen in druge načine preživljanja prostega časa.

Zdravstvo

Zdravstveni dom Nazarje ponuja uporabnikom javne zdravstvene storitve. Poleg treh splošnih ambulant delujejo še 11 specialističnih ambulant. Zdravstveni dom koristijo uporabniki iz vseh krajev Zgornje Savinjske doline.

Šolstvo

V občini Nazarje deluje osnovna šola Nazarje s podružnično šolo Šmartno ob Dreti. Obiskuje jo 264 otrok. V občini predšolsko vzgojo opravljata dva vrtca,

katera obiskuje skupaj 80 otrok. Kot samostojni zavod deluje tudi Glasbena šola Nazarje, katero obiskuje 228 otrok iz vseh občin Zgornje Savinjske doline.

Kultura

Večji del kulturnih prireditev v občini se izvaja v Domu kulture Nazarje. Zadnja leta je dobro obiskan gledališki abonma, občasno se izvajajo tudi kino predstave in drugo. V Domu kulture deluje tudi krajevna knjižnica.

Občina se ponaša tudi z Galerijo s stalno slikarsko razstavo in občasnimi razstavami. V Nazarjah je tudi Muzej gozdarstva in lesarstva, katerega vsako leto obiše več obiskovalcev.

V občini deluje Center za samostojno učenje, v katerem se izvajajo razne dejavnosti povezane s pridobivanjem dodatnih znanj, kot je učenje na daljavo, učenje jezikov, učenje uporabe računalnika..... Center deluje pod okriljem Ljudske univerze Velenje.

3.1.3 Splošen opis občine Gornji Grad

Občina Gornji Grad leži v severnem delu Slovenije, v predgorju Kamniško savinjskih Alp, v Zgornji Savinjski dolini.

Območje občine spada v Savinjsko statistično regijo in Upravno enoto (bivšo občino) Mozirje, ki obsega občine Zgornje Savinjske doline. Z uveljavitvijo reforme lokalne samouprave leta 1994 se je takratna občina Mozirje razdelila na pet občin: Mozirje, Nazarje, Ljubno, Luče in Gornji Grad. Kasneje sta nastali še občini Solčava (1998) in Rečica ob Savinji (2006). Občine Zgornje Savinjske in Šaleške (Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki) doline se interesno združujejo v Savinjsko Šaleško (SASA) regijo.

Zahodni in severozahodni del občine Gornji Grad sodi med krajine Alpske regije, njen vzhodni in jugovzhodni del pa pripada krajinam Predalpske regije.

Občina obsega 90,1 km² površine kar pomeni 0,44% vsega ozemlja Republike Slovenije. Leži v jugozahodnem delu Zgornje Savinjske doline. Geografska lega območja občine omogoča povezave z večjimi mestnimi središči – proti Kamniku in naprej do Ljubljane, do Velenja in Celja ter do sosednje Avstrije. Gornjegrajska kotlina pod Menino planino (na jugu) je tektonska udorina med Kamniško-Savinjskimi Alpami in predalpskim svetom. Vzdolž reke Drete so večja polja na prodnatih terasah. Območje ima v severnem delu visokogorski, v južnem pa sredogorski značaj. Naselja so hribovske vasice predgorja Savinjskih Alp in osamljene kmetije, ki se nahajajo na nadmorskih višinah med 400 in 900 m. Dolino obkrožajo od 1500 do 1600 m visoki hribi. Najvišji vrhovi so Veliki Rogatec (1557 m), Menina (Vivodnik – 1508 m), Kašna planina (1435 m) in Lepenatka (1425 m). Pokrajina je pretežno hribovita in poraščena z gozdom. Območje je eden najbolj gozdnatih predelov Slovenije, saj gozd zavzema preko 73% celotne površine. Večji vodotoki v občini so reka Drete ter potoki Letošč (na meji občin Gornji Grad in Nazarje), Bočnica, Kropa, Žrela, Studenec (ali tudi Žrela), Mačkovec, Rogačnica, Kanolščica in Šokatnica ali Pripravna.

Do začetka leta 2005 je bilo na območju občine sedem naselij z zaselki in samotnimi kmetijami. Z občinskim odlokom je konec leta 2004 nastalo naselje Nova Štifta z združitvijo naselij Šmiklavž in Tirosek ter delom naselja Dol. Tako je v občini šest naselij:

-
- Bočna z zaselki Kropa, Čeplje, Otok, Delce, Slatina in Podhom;
 - Dol (pri Gornjem Gradu);
 - Florjan pri Gornjem Gradu z zaselki Citrija, Slemski Vrh in Križ;
 - Gornji Grad z zaselki Šokat, Tajna in Rore;
 - Lenart pri Gornjem Gradu;
 - Nova Štifta z zaselki Šmiklavž, Tirosek in Zgornji Dol.

Občina Gornji Grad je razdeljena na šest katastrskih občin (PISO – Gornji Grad, MOP-GURS, 2006):

- 941 – Bočna,
- 930 – Florjan pri Gornjem Gradu,
- 942 – Gornji Grad,
- 929 – Lenart pri Gornjem Gradu,
- 943 – Šmiklavž,
- 944 – Tirosek.

Demografija

Občina Gornji Grad je ob popisu leta 2002 štela **2.595 prebivalcev**, 1321 žensk in 1274 moških v 728 družinah in 831 gospodinjstvih. Število prebivalstva se v teh letih ni bistveno spremenilo in ima po podatkih Statističnega urada RS na dan 31.12.2007 **2.582 prebivalcev**. Delež prebivalstva glede na celotno prebivalstvo Republike Slovenije znaša le okrog 0,13%. Občina spada med redkeje poseljena območja, saj gostota poseljenosti dosega le 29 prebivalcev/km², medtem ko je gostota poseljenosti Republike Slovenije 96 prebivalcev/km². Največ občanov živi v dveh največjih strnjjenih naseljih – v Gornjem Gradu in Bočni.

Podatki popisov kažejo, da je prebivalstvo občine od šestdesetih do devetdesetih let naraslo, v naslednjem desetletju precej upadlo, nato spet rahlo poraslo. V zadnjih letih je število dokaj stabilno. Povprečje za občino ne odseva dejanskega zgoščanja poselitve na dnu dolin in v večjih središčih, medtem ko se hribovska naselja skoraj brez izjeme še naprej praznijo. Porast prebivalstva gre (predvsem) pripisati priselitvam in ne rojstvom. Selitveni prirast je pozitiven in večji kot naravni prirast, ki znaša 0, oba pa sta višja od slovenskega povprečja.

Povprečna starost prebivalstva občine je 38,8 let. (SURS, 2002).

Največ prebivalcev, starih 15 let in več, ima osnovno izobrazbo (33,6%), malo manj jih je s poklicno (30,1%), veliko manj (manj kot četrtnina) jih je s srednjo izobrazbo (19,8%) in končano le osnovno šolo (10,5%), najmanjši delež pa predstavljajo višje in visoko izobraženi (6,0%). V primerjavi s slovenskim povprečjem je prebivalstvo slabo izobraženo.

V obdobju med popisoma prebivalstva leta 1991 in 2002 je v občini število prebivalcev upadlo, vendar je število gospodinjstev kljub temu naraslo, saj se je povprečna velikost gospodinjstva zmanjšala iz 3,5 na 3,1. Ob popisu 2002 je bilo v vseh naseljih dovolj stanovanj – več ali enako kot gospodinjstev. V občini je bilo kar 129 stanovanj več kot gospodinjstev.

V spodnji tabeli so prikazane krajevne skupnosti z naselji, s številom hišnih števil in gospodinjstev na območju občine Gornji Grad. Ob Popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v občini **831 gospodinjstev**.

Seznam krajevnih skupnosti s pripadajočimi naselji, številom hišnih števil in številom gospodinjstev

KRAJEVNA SKUPNOST GORNJI GRAD

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Florjan pri Gornjem Gradu	43	52
Gornji Grad	270	323
Lenart pri Gornjem Gradu	38	38
Dol - del**	50	54
Skupaj	401	467

KRAJEVNA SKUPNOST BOČNA

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Bočna	218	217
Skupaj	218	217

KRAJEVNA SKUPNOST NOVA ŠTIFTA

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Zg. Dol**		
Šmiklavž	65	70
Tirosek	76	77
Skupaj	141	147
Skupaj po KS	760	831

* V tabeli so prikazane samo stavbe s stanovanji za stalno ali občasno bivanje. Stavbe, v katerih so samo stanovanja za opravljanje dejavnosti, skupinska stanovanja ali drugi naseljeni prostori, ki niso stanovanja, niso vključene.

** Leta 2004 se je naselje Dol razdelilo, del naselja spada v KS Gornji grad, Zgornji Dol pa pod KS Nova Štifta. Ker ni natančnega podatka, je skupno število hišnih števil in število gospodinjstev za Dol vpisano samo pod Dol-del.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, Občina Gornji Grad

Gospodarstvo

V občini prevladujejo majhna podjetja oziroma gospodarske družbe, ki le redko zaposlujejo več kot 10 ljudi. Največ je avtoprevoznikov, veliko se jih ukvarja z dejavnostmi gradbeniške in lesarske stroke, ostala podjetja pa imajo po večini registrirano kakšno (drugo) storitveno dejavnost. Edina srednje velika gospodarska družba je podjetje Smreka d.o.o. Poglavitna dejavnost tega industrijskega obrata v občini je izdelava brunaric.

Kmetijstvo in gozdarstvo

Osnovni kmetijski dejavnosti na celotnem področju občine sta živinoreja (reja krav molznic, pitancev, drobnice in v zelo majhnih količinah reja prašičev za prodajo) ter gozdarstvo (lesna surovina). Prevladujejo samotne, gorske kmetije – celki. Največje število družinskih kmetij goji govedo (govedoreja). Kmetije letno pridelajo okrog 3 milijone litrov mleka.

Gozdarstvo je perspektivna panoga občine. Gozd pokriva velik del občine, zato je trgovina z lesom dopolnilna dejavnost mnogih kmetij. Ponekod je gozd poglavitni vir dohodka na kmetiji. Zavod za gozdove Slovenije, OE Nazarje ima v

Gornjem Gradu svojo krajevno enoto. Lesna biomasa je tudi gorivo za daljinsko ogrevanje v kraju Gornji Grad.

Turizem

Gornji Grad z okolico je kraj, kamor se lahko skriješ pred puhtečo mestno vročino in se osvežiš na svežem in čistem zraku.

Največ obiskovalcev občine pritegne sakralna kulturna dediščina, še posebej mogočna katedrala Sv. Mohorja in Fortunata, ki je tudi steber gornjegrajskega turizma. Ob bok ji stopa romarska pot k Mariji zvezdi v Novi Štifti, pa tudi drugih 6 cerkva v občini je vredno ogleda. Kraj z okolico se ponaša tudi s kulinaričnimi posebnostmi kot so zgornje savinjski želodec, štruklčeva župa, uheljni, masovnik, ubrnenik, frika, godlja, sirnek, žlinkrofi, ajdnek, bratci, platički in še bi lahko naštevali.

V stavbah nekdanjega benediktinskega samostana v Gornjem Gradu so urejene muzejske zbirke. Matična stavba muzeja, imenovana Štekl, ki se nahaja ob zvoniku katedrale, je bila zgrajena leta 1578 kot obrambni in obenem vhodni stolp v utrjen kompleks graščine Gornji Grad. V pritličju je galerija, zgornji prostori pa so namenjeni muzejskim zbirkam, prvim štirim s (spodnjega) seznama. V pritličju ostanka škofijskega dvorca, ki je povezan s katedralo, so preostale tri zbirke. V galeriji se skoraj skozi vse leto menjajo razstave umetniških del različnih amaterskih in akademskih slikarjev in kiparjev.

Neokrnjena narava omogoča številne športne dejavnosti - pohodništvo, planinarjenje, plezanje, kolesarjenje, padalstvo, sankanje, tek na smučeh, smučanje, lokostrelstvo... Lovišče Lovske družine Gornji Grad sodi med večje in z divjadjo bogato zastopano lovišče, zato je dobro razvit tudi lovski turizem. Bogato tradicijo ima v občini tudi čebelarstvo, zato je pri mnogih čebelarjih na voljo pristen domači med.

Prebivalci občine se trudijo živeti z naravo. Kraj Gornji Grad ima komunalno čistilno napravo in daljinsko ogrevanje na lesno biomaso iz prve ekološke kurilnice v Sloveniji. Občina Gornji Grad je zaradi svojih dosežkov na področju varovanja okolja edina slovenska občina, ki je včlanjena v evropsko klimatsko zvezo, kar priča o izredni kakovosti bivalnega okolja.

V občini so tri gostišča z možnostjo nastanitve: GTC 902 Črnivec, Gostišče Trobej in Gostilna Pod Smreko (skupno 83 ležišč). Na Črnivcu so urejena tenis igrišča. Nočevati je mogoče tudi v planinskem domu na Menini, ki prenoči tudi največ gostov v občini.

Turizem trenutno prinaša le majhen delež dohodka, vendar pa ta panoga zaradi zelo ugodnih naravnogeografskih pogojev, relativno neokrnjenega okolja, kulturne dediščine ter lahke dostopnosti predstavlja velik potencial.

Šolstvo

V občini deluje OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad in dve podružnični šoli, OŠ Bočna in OŠ Nova Štifta, predšolsko vzgojo izvajata vrtec pod okriljem šole.

Zdravstvo

V občini deluje Zdravstveni dom Gornji Grad, kjer zdravstvene storitve nudijo zdravnica splošne medicine, zobozdravnik in patronažna služba; v ZD se nahaja tudi lekarna.

Kultura

Za kulturno dejavnost se uporabljajo naslednje ustanove:

- kulturni dom v Gornjem gradu in Novi Štifti,
- knjižnica v Gornjem gradu.

V občini deluje več društev, in sicer gasilska, športna, turistično, kulturno, planinsko, lovska družina in druga.

- ostale storitve: (Gornji Grad) kulturni dom, knjižnica, gasilski dom, pekarna, foto studio, dve trgovini (blagovnica in manjša trgovina), šest gostiln; (Bočna, Nova Štifta) kulturni dom, gasilski dom, trgovina, več gostiln;
- več društev:

3.1.4 Splošen opis občine Rečica ob Savinji

Občina Rečica ob Savinji je bila ustanovljena leta 2007, ko se je skupaj s pripadajočimi naselji odcepila ob občine Mozirje. Razprostira se v spodnjem delu Zgornje Savinjske doline na 30,11 km². Leži pod Goltemi, ki jo zapirajo proti severu, na jugu pa sega preko reke Savinje proti Dobroveljski planoti. Na zahodu meji z Občino Ljubno, na vzhodu pa z Občino Mozirje.

Iz trga Rečica ob Savinji vodijo tri ceste; proti Poljanam in Dol-Suhi na severu, proti Prihovi na vzhod in proti Spodnji Rečici na jug. Magistralna cesta, ki povezuje Mozirje in Logarsko dolino, poteka preko območja občine in razdeljuje njena naselja, razpotegnjena na levem bregu Savinje: Spodnja Rečica, Nizka, Varpolje, Šentjanž in Grušovlje, od naselij na desnem bregu: Trnovec, Spodnje in Zgornje Pobrežje ter Homec. Z vzhodne strani ta ista cesta povezuje prebivalce Zgornje Savinjske doline preko Šentruperta z vso preostalo Slovenijo, hkrati pa na zahod preko prehoda Pavličovo sedlo tudi s sosednjo Avstrijo. Vasi oziroma zaselki so prometno večinoma dobro povezani, a vendar so ceste ozke in poškodovane zaradi delovanja časa. Promet v občini se nenehno povečuje. Razen cestne, občina nima drugih prometnih povezav s soseščino.

Demografija

Občina Rečica ob Savinji ima po podatkih Statističnega urada RS na dan 31.12.2007 **2.297 prebivalcev**. Spada med zmerno poseljena območja, saj gostota poseljenosti dosega 78 prebivalcev/km², medtem ko je gostota poseljenosti Republike Slovenije 96 prebivalcev/km². Večina prebivalcev živi v zaselkih Varpolje in Rečica ob Savinji.

Zaselki so večinoma gručasti, v višje ležečih predelih občine so značilne posamične zaokrožene kmetije (celki), občasno se pojavlja razpršena gradnja. Pričakuje se povečanje števila prebivalstva v občini, razlog je v načrtovanem prostorsko ureditvenem načrtu, ki predvideva nove stanovanjske in druge kapacitete.

V spodnji tabeli so prikazana vsa naselja na območju občine Rečica ob Savinji s številom hišnih števil in gospodinjstev. Občina je imela ob Popisu prebivalstva leta 2002 **756 gospodinjstev**.

Seznam naselij s številom hišnih števil in številom gospodinjstev

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Dol Suha	48	44
Grušovlje	25	54
Homec	35	28
Nizka	50	51
Poljane	47	49
Rečica ob Savinji	157	194
Spodnja Rečica	86	91
Spodnje Pobrežje	24	22
Šentjanž	68	67
Trnovec	21	29
Varpolje	95	99
Zgornje Pobrežje	30	28
Skupaj	686	756

* V tabeli so prikazane samo stavbe s stanovanji za stalno ali občasno bivanje. Stavbe, v katerih so samo stanovanja za opravljanje dejavnosti, skupinska stanovanja ali drugi naseljeni prostori, ki niso stanovanja, niso vključene.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, Občina Mozirje

Gospodarstvo

Za občino Rečica ob Savinji je značilen velik delež samostojnih podjetnikov, dominirata pa prevoznništvo in predelava lesa oz. lesno predelovalna dejavnost - proizvodnja pol in končnih izdelkov. Pomembno vlogo zavzema kmetijstvo - vključno z dopolnilnimi dejavnostmi in storitve (turistične, gostinske, elektro, računalniške, računovodske, gradbene). Industrije v občini ni.

V poslovnem registru najdemo na območju Občine Rečica ob Savinji 194 poslovnih subjektov. Ti vključujejo 27 evidentiranih društev in združenj, 6 agrarnih skupnosti in 105 samostojnih podjetnikov posameznikov.

Kmetijstvo

Ocenjuje se, da je v občini cca. 142 kmetij (vse kmetije nad 30 arov kmetijskih zemljišč). Za neposredna plačila je v letu 2006 kandidiralo 111 kmetij. Kmetije, ki so kandidirale za neposredna plačila, so pretežno usmerjene v živinorejo (mleko, pitanje goveje živine, ovčereja). Po podatkih ZKZ Mozirje je bilo v letu 2007 na območju občine Rečice odkupljenih 1.437.654 l mleka od 31 proizvajalcev. Pomemben delež v strukturi domačih živali predstavlja perutnina, število govedi je nad 1000 (največ molznih krav, krav dojilj in pitancev) in število ovac pa približno 350. Rastlinska pridelava je v glavnem namenjena za krmo živali na lastni kmetiji. Izjema je hmeljska proizvodnja, ki pa je organizirana v okviru Zgornjesavinjske kmetijske zadruga. Po podatkih upravne enote Mozirje (2007) se v občini z dopolnilnimi dejavnostmi ukvarja 15 kmetij. Kmetije so razporejene na celotnem območju občine, izjema so novejša strnjena naselja (Varpolje).

Turizem

V občini prevladuje nastanitveni turizem (gostišče Atelšek - Dol-Suha, Turistična kmetija Dobrovč - Poljane, Brinečev kmečki mlin - Spodnja Rečica) kot dopolnilna dejavnost na kmetijah, veliko je tudi kampov (kamp Menina, kamp Varpolje).

Šolstvo

Za predšolsko vzgojo v občini skrbijo JVIZ Mozirje, OE Vrtec Mozirje, enota Vrtec Rečica ob Savinji; vpisanih je približno 20 otrok. V občini deluje JVIZ Mozirje, OE Osnovna šola Rečica ob Savinji kot devetletka, vpisanih je približno 200 šoloobveznih otrok.

Kultura

Kulturna dejavnost se odvija v prostorih Kulturnega doma Rečica ob Savinji in na OŠ Rečica ob Savinji.

3.1.5 Splošen opis občine Luče

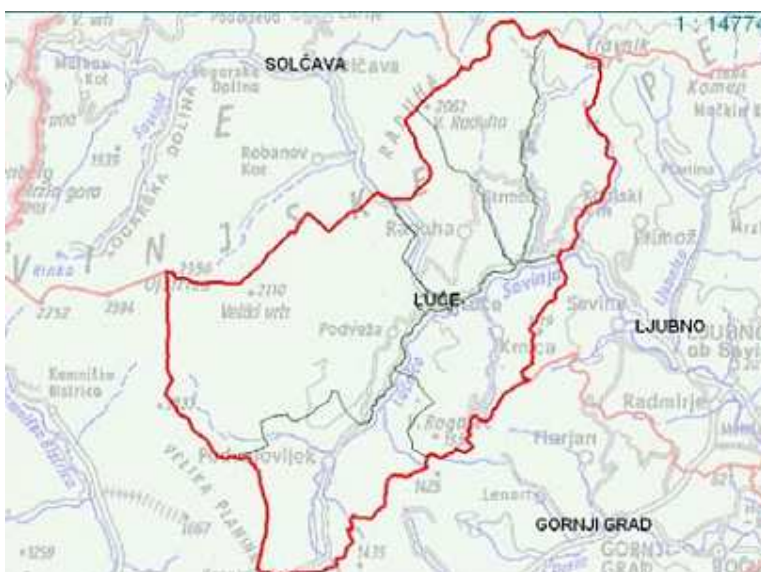
Občina Luče leži v severnem delu Slovenije. Na zahodu meji na občino Solčava, na vzhodu na občini Gornji Grad in Ljubno, na severu meji na občino Črna na Koroškem in na jugu na občino Kamnik. Občina Luče spada s **1.612 prebivalci** med najmanjše občine, s 109 km² po površini pa med večje slovenske občine.

Občina Luče spada v gručast alpski in predalpski svet v Zgornji Savinjski dolini ob sotočju Savinje in potoka Lučnice, katerega v 89 % pokrivajo gozdovi. Središče občine predstavlja naselje Luče, ki je tipična predalpska vasica, na nadmorski višini 522 metrov, stisnjena med sotočje Lučnice in Savinje, pod mogočno Raduho, porasel Rogatec in zakraselo Dleskovškovo planoto.

Okoliške zaselke Konjski vrh, Krnico, Podvežo, Podvolvljek, Raduho in Strmec večji del sestavljajo samotne kmetije na strmih pobočjih. Kmetijstvo je pomemben dejavnik in soustvarjalec okolja. Večina kmetij v občini kmetuje sonaravno. Ljudje na tem območju že stoletja živijo in delajo z naravo. Planinstvo, gorsko vodništvo, ob tem pa tudi turizem na kmetijah ima tod že dolgoletno tradicijo.

Ohranjeno naravno okolje in kulturno izročilo naših prednikov so nedvomne primerjalne prednosti Luč in okolice. Dobro ohranjeni so viri in navade, ki izhajajo iz gozdarske tradicije.

Skozi občino Luče poteka obstoječa regionalna cesta R2-428/1249 Radmirje-Luč, od katere se sredi naselja Luče odcepi cesta proti Podvolvljeku ter v nadaljevanju proti Kamniku. Prometna lega občine se je v zadnjem obdobju precej izboljšala. Tradicionalno je bil kraj vezan na cestno povezavo ob reki Savinji navzdol po Zgornji Savinjski dolini proti Celju. Ta glavna cestna povezava R2-428/1249 je

bila v zadnjem desetletju vse do Luč temeljito rekonstruirana. Pred leti je z mednarodnim mejnim preходом Pavličovo Sedlo Zgornje savinjska dolina pridobila pomembno povezavo s sosednjo Republiko Avstrijo. V lanskem letu pa

je bila v celoti asfaltirana tudi cestna povezava preko doline Podvolovljeka, ki za občino Luče predstavlja najkrajšo povezavo z Ljubljano (le cca 50 km).

Demografija

Na gibanje števila prebivalcev v preteklih obdobjih po občinah v Sloveniji so zelo močno vplivale notranje migracije. Občina Luče se uvršča med tisto tretjino občin v Sloveniji, ki beležijo zmanjševanje števila prebivalcev, ki se odraža kot proces praznjenja hribovitega in obmejnega prostora Slovenije.

V Lučah se je v obdobju 1991-2002 število prebivalcev zmanjšalo za 5,3%, in do leta 2004 še za nadaljnjih 0,4%, kar je predvidevala tudi projekcija Urbanističnega inštituta.

Projekcija prebivalcev za občino Luče po naravni rasti do leta 2020

Leto	Št. prebivalcev skupaj	Obdobje	Indeksi gibanja za občino Luče
2004	1599	1991-2004	94,1
2010	1535	2004-2010	96,1
2020	1520	2010-2020	99,0

Večina prebivalcev občine (cca 1/3) je skoncentrirana v naselju Luče, ki je tudi geografsko in upravno središče občine.

V spodnji tabeli so prikazana vsa naselja na območju občine Luče s številom hišnih števil in gospodinjstev. Ob Popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v občini **535 gospodinjstev**.

Seznam naselij s številom hišnih števil in številom gospodinjstev

Naselje	Št. hišnih št.*	Št. gosp.
Konjski vrh	47	52
Krnica	90	83
Luče	141	157
Podveža	66	51
Podvolovljek	68	59
Raduha	80	91
Strmec	46	42
Skupaj	538	535

* V tabeli so prikazane samo stavbe s stanovanji za stalno ali občasno bivanje. Stavbe, v katerih so samo stanovanja za opravljanje dejavnosti, skupinska stanovanja ali drugi naseljeni prostori, ki niso stanovanja, niso vključene.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, Občina Luče

Gospodarstvo

Industrija

Na območju naselja Luče se ne predvideva razvoja večjih proizvodnih dejavnosti. Razvoj oskrbnih in storitvenih dejavnosti bo zagotovljen v okviru obstoječih območij za oskrbne storitvene in družbene dejavnosti v Lučah in to še posebej z

načrtno prenovu jedra, kjer se bo s krepitvijo oskrbnih središč dopolnila tudi turistična ponudba.

Kmetijstvo

Kmetijstvo je gospodarska dejavnost, ki je ne glede na čas in prostor deležno posebne družbene pozornosti. Njegovo glavno poslanstvo je nedvomno zagotavljanje zadostne preskrbe s hrano za zadovoljevanje osnovnih potreb. Vendar sta pomen in vloga kmetijstva za okolje in družbo še veliko bolj kompleksna. Prav zaradi svojega posebnega vpliva na socialni in gospodarski položaj je bilo ves čas deležno posebnega režima upravljanja. Znotraj skupne kmetijske politike s pridelavo varne in kakovostne hrane ima kmetijstvo pomembno proizvodno funkcijo, s svojo okoljsko in socialno vlogo pa odločilno vpliva k vitalnosti podeželja. S kmetijstvom so povezane tudi privlačnost t. i. kulturne krajine, kakovost voda, tal in zraka ter biotska raznovrstnost.

Območje občine v celoti sodi v območje z omejenimi možnostmi gospodarjenja. Obdelovalne površine so večinoma strme in razgibane. Značilna je relativno visoka ekološka neobremenjenost obdelovalnih površin. Vse več kmetij gospodari po ekoloških načelih. Precej kmetij se še vedno ukvarja s tržno proizvodnjo mleka. Po podatkih organizatorja odkupa mleka je 99 % mleka v najvišjem kakovostnem razredu. Kmetije, ki so se preusmerile, redijo govedo za meso in drobnico, vzrejajo plemenske telice tistim rejcem, ki se ukvarjajo izključno s proizvodnjo mleka. Vse več pa je takih, ki imajo registrirano eno ali več dopolnilnih dejavnosti. Kmetijstvo ima izrazit dohodkovni problem, saj dohodki v kmetijstvu zaostajajo za dohodki iz drugih dejavnosti. Ključni problem v tem je neugodna starostna, izobrazbena in posestna struktura, nizka produktivnost, nizka stopnja specializacije proizvodnje na kmetijskih gospodarstvih in podobno. Lastna sposobnost kmetijskih gospodarstev za izvajanje naložb je zelo šibka. Naložbe v kmetijstvu so se v zadnjih letih sicer povečale, vendar predvsem po zaslugi povečanih sredstev za prestrukturiranje oz. za diverzifikacijo iz evropskih in nacionalnih virov.

Dopolnilne dejavnosti postajajo pomemben vir dohodka kmetijskih gospodarstev. Največ jih je usmerjenih v storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo, sledi turistična dejavnost, pridobivanje električne energije v MHE, predelava lesa, predelave osnovnih kmetijskih surovin pa skoraj ni. Dopolnilne dejavnosti na kmetijah so kot razvojne možnosti podeželja, saj se s tem zagotavlja dodaten dohodek oziroma dodana vrednost kmetijstva, ohranja se poseljenost podeželja, zaposlitve mladih na kmetijah in podobno.

Znana je bogata tradicija izdelave suho – mesnatih izdelkov, predvsem iz svinjskega mesa. Zelo znan je Zgornjesavinjski želodec z geografsko zaščito, za katerega si prizadevamo ohraniti znak višje kakovosti. Pretežno je ta dejavnost namenjena samooskrbi kmetije, zaradi povpraševanja po domačih mesninah na nekaterih kmetijah del izdelkov tudi prodajo.

Zelo zanimiva možnost za pridobivanje dodatnega zasluga na kmetiji se v zadnjem času kaže v razvoju raznih oblik podeželskega turizma. Sodobni turistični tokovi se obračajo h podeželju in neokrnjeni naravi in v teh krajih so možnosti za turizem.

Gozdarstvo

V slovenskem gozdarstvu je sonaravno, mnogonamensko in trajnostno gospodarjenje z gozdovi že ustaljena praksa. Posamezni odkloni zasluga željnih lastnikov od tega vodila lahko močno degradirajo naravno okolje, saj opravlja naraven gozd poleg lesno proizvodne še številne druge funkcije. Tradicija dela z

gozdovi je tod, predvsem v hribovitih delih, temeljila na trdni navezanosti na zemljo in s tem vgrajenim trajnostnim pristopom.

Gozdarstvo je danes najpomembnejša gospodarska panoga na veliki večini hribovskih in gorsko – višinskih kmetij. Ko je proti koncu pred prejšnjega stoletja les dobil »pravo ceno«, se je začelo plavljenje in splavarstvo po reki Savinji. Posebno mesto v razvoju gozdarstva so naredile gozdne ceste, ki so bile začetek in predpogoj za modernizacijo predvsem hribovskih kmetij.

Les v teh krajih še danes predstavlja najpomembnejšo surovino. Žal gre iz doline večinoma nepredelan les, torej brez dodane vrednosti. Z dodelavo lesa v polizdelke ali izdelke bi lahko na tem območju veliko iztržili.

Več kot polovico lesa lastniki gozdov prodajo kot hlodovino, torej nepredelan les. Iz podatkov s terena je evidentiranih nekaj manjših predelovalcev lesa, ki predelujejo les predvsem v polizdelke, izdelke stavbnega mizarstva in mizarske izdelke. Premalo je predelovalcev končnih izdelkov višjega cenovnega razreda, na primer izdelkov po naročilu (pohištvo). Premalo so izkoriščeni stranski produkti lesa, npr. izkoriščenje energije v biomaso. Na tem področju bo potrebno še veliko truda in izobraževanja lastnikov gozdov ter predelovalcev lesa za boljšo izkoriščenost naravnih potencialov v smislu dodajanja vrednosti lesa.

Turizem

Turizem ima v Lučah dolgo tradicijo, samo naselje Luče se je namreč že vrsto let ponašalo z nazivom najlepše urejenega turističnega kraja. Ohranjeno naravno okolje, kulturno izročilo, gorniška zgodovina in tradicija turizma na kmetijah so glavne primerjalne prednosti Luč in okolice. Turistične ponudnike predstavlja 7 turističnih kmetij, 7 ponudnikov zasebnih sob, 1 gostinski lokal oddaja penzione, avtokamp in štiri planinske kočje (Strategija, 2004).

V občini Luče je v gostinstvu in turizmu za določen ali nedoločen čas zaposlenih preko 30 delavcev, poleg zaposlenih pa pri delih, ki so vezana na turizem občasno pomaga še preko 50 oseb, kot npr. družinski člani. Nastanitvene kapacitete 18 objektov, brez avtokampa, ponujajo 344 postelj v sobah in 108 na skupnih ležiščih. Po aktualnih podatkih (Strategija, 2004) na razpoložljivih mestih skoraj 6.000 gostov ustvari letno preko 16.000 nočitev. Skoraj četrtnina vseh nočitev odpade na šolske skupine na naravoslovnih dnevih. Povprečna doba bivanja v turističnih objektih brez planinskih domov in kampa je 2.9 dni, povprečna zasedenost turističnih objektov pa cca. 8%. V številu obiskovalcev oz. nočitev je močno izražena sezonskost.

Število nočitev je največje v poletnih mesecih. Razen v dveh objektih, ki imata šolske skupine razporejene skozi vse leto, so razmere v grobem podobne kot v turističnih objektih na sosednjem Solčavskem.

Občina ima izdelano Strategijo razvoja turizma za obdobje 2004-2006. Dolgoročni cilj razvoja turizma je ohranjanje in krepitev primerjalnih prednosti območja - naravnih vrednot in tradicije ter razvijanje pogojev za dostojno življenje domačinov s sočasnim spodbujanjem konkurenčnosti spremljajoče turistične ponudbe (Strategija, 2004).

Operativni cilji so:

- postavitev organizacijske strukture za razvoj turizma,
- izboljšanje kakovosti informiranja, povezovanja in oglaševanja,
- upoštevanje in sprotno ažuriranje strategije razvoja turizma in skupnega načrta trženja,
- ureditev in posodobitev infrastrukture, ki nudi podporo turizmu,
- posodobitev, obnovitev in razširitev turističnih kapacitet ter povečanje

- zasedenosti namestitvenih kapacitet s sedanjih 8% na 12% do leta 2006,
- izboljšanje pestrosti in kakovosti dodatne ponudbe ter povečanje obsega izven penzijske potrošnje gostov,
- povečanje prepoznavnosti turističnega območja,
- oblikovanje celovite turistične ponudbe občine in povezava s ponudbo širšega območja (Solčavsko, Zgornja Savinjska dolina, Šaleška dolina, Savinjska in Koroška regija, ekoturistični centri),
- zagotoviti ustrezno izobrazbeno strukturo in motiviranost zaposlenih v turistični dejavnosti.

Ena od strateških planskih usmeritev občine Luče je razvoj turizma ter s tem v zvezi razvoj rekreacije. Rekreacija je vezana na naravne danosti obravnavanega in širšega prostora ter je predvsem:

- pohodništvo, planinarjenje,
- kolesarjenje,
- vodni športi – kopanje, čolnarjenje, ribolov.

Območja, namenjena razvoju rekreacije so predvidena na zahodu naselja Luče ter v sotočju Savinje in Lučnice. Območje ob Savinji se skladno z usmeritvami prostorskega plana občine uredi po načelu sonaravnega urejanja prostora za potrebe pasivne rekreacije (sprehajalne poti ipd.) s čim večjo stopnjo ohranjanja obstoječih kvalitiet prostora.

Zdravstvo

Področje zdravstva in zobozdravstva v občini Luče pokrivata zasebna zdravstvena in zasebna zobna ambulanta, kateri imata obe sedež v prostorih v občinski lasti (Luče 106), kjer je tudi sedež občine.

Šolstvo

Tako predšolska kot tudi šolska dejavnost v občini se izvaja v okviru Javnega zavoda Osnovna šola Luče. Osnovna šola se nahaja v samem centru Luč, kjer so pod isto streho tudi trije oddelki vrtca.

Kultura

Center kulturnega dogajanja v občini je kulturna dvorana, ki se nahaja v večnamenskem objektu ob samem vstopu v Luče. Nekaj kulturnih prireditev pa se odvija tudi v prostorih osnovne šole in izjemoma tudi v farni cerkvi sv. Lovrenca v Lučah. V centru Luč se nahajajo knjižnični prostori in prostori internetne kavarne.

Druge institucije v občini

S področja javnih institucij so v občini prisotni še:

- Zavod za gozdove, Pošta Slovenije, NLB, župnijski urad

3.2. Obstoječe stanje na področju širokopasovnega omrežja

Na območju občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče ponujata storitve širokopasovnega omrežja **Telekom Slovenije d.d.** in kabelski operater **Elektro Turnšek d.o.o.**, storitve brezžične komunikacije pa ponujata mobilna operaterja **Mobitel d.d.** in **Si.mobil d.d.**

3.2.1. Podatki telekomunikacijskega operaterja Telekom Slovenije d.d.

OBČINA MOZIRJE

Telekom Slovenije d.d. svojo dejavnost na območju občine Mozirje pokriva iz ene funkcijske lokacije, v katerih je instalirana komutacijska oprema, ki omogoča telefonske priključke in oprema - širokopasovna dostopovna vozlišča DSLM-i, ki omogočajo ADSL, ADSL2+ in VDSL2 širokopasovne priključke.

Funkcijske lokacije z naslovi in številom priključkov, ki jih pokrivajo iz posamezne lokacije so razvidne iz tabele 1. Kapacitete naprav širijo v skladu s potrebami. Preko poročilnih sistemov izvajajo povečave preden pride do prezasedenosti naprav.

Tabela 1 Funkcijske lokacije Telekoma Slovenije z instalirano telekomunikacijsko opremo

Funkcijska lokacija	Naslov funkcijske lokacije	Zasedeni PSTN priključki na FL	Zasedeni ISDN-BA priključki na FL	Zasedeni XDSL priključki na FL
MOZIRJE	SAVINJSKA CESTA 3, 3330 MOZIRJE	962	564	575

Iz tabele 1 je razvidno, da imajo vse lokacije instalirano opremo za širokopasovne priključke. Širokopasovna vozlišča so priklopljena na nadrejena stikala preko optike in omogočajo vse najnovejše storitve, ki jih nudi Telekom Slovenije.

Omrežje Telekoma Slovenije je zasnovano tako, da ima vsak uporabnik svojo povezavo in je s tem omogočena maksimalna varnost in zagotovljena pasovna širina vsakemu uporabniku. Kabelsko omrežje je izvedeno v zvezda povezavah, kar omogoča usmerjeno uporabo za širokopasovne storitev.

Stanje omrežja po posameznih naseljih občine je razvidno iz tabele 2. Tabela prikazuje naselja, število priključkov znotraj naselja vezanih na posamezno funkcijsko lokacijo TS in oddaljenost priključkov iz funkcijske lokacije. V tabeli so tudi podatki o obstoječih XDSL priključkih, ki so pokazatelj prisotnosti širokopasovnega omrežja (ne nujno – odvisno od potreb oziroma zahtev naročnikov po teh priključkih) in o priključkih izvedenih preko večkanalnih multipleksnih naprav (PCM), kjer štirje ali pet naročnikov koristi isto parico za dostop do telefonskega omrežja TS. Kot % XDSL-jev nakazuje prisotnost širokopasovnih priključkov, nam podatek % naročnikov preko multipleksnih naprav kaže dele omrežja, kjer ni možno dobaviti širokopasovnega priključka vsem uporabnikom telekomunikacijskih storitev. Govorna telefonija preko multipleksnih naprav deluje normalno, širokopasovni dostop pa ni omogočen ali pa je z manjšimi paketi 256k, 512k ali 1Mbit/s paketi, kadar so na lokaciji instalirani novejši EMX sistemi.

Poleg multipleksnih naprav je omejitev za širokopasovne storitve v primeru bakrenega omrežja tudi dolžina in kvaliteta krajevne zanke. Hitrost prenosa podatkov pri XDSL tehnologiji pada z oddaljenostjo naročnika od funkcijske

lokacije, odvisna pa je tudi od premera bakrenega para in kvalitete spojev/starost.

Glede na karakteristike kablov so okvirne pasovne širine dostopa preko XDSL tehnologije za:

- naročnike oddaljene pod 1km (fizična razdalja krajevne zanke) od centrale - 20 Mbit/s
- naročnike oddaljene od 1 do 2 km - 12 Mbit/s,
- naročnike oddaljene od 2 do 5 km - 5 Mbit/s
- nad to razdaljo pa je možna uporaba manjših paktov.

V tabeli 2 je govora o zračnih razdaljah med funkcijsko lokacijo in naročniki. Dejanska pot kabla ni vedno najkrajša pot, zato so podatki zgolj informativne narave.

Kabelsko omrežje iz posameznih telefonskih central je zgrajeno s kabli različnih kapacitet in bakrenimi vodniki, večinoma v zemeljski in delno v zračni izvedbi. Kabelska kanalizacija je zgrajena, v dolžini cca 1.760m.

Tabela 2 Naselja in pripadajoči podatki o obstoječih telekomunikacijskih priključkih v naselju

Naselje	Naziv funkcijske lokacije TS, ki pokriva priključke naselja	Povprečna oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Min. oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Maks. oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Vseh priključkov	Preko PCM	Procent naročnikov preko PCM	XDSL	Procent naročnikov s širokopasovnim dostopom
BREZJE	MOZIRJE	1,83	0,90	3,30	70	19	27,14%	35	50,00%
DOBROVLJE PRI MOZIRJU	MOZIRJE	2,71	1,60	3,80	15	2	13,33%	8	53,33%
LEPA NJIVA	MOZIRJE	3,77	2,00	5,80	89	33	37,08%	31	34,83%
LEPA NJIVA	ŠMARTNO OB PAKI	5,10	5,10	5,10	1	0	0,00%	0	0,00%
LEPA NJIVA	ŠOŠTANJ	3,90		5,30	31	9	29,03%	12	38,71%
LJUBIJA	MOZIRJE	1,98		3,40	180	49	27,22%	68	37,78%
LOKE PRI MOZIRJU	MOZIRJE	1,36	0,80	2,50	77	2	2,60%	48	62,34%
MOZIRJE	MOZIRJE	0,44	0,00	1,30	1082	61	5,64%	459	42,42%
RADEGUNDA	MOZIRJE	2,90		4,40	94	22	23,40%	33	35,11%
ŠMIHEL NAD MOZIRJEM	MOZIRJE	5,05	3,30	6,90	37	14	37,84%	14	37,84%

OBČINA NAZARJE

Telekom Slovenije d.d. (TS) svojo dejavnost na območju občine Nazarje pokriva iz večih funkcijskih lokacij, v katerih je instalirana komutacijska oprema, ki omogoča telefonske priključke, in oprema - širokopasovna dostopovna vozlišča DSLM-i, ki omogočajo ADSL, ADSL2+ in VDSL2 širokopasovne priključke.

Funkcijske lokacije z naslovi in številom priključkov, ki jih pokrivajo iz posamezne lokacije so razvidne iz tabele 1. Kapacitete naprav širijo v skladu s potrebami. Preko poročilnih sistemov izvajajo povečave preden pride do prezasedenosti naprav.

Tabela 1: Funkcijske lokacije TS z instalirano telekomunikacijsko opremo

Funkcijska lokacija	Naslov funkcijske lokacije	Zasedeni PSTN priključki na FL	Zasedeni ISDN-BA priključki na FL	Zasedeni XDSL priključki na FL
MOZIRJE	SAVINJSKA CESTA 3, 3330 MOZIRJE	962	564	575
NAZARJE	LESARSKA CESTA 10, 3331 NAZARJE	294	136	228
NAZARJE B/S/H	SAVINJSKA CESTA 30, 3331 NAZARJE	187	97	0
ŠMARTNO OB DRETI	ŠMARTNO OB DRETI 28, 3341 ŠMARTNO OB DRETI	339	114	279

Iz tabele 1 je razvidno, da imajo vse lokacije instalirano opremo za širokopasovne priključke. Širokopasovna vozlišča so priklopljena na nadrejena stikala preko optike in omogočajo vse najnovejše storitve, ki jih nudi Telekom Slovenije.

Omrežje Telekoma Slovenije je zasnovano tako, da ima vsak uporabnik svojo povezavo in je s tem omogočena maksimalna varnost in zagotovljena pasovna širina vsakemu uporabniku. Kabelsko omrežje je izvedeno v zvezda povezavah, kar omogoča usmerjeno uporabo za širokopasovne storitev.

Stanje omrežja po posameznih naseljih občine je razvidno iz tabele 2. Tabela prikazuje naselja, število priključkov znotraj naselja vezanih na posamezno funkcijsko lokacijo TS in oddaljenost priključkov iz funkcijske lokacije. V tabeli so tudi podatki o obstoječih XDSL priključkih, ki so pokazatelj prisotnosti širokopasovnega omrežja (ne nujno – odvisno od potreb oziroma zahtev naročnikov po teh priključkih) in o priključkih izvedenih preko večkanalnih multipleksnih naprav (PCM), kjer štirje ali pet naročnikov koristi isto parico za dostop do telefonskega omrežja TS. Kot % XDSL-jev nakazuje prisotnost širokopasovnih priključkov, nam podatek % naročnikov preko multipleksnih naprav kaže dele omrežja, kjer ni možno dobaviti širokopasovnega priključka vsem uporabnikom telekomunikacijskih storitev. Govorna telefonija preko

multipleksnih naprav deluje normalno, širokopasovni dostop pa ni omogočen ali pa je z minimalnimi paketi, kadar so na lokaciji instalirani novejši PCM sistemi.

Poleg multipleksnih naprav je omejitev za širokopasovne storitve v primeru bakrenega omrežja tudi dolžina in kvaliteta krajevne zanke. Hitrost prenosa podatkov pri XDSL tehnologiji pada z oddaljenostjo naročnika od funkcijske lokacije, odvisna pa je tudi od premera bakrenega para in kvalitete spojev/starost.

Glede na karakteristike kablov so okvirne pasovne širine dostopa preko XDSL tehnologije za:

- naročnike oddaljene pod 1km (fizična razdalja krajevne zanke) od centrale - 20 Mbit/s
- naročnike oddaljene od 1 do 2 km - 12 Mbit/s,
- naročnike oddaljene od 2 do 5 km - 5 Mbit/s
- nad to razdaljo pa je možna uporaba manjših paktov.

V tabeli 2 je govora o zračnih razdaljah med funkcijsko lokacijo in naročniki. Dejanska pot kabla ni vedno najkrajša pot, zato so podatki zgolj informativne narave.

Kabelsko omrežje iz posameznih telefonskih central je zgrajeno s kablji različnih kapacitet in bakrenimi vodniki, večinoma v zemeljski in delno v zračni izvedbi. Starost kablov in zračnih linij je med 13 do 20 let. Kabelska kanalizacija je zgrajena v dolžini cca 1.073m.

Tabela 2: Naselja in pripadajoči podatki o obstoječih telekomunikacijskih priključkih v naselju

Naselje	Naziv funkcijske lokacije TS, ki pokriva priključke naselja	Povprečna oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Min. oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Maks. oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)
BRDO	ŠMARTNO OB DRETI	1,40		1,80
DOBLETINA	NAZARJE	0,94	0,50	1,50
KOKARJE	NAZARJE	1,84		2,20
LAČJA VAS	ŠMARTNO OB DRETI	3,27	2,70	4,10
NAZARJE	MOZIRJE	2,40		2,70
NAZARJE	NAZARJE	0,25	0,00	0,90
POTOK	ŠMARTNO OB DRETI	3,67	3,30	4,30
PRIHOVA	MOZIRJE	2,19	1,90	3,00
PUSTO POLJE	ŠMARTNO OB DRETI	2,55		3,10
ROVT POD MENINO	ŠMARTNO OB DRETI	2,14	1,10	4,30
SPODNJE KRAŠE	ŠMARTNO OB DRETI	1,63	1,10	2,10
ŠMARTNO OB DRETI	ŠMARTNO OB DRETI	0,46	0,00	1,50

VOLOG	ŠMARTNO OB DRETI	0,90	0,40	1,40
ZAVODICE	MOZIRJE	2,64		3,70
ŽLABOR	MOZIRJE	2,67		3,30
ŽLABOR	NAZARJE	1,11		1,40

OBČINA GORNJI GRAD

Telekom Slovenije d.d. svojo dejavnost na območju občine Gornji Grad pokriva iz večih funkcijskih lokacij, v katerih je instalirana komutacijska oprema, ki omogoča telefonske priključke, in oprema - širokopasovna dostopovna vozlišča DSLM-i, ki omogočajo ADSL, ADSL2+ in VDSL2 širokopasovne priključke.

Funkcijske lokacije z naslovi in številom priključkov, ki jih pokrivajo iz posamezne lokacije, so razvidne iz tabele 1. Kapacitete naprav širijo v skladu s potrebami. Preko poročilnih sistemov izvajajo povečave preden pride do prezasedenosti naprav.

Tabela 1: Funkcijske lokacije TS z instalirano telekomunikacijsko opremo

Funkcijska lokacija	Naslov funkcijske lokacije	Zasedeni PSTN priključki na FL	Zasedeni ISDN-BA priključki na FL	Zasedeni XDSL priključki na FL
GORNJI GRAD	ATTEMISOV TRG 23, 3342 GORNJI GRAD	400	111	219
LJUBNO OB SAVINJI	FORŠT 6, 3333 LJUBNO OB SAVINJI	655	275	424
ŠMARTNO OB DRETI	ŠMARTNO OB DRETI 28, 3341 ŠMARTNO OB DRETI	339	114	279
ŠMIKLAVŽ	ŠMIKLAVŽ 4, 3342 GORNJI GRAD	107	20	77

Iz tabele 1 je razvidno, da imajo vse lokacije instalirano opremo za širokopasovne priključke. Širokopasovna vozlišča so priklopljena na nadrejena stikala preko optike in omogočajo vse najnovejše storitve, ki jih nudi Telekom Slovenije.

Omrežje Telekoma Slovenije je zasnovano tako, da ima vsak uporabnik svojo povezavo, in je s tem omogočena maksimalna varnost in zagotovljena pasovna širina vsakemu uporabniku. Kabelsko omrežje je izvedeno v zvezda povezavah kar omogoča usmerjeno uporabo za širokopasovne storitev.

Stanje omrežja po posameznih naseljih občine je razvidno iz tabele 2. Tabela prikazuje naselja, število priključkov znotraj naselja vezanih na posamezno funkcijsko lokacijo TS in oddaljenost priključkov iz funkcijske lokacije. V tabeli so tudi podatki o obstoječih XDSL priključkih, ki so pokazatelj prisotnosti širokopasovnega omrežja (ne nujno – odvisno od potreb oziroma zahtev naročnikov po teh priključkih) in o priključkih izvedenih preko večkanalnih multipleksnih naprav (PCM), kjer štirje ali pet naročnikov koristi isto parico za dostop do telefonskega omrežja TS. Kot % XDSL-jev nakazuje prisotnost širokopasovnih priključkov, nam podatek % naročnikov preko multipleksnih naprav kaže dele omrežja, kjer ni možno dobaviti širokopasovnega priključka

vsem uporabnikom telekomunikacijskih storitev. Govorna telefonija preko multipleksnih naprav deluje normalno, širokopasovni dostop pa ni omogočen ali pa je z minimalnimi paketi, kadar so na lokaciji instalirani novejši PCM sistemi.

Poleg multipleksnih naprav je omejitev za širokopasovne storitve v primeru bakrenega omrežja tudi dolžina in kvaliteta krajevne zanke. Hitrost prenosa podatkov pri XDSL tehnologiji pada z oddaljenostjo naročnika od funkcijske lokacije, odvisna pa je tudi od premera bakrenega para in kvalitete spojev/starost.

Glede na karakteristike kablov so okvirne pasovne širine dostopa preko XDSL tehnologije za:

- naročnike oddaljene pod 1km (fizična razdalja krajevne zanke) od centrale - 20 Mbit/s
- naročnike oddaljene od 1 do 2 km - 12 Mbit/s,
- naročnike oddaljene od 2 do 5 km - 5 Mbit/s
- nad to razdaljo pa je možna uporaba manjših paktov.

V tabeli 2 je govora o zračnih razdaljah med funkcijsko lokacijo in naročniki. Dejanska pot kabla ni vedno najkrajša pot, zato so podatki zgolj informativne narave.

Kabelsko omrežje iz posameznih telefonskih central je zgrajeno s kabli različnih kapacitet in bakrenimi vodniki, večinoma v zemeljski in delno v zračni izvedbi. Starost kablov in zračnih linij je med 10 do 20 let. Kabelska kanalizacija je zgrajena cca 612m.

Tabela 2: Naselja in pripadajoči podatki o obstoječih telekomunikacijskih priključkih v naselju

Naselje	Naziv funkcijske lokacije TS, ki pokriva priključke naselja	Povprečna oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Min. oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Maks oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Vseh priključkov	Preko PCM	Procent naročnikov preko PCM	XDSL	Procent naročnikov z širokopasovnim dostopom
BOČNA	LJUBNO OB SAVINJI	4,70	4,60	5,00	6	3	50,00%	1	16,67%
BOČNA	ŠMARTNO OB DRETI	2,92		4,50	174	3	1,72%	97	55,75%
DOL	GORNJI GRAD	1,35		2,40	22	0	0,00%	7	31,82%
FLORJAN PRI GORNJEM GRADU	GORNJI GRAD	2,42		4,10	49	3	6,12%	23	46,94%
FLORJAN PRI GORNJEM GRADU	LJUBNO OB SAVINJI	3,57	2,90	4,20	3	0	0,00%	0	0,00%
GORNJI GRAD	GORNJI GRAD	0,39	0,00	1,90	485	6	1,24%	154	31,75%
LENART PRI GORNJEM GRADU	GORNJI GRAD	2,08	1,00	3,70	18	1	5,56%	9	50,00%
NOVA ŠTIFTA (Šmiklavž)	GORNJI GRAD	3,26	2,40	4,10	27	0	0,00%	16	59,26%
NOVA ŠTIFTA (Šmiklavž, Tirosek))	ŠMIKLAVŽ	1,73	0,00	4,90	151	24	15,89%	75	49,67%

OBČINA REČICA OB SAVINJI

Telekom Slovenije d.d. svojo dejavnost na območju občine Rečica ob Savinji pokriva več funkcijskih lokacij, v kateri je instalirana komutacijska oprema, ki omogoča telefonske priključke, in oprema - širokopasovna dostopovna vozlišča DSLM-i, ki omogočajo ADSL, ADSL2+ in VDSL2 širokopasovne priključke.

Funkcijske lokacije z naslovi in številom priključkov, ki jih pokrivajo iz posamezne lokacije so razvidne iz tabele 1. Kapacitete naprav širijo v skladu s potrebami. Preko poročilnih sistemov izvajajo povečave preden pride do prezasedenosti naprav.

Tabela 1: Funkcijske lokacije TS z instalirano telekomunikacijsko opremo

Funkcijska lokacija	Naslov funkcijske lokacije	Zasedeni PSTN priključki na FL	Zasedeni ISDN-BA priključki na FL	Zasedeni XDSL priključki na FL
LJUBNO OB SAVINJI	FORŠT 6, 3333 LJUBNO OB SAVINJI	655	275	424
MOZIRJE	SAVINJSKA CESTA 3, 3330 MOZIRJE	962	564	575
NAZARJE	LESARSKA CESTA 10, 3331 NAZARJE	294	136	228
REČICA OB SAVINJI	REČICA OB SAVINJI 105, 3332 REČICA OB SAVINJI	253	106	210
ŠMARTNO OB DRETI	ŠMARTNO OB DRETI 28, 3341 ŠMARTNO OB DRETI	339	114	279

Iz tabele 1 je razvidno, da imajo vse lokacije instalirano opremo za širokopasovne priključke. Širokopasovna vozlišča so priklopljena na nadrejena stikala preko optike in omogočajo vse najnovejše storitve, ki jih nudi Telekom Slovenije.

Omrežje Telekoma Slovenije je zasnovano tako, da ima vsak uporabnik svojo povezavo in je s tem omogočena maksimalna varnost in zagotovljena pasovna širina vsakemu uporabniku. Kabelsko omrežje je izvedeno v zvezda povezavah, kar omogoča usmerjeno uporabo za širokopasovne storitev.

Stanje omrežja po posameznih naseljih občine je razvidno iz tabele 2. Tabela prikazuje naselja, število priključkov znotraj naselja vezanih na posamezno funkcijsko lokacijo TS in oddaljenost priključkov iz funkcijske lokacije. V tabeli so tudi podatki o obstoječih XDSL priključkih, ki so pokazatelj prisotnosti širokopasovnega omrežja (ne nujno – odvisno od potreb oziroma zahtev naročnikov po teh priključkih) in o priključkih izvedenih preko večkanalnih multipleksnih naprav (PCM), kjer štirje ali pet naročnikov koristi isto parico za dostop do telefonskega omrežja TS. Kot % XDSL-jev nakazuje prisotnost širokopasovnih priključkov, nam podatek % naročnikov preko multipleksnih naprav kaže dele omrežja, kjer ni možno dobaviti širokopasovnega priključka

vsem uporabnikom telekomunikacijskih storitev. Govorna telefonija preko multipleksnih naprav deluje normalno, širokopasovni dostop pa ni omogočen ali pa je z minimalnimi paketi, kadar so na lokaciji instalirani novejši PCM sistemi.

Poleg multipleksnih naprav je omejitev za širokopasovne storitve v primeru bakrenega omrežja tudi dolžina in kvaliteta krajevne zanke. Hitrost prenosa podatkov pri XDSL tehnologiji pada z oddaljenostjo naročnika od funkcijske lokacije, odvisna pa je tudi od premera bakrenega para in kvalitete spojev/starost.

Glede na karakteristike kablov so okvirne pasovne širine dostopa preko XDSL tehnologije za:

- naročnike oddaljene pod 1km (fizična razdalja krajevne zanke) od centrale - 20 Mbit/s
- naročnike oddaljene od 1 do 2 km - 12 Mbit/s,
- naročnike oddaljene od 2 do 5 km - 5 Mbit/s
- nad to razdaljo pa je možna uporaba manjših paktov.

V tabeli 2 je govora o zračnih razdaljah med funkcijsko lokacijo in naročniki. Dejanska pot kabla ni vedno najkrajša pot, zato so podatki zgolj informativne narave.

Kabelsko omrežje iz posameznih telefonskih central je zgrajeno s kabli različnih kapacitet in bakrenimi vodniki, večinoma v zemeljski in delno v zračni izvedbi. Starost kablov in zračnih linij je med 10 do 20 let. Kabelska kanalizacija ni zgrajena.

OBČINA LUČE

Telekom Slovenije d.d. svojo dejavnost na območju občine LUČE pokriva iz večih funkcijskih lokacij v katerih je instalirana komutacijska oprema, ki omogoča telefonske priključke in oprema - širokopasovna dostopovna vozlišča DSLM-i ki omogočajo ADSL, ADSL2+ in VDSL2 širokopasovne priključke.

Funkcijske lokacije z naslovi in številom priključkov, ki jih pokrivamo iz posamezne lokacije so razvidne iz tabele 1. Kapacitete naprav širimo v skladu s potrebami. Preko poročilnih sistemov izvajamo povečave preden pride do prezasedenosti naprav.

Tabela 1: Funcijske lokacije Telekoma Slovenije z instalirano telekomunikacijsko opremo

Funkcijska lokacija	Naslov funkcijske lokacije	Zasedeni PSTN priključki na FL	Zasedeni ISDN-BA priključki na FL	Zasedeni XDSL priključki na FL
LUČE	LUČE 106, 3334 LUČE	362	112	159

Iz tabele 1 je razvidno, da ima funkcijska lokacija Luče instalirano opremo za širokopasovne priključke. Širokopasovno vozlišče je priklopljeno na nadrejeno stikalo preko optike in omogoča vse najnovejše storitve, ki jih nudi Telekom Slovenije.

Omrežje Telekoma Slovenije je zasnovano tako, da ima vsak uporabnik svojo povezavo in je s tem omogočena maksimalna varnost in zagotovljena pasovna širina vsakemu uporabniku. Kabelsko omrežje je izvedeno v zvezda povezavah, kar omogoča usmerjeno uporabo za širokopasovne storitev.

Stanje omrežja po posameznih naseljih občine je razvidno iz tabele 2. Tabela prikazuje naselja, število priključkov znotraj naselja, vezanih na posamezno funkcijsko lokacijo TS in oddaljenost priključkov iz funkcijske lokacije. V tabeli so tudi podatki o obstoječih XDSL priključkih, ki so pokazatelj prisotnosti širokopasovnega omrežja (ne nujno – odvisno od potreb oziroma zahtev naročnikov po teh priključkih) in o priključkih izvedenih preko večkanalnih multipleksnih naprav (PCM), kjer štirje ali pet naročnikov koristi isto parico za dostop do telefonskega omrežja TS. Kot % XDSL-jev nakazuje prisotnost širokopasovnih priključkov, nam podatek % naročnikov preko multipleksnih naprav kaže dele omrežja, kjer ni možno dobaviti širokopasovnega priključka vsem uporabnikom telekomunikacijskih storitev. Govorna telefonija preko multipleksnih naprav deluje normalno, širokopasovni dostop pa ni omogočen ali pa je, z minimalnimi paketi, kadar so na lokaciji instalirani novejši PCM sistemi.

Poleg multipleksnih naprav je omejitev za širokopasovne storitve v primeru bakrenega omrežja tudi dolžina in kvaliteta krajevne zanke. Hitrost prenosa podatkov pri XDSL tehnologiji pada z oddaljenostjo naročnika od funkcijske lokacije, odvisna pa je tudi od premera bakrenega para in kvalitete spojev/starost.

Glede na karakteristike kablov so okvirne pasovne širine dostopa preko XDSL tehnologije za:

naročnike oddaljene pod 1km (fizična razdalja krajevne zanke) od centrale - 20 Mbit/s

naročnike oddaljene od 1 do 2 km - 12 Mbit/s,

naročnike oddaljene od 2 do 5 km - 5 Mbit/s

nad to razdaljo pa je možna uporaba manjših paktov.

V tabeli 2 je govora o zračnih razdaljah med funkcijsko lokacijo in naročniki. Dejanska pot kabla ni vedno najkrajša pot, zato so podatki zgolj informativne narave.

Kabelsko omrežje iz posameznih telefonskih central je zgrajeno s kabli različnih kapacitet in bakrenimi vodniki, večinoma v zemeljski in delno v zračni izvedbi. Starost kablov in zračnih linij je med 10 do 20 let. Kabelska kanalizacija je zgrajena v smeri Luče - Ljubno cca. 4000 m.

Tabela 2: Naselja in pripadajoči podatki o obstoječih telekomunikacijskih priključkih v naselju

Naselje	Naziv funkcijske lokacije TS, ki pokriva priključke naselja	Povprečna oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Min. oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Maks oddaljenost naročnikov od FL (zračna razdalja)	Vseh priključkov	Preko PCM	Procent naročnikov preko PCM	XDSL	Procent naročnikov s širokopasovnim dostopom
KONJSKI VRH	LUČE	4,69	2,90	6,30	41	19	46,34%	7	17,07%
KRNICA	LUČE	1,57		3,90	69	5	7,25%	29	42,03%
LUČE	LUČE	0,24	0,10	0,50	151	4	2,65%	50	33,11%
PODVEŽA	LUČE	2,00		4,70	66	18	27,27%	13	19,70%
PODVOLOVLJEK	LUČE	5,46		8,00	60	23	38,33%	16	26,67%
RADUHA	LUČE	1,70		3,80	88	13	14,77%	38	43,18%
STRMEC	LUČE	3,72	2,60	4,40	37	10	27,03%	5	13,51%

3.2.2. Podatki kableskega operaterja Elektro Turnšek d.o.o.

OBČINA MOZIRJE

1. Kabelsko razdelilni sistem

Kabelsko razdelilni sistem (KRS) Mozirje je bil zgrajen v letih 1990 do 2008 in prenaša signale v frekvenčnem razponu od 5 do 606 MHz. Omrežje je zgrajeno v deloma zračni izvedbi, deloma v podzemni izvedbi (koaksialni kabli položeni v zemljo), priključki pa so večinoma izvedeni po sistemu zvezda.

Sistem KRS Luče ob Savinji trenutno ne omogoča dvosmerne komunikacije (prenos podatkov, telefonija, ...). Na sistem je trenutno priključeno 352 naročnikov.

2. Ocena stanja

Omrežje kableske televizije na območju občine Mozirje teritorialno pokriva naselja:

- **Mozirje, Ljubija, Loke pri Mozirju**

Sprejemna postaja

Signal za TV in RA programe zagotavlja podjetje Elektro Turnšek d.o.o. iz Celja po optičnem vlaknu, najetem pri Telekomu Slovenije. Sprejemna postaja je locirana v objektu Telekoma, Mozirje, Savinjska cesta 5. Programsko shemo sestavlja 45 analognih TV programov, 105 digitalnih TV programov in 21 RA programov.

Omrežje

Primarno omrežje je zgrajeno po topologiji vodila (drevesna struktura), sekundarno omrežje pa po topologiji zvezda. Kaskade ojačanja signala so v nekaterih smereh precej visoke. Vgrajeni kabli so od proizvajalcev CommScope, Cavel, Trilogy in Pope.

Dolžina primar. + sekundar. povezav	Št. primar. + sekundar. ojačevalnikov	Št. naročnikov
22000 m	80	352

Oprema

Vgrajena oprema je naslednjih tipov:

- ojačevalniki brez ojačanja povratnega pasu (65–862 MHz) Hirschmann, Kathrein, Elrad
- konektorji Cabelcon, Sae, PPC
- vodotesni odcepniki, delilniki Hirschmann
- ostali pasivni elementi Hirschmann

Komunikacijske omarice

Za vgradnjo za delovanje sistema potrebne aktivne in pasivne opreme so na terenu postavljene samostojno stoječe komunikacijske omarice (betonske

omarice z vrati dimenzij 1200x650x300 in 1200x350x300), v katere so uvlečeni v zemljo položeni koaksialni kabli, ki so v omaricah zaključeni s konektorji. V obstoječih omaricah praviloma ni prostora za vgradnjo dodatne opreme.

Naročniki

Skupno število naročnikov na KRS je 352.

Sekundarne povezave individualnih priključkov so izvedene v zemlji po sistemu »zvezda«.

Frekvenčne kapacitete sistema

Deli omrežja se po frekvenčni kapaciteti med seboj razlikujejo. Na območju Mozirja je sistem zgrajen za prenos frekvenčnega spektra od 5 do 606 MHz.

OBČINA NAZARJE

1. Kabelsko razdelilni sistem

Kabelsko razdelilni sistem v občini Nazarje je bil zgrajen v letih 1995 do 2008 in prenaša signale v frekvenčnem razponu od 5 do 606 MHz. Izgrajen je na območju naselij Nazarje ter Šmartno ob Dreti. Omrežje je zgrajeno v deloma zračni izvedbi deloma v podzemni izvedbi (koaksialni kabli položeni v zemljo), priključki pa so izvedeni po sistemu zvezda.

Sistem KRS Nazarje in KRS Šmartno ob Dreti trenutno ne omogočata dvosmerne komunikacije (prenos podatkov, telefonija, ...). Na sistem je trenutno priključeno 397 naročnikov.

2. Ocena stanja

Omrežje kableske televizije na območju občine Nazarje teritorialno pokriva naselja Nazarje in Šmartno ob Dreti.

Sprejemna postaja

Signal za TV in RA programe zagotavlja podjetje Elektro Turnšek d.o.o. iz Celja po optičnem vlaknu, najetem pri Telekomu Slovenije. Sprejemni mesti za signal sta locirani v objektu vrtca v Nazarjah ter poleg objekta Osnovna Šola v kraju Šmartno ob Dreti. Programsko shemo sestavlja 45 analognih TV programov, 105 digitalnih TV programov in 21 RA programov.

Omrežje

Primarno omrežje je zgrajeno po topologiji vodila (drevesna struktura), sekundarno omrežje pa po topologiji zvezda. Kaskade ojačanja signala so v nekaterih smereh precej visoke. Vgrajeni kabli so od proizvajalcev CommScope, Cavel, Trilogy in Pope.

Dolžina primar. + sekundar. povezav	Št. primar. + sekundar. ojačevalnikov	Št. naročnikov
42000 m	107	397

Oprema

Vgrajena oprema je naslednjih tipov:

- ojačevalniki
brez ojačanja povratnega pasu (65 – 862 MHz) Hirschmann, Kathrein, Elrad

- konektorji Cabelcon, Sae, PPC
- vodotesni odcepniki, delilniki Hirschmann
- ostali pasivni elementi Hirschmann

Komunikacijske omarice

Za vgradnjo za delovanje sistema potrebne aktivne in pasivne opreme so na terenu postavljene samostojno stoječe komunikacijske omarice (betonske omarice z vrati dimenzij 1200x650x300 in 1200x350x300), v katere so uvlečeni v zemljo položeni koaksialni kabli, ki so v omaricah zaključeni s konektorji. V obstoječih omaricah praviloma ni prostora za vgradnjo dodatne opreme.

Naročniki

Skupno število naročnikov na KRS je 397. Sekundarne povezave individualnih priključkov so izvedene v zemlji po sistemu »zvezda«.

Frekvenčne kapacitete sistema

Oba KRS sistema (Nazarje in Šmartno ob Dreti) sta zgrajen za prenos frekvenčnega spektra od 5 do 606 MHz.

OBČINA GORNJI GRAD

1. Kabelsko razdelilni sistem

Kabelsko razdelilni sistem v občini Gornji Grad je bil zgrajen v letih 1987 do 2008 in prenaša signale v frekvenčnem razponu od 5 do 606 MHz. Izgrajen je na območju Gornjega Gradu (KRS Gornji Grad) in na območju Bočne (KRS Šmartno ob Dreti).

KRS Gornji Grad je zgrajen v deloma zračni izvedbi (star razvod cca. 20%), deloma (80%) podzemni izvedbi (koaksialni kabli položeni v zemljo), priključki pa so večinoma izvedeni po sistemu zvezda, deloma v zaporedni vezavi.

KRS v kraju Bočna je zgrajen v podzemni izvedbi (koaksialni kabli položeni v zemljo), priključki pa so izvedeni po sistemu zvezda, kar pomeni, da je vsak naročnik priključen na sistem v prostostoječi razdelilni omarici.

Sistema trenutno ne omogočata dvosmerne komunikacije (prenos podatkov, telefonija, ...). Na sistema je trenutno priključeno 265 naročnikov.

2. Ocena stanja

Omrežje kabelske televizije na območju občine Gornji Grad teritorialno pokriva naselji Gornji Grad in Bočna.

Sprejemna postaja

Signal za TV in RA programe zagotavlja podjetje Elektro Turnšek d.o.o. iz Celja po optičnem vlaknu, najetem pri Telekomu Slovenije. Sprejemna postaja za KRS Gornji Grad je locirana v objektu Telekoma, Attemsov trg 19 v Gornjem Gradu. Sprejemna postaja za Bočno je locirana poleg objekta Osnovna Šola v kraju Šmartno ob Dreti. Programsko shemo sestavlja 45 analognih TV programov, 105 digitalnih TV programov in 21 RA programov.

Omrežje

Primarno omrežje je zgrajeno po topologiji vodila (drevesna struktura), sekundarno omrežje pa po topologiji zvezda. Kaskade ojačanja signala so v nekaterih smereh precej visoke (linija Šokat). Vgrajeni kabli so od proizvajalcev CommScope, Cavel, Trilogy in Pope.

Dolžina primar. + sekundar. povezav	Št. primar. + sekundar. ojačevalnikov	Št. naročnikov
22.000 m	57	265

Oprema

Vgrajena oprema je naslednjih tipov:

- ojačevalniki

brez ojačanja povratnega pasu (65 – 862 MHz) Hirschmann, Kathrein, Elrad

- konektorji Cabelcon, Sae, PPC

- vodotesni odcepniki, delilniki Hirschmann

- ostali pasivni elementi Hirschmann

Komunikacijske omarice

Za vgradnjo za delovanje sistema potrebne aktivne in pasivne opreme so na terenu postavljene samostojno stoječe komunikacijske omarice (betonske omarice z vrati dimenzij 1200x650x300 in 1200x350x300), v katere so uvlečeni v zemljo položeni koaksialni kabli, ki so v omaricah zaključeni s konektorji. V obstoječih omaricah praviloma ni prostora za vgradnjo dodatne opreme.

Naročniki

Skupno število naročnikov na KRS je 265.

Sekundarne povezave individualnih priključkov so izvedene v zemlji po sistemu »zvezda«.

Frekvenčne kapacitete sistema

Deli omrežja se po frekvenčni kapaciteti med seboj razlikujejo. Na območju Gornjega Gradu in Bočne je sistem zgrajen za prenos frekvenčnega spektra od 5 do 606 MHz. Na območju Šokat pa je večinoma sistem zgrajen za prenos frekvenčnega spektra od 5 do 450 MHz.

OBČINA REČICA OB SAVINJI

1. Kabelsko razdelilni sistem

Kabelsko razdelilni sistem na območju občine Rečica ob Savinji je bil zgrajen v letih 1989 do 2008 in prenaša signale v frekvenčnem razponu od 5 do 606 MHz. Izgrajen je na območju naselja Rečica ob Savinji in Spodnja Rečica. Omrežje je zgrajeno v deloma zračni izvedbi (star razvod - distribucija cca. 30%), deloma (obnovljen razvod - primar + sekundar 70%) v podzemni izvedbi (koaksialni kabli položeni v zemljo), priključki pa so večinoma izvedeni po sistemu zvezda, deloma v zaporedni vezavi.

Sistem KRS Rečica ob Savinji trenutno ne omogoča dvosmerne komunikacije (prenos podatkov, telefonija, ...). Na sistem je trenutno priključeno 110 naročnikov.

2. Ocena stanja

Omrežje kableske televizije na območju občine Rečica ob Savinji teritorialno pokriva naselja Rečica ob Savinji, Spodnja Rečica in Nizka.

Sprejemna postaja

Signal za TV in RA programe zagotavlja podjetje Elektro Turnšek d.o.o. iz Celja po optičnem vlaknu, najetem pri Telekomu Slovenije. Sprejemna postaja je locirana v objektu Telekoma v Nazarjah. Programsko shemo sestavlja 45 analognih TV programov, 105 digitalnih TV programov in 21 RA programov.

Omrežje

Primarno omrežje je zgrajeno po topologiji vodila (drevesna struktura), sekundarno omrežje pa po topologiji zvezda. Kaskade ojačanja signala so v nekaterih smereh precej visoke. Vgrajeni kabli so od proizvajalcev CommScope, Cavel, Trilogy in Pope.

Dolžina primar. + sekundar. povezav	Št. primar. + sekundar. ojačevalnikov	Št. naročnikov
7000 m	37	110

Oprema

Vgrajena oprema je naslednjih tipov:

- ojačevalniki
brez ojačanja povratnega pasu (65 – 862 MHz) Hirschmann, Kathrein, Elrad
- konektorji Cabelcon, Sae, PPC
- vodotesni odcepniki, delilniki Hirschmann
- ostali pasivni elementi Hirschmann

Komunikacijske omarice

Za vgradnjo za delovanje sistema potrebne aktivne in pasivne opreme so na terenu postavljene samostojno stoječe komunikacijske omarice (betonske omarice z vrati dimenzij 1200x650x300 in 1200x350x300), v katere so uvlečeni v zemljo položeni koaksialni kabli, ki so v omaricah zaključeni s konektorji. V obstoječih omaricah praviloma ni prostora za vgradnjo dodatne opreme.

Naročniki

Skupno število naročnikov na KRS je 110.

Sekundarne povezave individualnih priključkov so izvedene v zemlji po sistemu »zvezda«.

Frekvenčne kapacitete sistema

Deli omrežja se po frekvenčni kapaciteti med seboj razlikujejo. Na območju Rečice ob Savinji je sistem zgrajen za prenos frekvenčnega spektra od 5 do 606 MHz.

OBČINA LUČE

1. Kabelsko razdelilni sistem

Kabelsko razdelilni sistem (KRS) Luče je bil zgrajen v letih 1990 do 2008 in prenaša signale v frekvenčnem razponu od 5 do 606 MHz. Izgrajen je na območju naselja Luče. Omrežje je zgrajeno v deloma zračni izvedbi (star razvod - distribucija cca. 60 %), deloma (obnovljen razvod - primar + sekundar 40%) v podzemni izvedbi (koaksialni kabli položeni v zemljo), priključki pa so večinoma izvedeni po sistemu zvezda, deloma v zaporedni vezavi.

Sistem KRS Luče ob Savinji trenutno ne omogoča dvosmerne komunikacije (prenos podatkov, telefonija, ...). Na sistem je trenutno priključeno 95 naročnikov.

2. Ocena stanja

Omrežje kableske televizije na območju občine Luče teritorialno pokriva naselja:

- Luče, Podvolovljek

Sprejemna postaja

Signal za TV in RA programe zagotavlja podjetje Elektro Turnšek d.o.o. iz Celja po optičnem vlaknu, najetem pri Telekomu Slovenije. Sprejemna postaja je locirana v objektu občine Luče, Luče 106. Programsko shemo sestavlja 45 analognih TV programov, 105 digitalnih TV programov in 21 RA programov.

Omrežje

Primarno omrežje je zgrajeno po topologiji vodila (drevesna struktura), sekundarno omrežje pa po topologiji zvezda. Kaskade ojačanja signala so v nekaterih smereh precej visoke. Vgrajeni kabli so od proizvajalcev CommScope, Cavel, Trilogy in Pope.

Dolžina primar. + sekundar. povezav	Št. primar. + sekundar. ojačevalnikov	Št. naročnikov
4500 m	25	95

Oprema

Vgrajena oprema je naslednjih tipov:

- ojačevalniki

brez ojačanja povratnega pasu (65 – 862 MHz) Hirschmann, Kathrein, Elrad

- konektorji Cabelcon, Sae, PPC

- vodotesni odcepniki, delilniki Hirschmann

- ostali pasivni elementi Hirschmann

Komunikacijske omarice

Za vgradnjo za delovanje sistema potrebne aktivne in pasivne opreme so na terenu postavljene samostojno stoječe komunikacijske omarice (betonske omarice z vrati dimenzij 1200x650x300 in 1200x350x300), v katere so uvlečeni

v zemljo položeni koaksialni kabli, ki so v omaricah zaključeni s konektorji. V obstoječih omaricah praviloma ni prostora za vgradnjo dodatne opreme.

Naročniki

Skupno število naročnikov na KRS je 95.

Sekundarne povezave individualnih priključkov so izvedene v zemlji po sistemu »zvezda«.

Frekvenčne kapacitete sistema

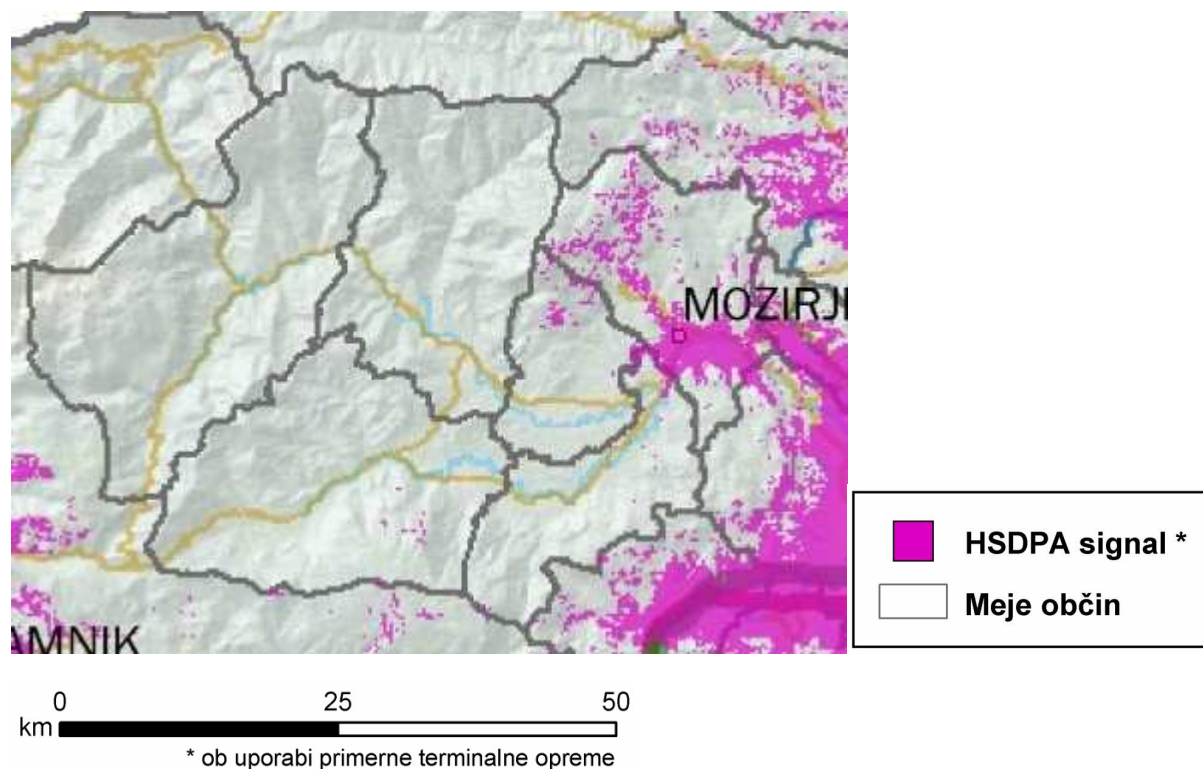
Deli omrežja se po frekvenčni kapaciteti med seboj razlikujejo. Na območju Luč je sistem zgrajen za prenos frekvenčnega spektra od 5 do 606 MHz, na ne obnovljenem do 450 MHz.

3.2.3. Stanje mobilnega omrežja

Mobitel d.d.

Frekvenčni pas omrežja Mobitel GSM/UMTS je 900 Mhz in 1800 Mhz.

Karta pokritosti s signalom HSDPA (prenosi večji kot 1 Mbit/s) v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče.

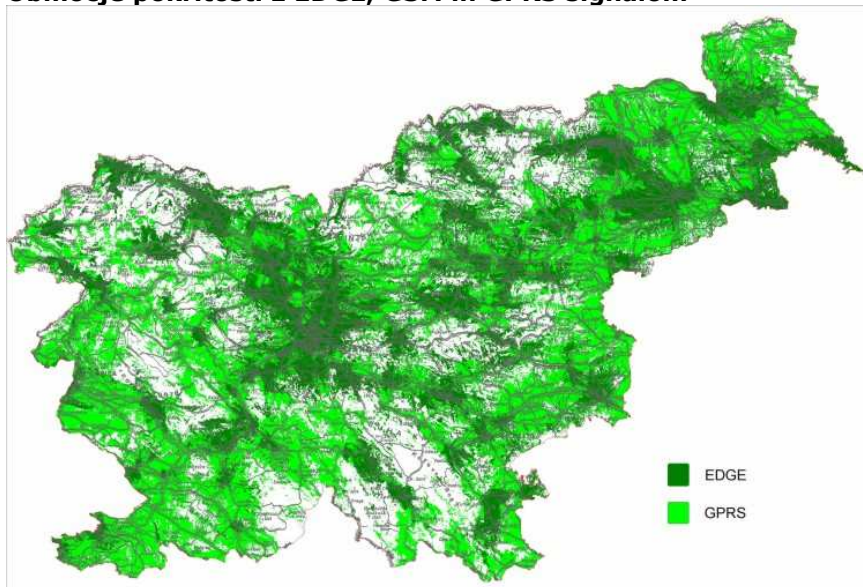

Vir:(www.mobitel.si) Prikaz storitve širokopasovnega prenosa podatkov pokritosti s signalom HSDPA po občinah na dan 21.08.2007

Si.mobil d.d.

Si.mobil d.d. zagotavlja 70-odstotno pokritost z EDGE-m, z GSM in GPRS signalom pa pokriva 99,6% slovenskega prebivalstva.

Območje pokritosti z EDGE, GSM in GPRS signalom

Vir: www.simobil.si

3.2.4. Bele lise

Območja belih lis so območja, kjer širokopasovni priključki niso omogočeni, oz. območja, kjer novi zainteresirani nimajo možnosti pridobitve širokopasovnega priključka, čeprav na tem območju že obstajajo posamezni širokopasovni priključki. Neobstoj komercialnega interesa je izkazan na območjih, kjer se v naslednjih 24 mesecih s strani operaterjev elektronskih komunikacij ne planira gradnja širokopasovnega omrežja, ki bi omogočila povezovanje končnih uporabnikov s hitrostjo vsaj 1 Mbit/s po končnem uporabniku, in je z analizo poslovnega modela možno dokazati, da takega omrežja ni mogoče zgraditi in upravljati brez ustvarjanja izgube iz poslovanja.

Tabelarni prikaz območja belih lis po občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče (podatki so pripravljene ob upoštevanju pridobljenih informacij s strani občin in operaterjev do 01. 09. 2008)

Seznam naselij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče, kjer po razpoložljivih podatkih ni dostopa niti do najnižje oblike širokopasovnosti (ADSL)		
ŠT.	NEDOSTOPNOST ADSL	OBČINA
1	Šmihel nad Mozirjem	Mozirje*
2	Čreta pri Kokarjah	Nazarje
3	Lenart pri Gornjem Gradu	Gornji Grad
4	Šmiklavž	Gornji Grad
5	Tirosek	Gornji Grad

6	Homec	Rečica ob Savinji*
7	Konjski Vrh	Luče
8	Podvolovljek	Luče
9	Strmec	Luče

Vir:

http://www.mg.gov.si/fileadmin/mg.gov.si/pageuploads/DEK/ostalo/Seznam_naselij_v_Republiki_Sloveniji-BELE_LISE-01-09-2008.pdf

*Po podatki lokalnih operaterjev in po pogovorih s krajanji je bilo ugotovljeno, da poleg uradno objavljenega območja v občini Rečica ob Savinji, ki predstavlja belo liso, obstajajo še **naselja Grušovlje, Šentjanž in Dol Suha**, kjer dostop do širokopasovnih storitev ni možen, oz. je možen le delno. Ravno tako v občini Mozirje obstajajo naselja **Lepa Njiva, Ljubija in Radegunda**, kjer dostop do širokopasovnih storitev ni možen, oz. je možen le delno. Občini bosta na Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za elektronske komunikacije poslali vlogo za dopolnitev seznama belih lis na spletni strani.

Šmihel nad Mozirjem, občina Mozirje

Šmihel je naselje samotnih gorskih kmetij in leži na južni strani planote Golte. Na vzhodu ga omejuje v globoko in divjo sotesko ujet močan kraški izvir Ljubije, ki izpod skal privre v pravcato rečico in ima izdaten pretok tudi v najbolj sušnih obdobjih, ter ga ločuje s sosednjimi Belimi Vodami. Na južni strani leži razpotegnjeno naselje z zaselki, ter na zahodu meji na Radegundo, katere severni del že spada v širše območje Šmihelskega.

Središče naselja je pri cerkvi nadangela Mihaela, po kateri je dobil kraj tudi ime in leži na nadmorski višini 700 metrov. Poleg je novozgrajena vezica, župnijski hlev, kozolec in preurejeno župnišče, ki služi za različna srečanja skavtov ter ostalih skupin iz bližnje in daljne okolice in tudi iz tujine. Okoliške kmetije se večinoma ukvarjajo s pridelavo mleka in gozdarstvom, vse več pa se jih usmerja v kmečki turizem (eko kmetije, eko pridelava). Občina v skladu s svojimi zmožnostmi podpira razvoj kmetijstva. Potrebno bo še več vlagati v sodobne komunikacije, kamor sodi primerna prometna infrastruktura in kar je danes skoraj nepogrešljivo, dostop do sodobnih informacijskih tehnologij.

Čreta pri Kokarjah, občina Nazarje

Občina Nazarje si že vse od ustanovitve občine 1994 dalje prizadeva krajanom Črete pri Kokarjah olajšati življenje in ohraniti poseljenost. V tem času je bila urejena predvsem cesta infrastruktura. Del ceste do posameznih kmetij je asfaltiran, del je še v makadamski izvedbi. Večji del prebivalcev na tem območju se ukvarja s kmetijstvom. Občina je kmetom v preteklem obdobju s svojimi programi zagotavljala subvencije za pokojninsko zavarovanje; sedaj pa lahko koristijo sredstva za manjše investicije na področju kmetijstva. V bodoče si bomo prizadevali predvsem dokončno urediti cestno infrastrukturo.

Lenart pri Gornjem Gradu, Šmiklavž in Tirosek, občina Gornji Grad

Naselja Lenart, Šmiklavž in Tirosek ležijo na zahodnem delu naše občine. Prevladujejo razpršeno poseljene hribovite in gorske kmetije – celki. Glavna dejavnost je govedoreja. Kmetije letno pridelajo cca. 3 milijone litrov mleka.

V skladu z razvojnimi programi občine predstavljajo naselja pomembno osnovo za uresničitev razvojnih usmeritev kmetijske in turistične dejavnosti ter skupnih turističnih produktov celotne savinjsko - šaleške in širše regije.

Občina ima izdelane razvojne usmeritve na področju turizma, ki temeljijo na oblikovanju skupne turistične ponudbe širše regije. Novi programi in produkti turistične ponudbe se postopoma uresničujejo, ponudba nekaterih atraktivnih izletov in počitnic je že na trgu.

V Šmiklavžu naj bi pričeli graditi obsežen turistični kompleks, ki bo pokrival kongresni, zdravstveni in izobraževalni turizem.

Prav tako je na tem območju predvideno območje za kamp oz. športno rekreacijsko območje.

Poudarek dajemo tudi na ekoturizem in nastanitve na kmetijah. Na obstoječih kmetijskih objektih so možne poleg obnov še nadzidave in dozidave, možna pa je tudi sprememba namembnosti le-teh, če se pokažejo drugačne potrebe v kmetijski in dopolnilni dejavnosti domačije.

Razvija se tudi območje, namenjeno za smučišče na izletniški kmetiji. Razgibana narava nudi obilo možnosti za rekreativne dejavnosti: pohodništvo, planinarjenje, kolesarjenje, jadralno padalstvo, lov ...

Homec, občina Rečica ob Savinji

Naselje Homec leži na rahli vzpetini na desnem bregu Savinje ob lokalni cesti Bočna - Homec - Grušovlje. Nadmorska višina je 400 - 430 m, ima približno 100 prebivalcev. Je pretežno kmetijsko naselje. Nekaj je podjetij oz. samostojnih podjetnikov, ki se ukvarjajo z lesarstvom, prevozništvom in gradbeno mehanizacijo. Težavo predstavlja dostop do sodobnih informacijskih tehnologij.

Konjski Vrh, Strmec in Podvolovljek, občina Luče

Naselji Konjski vrh in Strmec sestavljajo pretežno posamezne visokogorske kmetije vse do nadmorske višine tudi preko 1000m. Ljudje se tod večinoma preživljajo od gozda in nekaj tudi z živinorejo in pridelavo mleka. Druge industrije praktično ni.

Naselje Podvolovljek pa je nekoliko specifično, ker gre za dolino, ki je obrnjena proti jugu (Kamnik) in je odlani preko na novo modernizirane državne ceste povezana s Kamnikom preko prelaza Kranjski Rak. Tod je tudi najbližja cestna povezava Luč z Ljubljano (le cca 50km oddaljenosti). Tudi zaradi te lepe panoramske oz. turistične ceste se v tej dolini pričakuje povečan turistični obisk. Pa tudi sicer je predvsem zadnji del Podvolovljeka v zadnjih nekaj letih doživel za naše razmere pravi demografski bum, kar že povzroča pritisk na občino po zagotavljanju sodobnih informacijskih storitev, povezanih tudi s potrebo šolarjev za širokopasovni dostop do interneta.

3.3. Obstoječe stanje javne infrastrukture v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče

3.3.1 Obstoječa javna infrastruktura v občini Mozirje

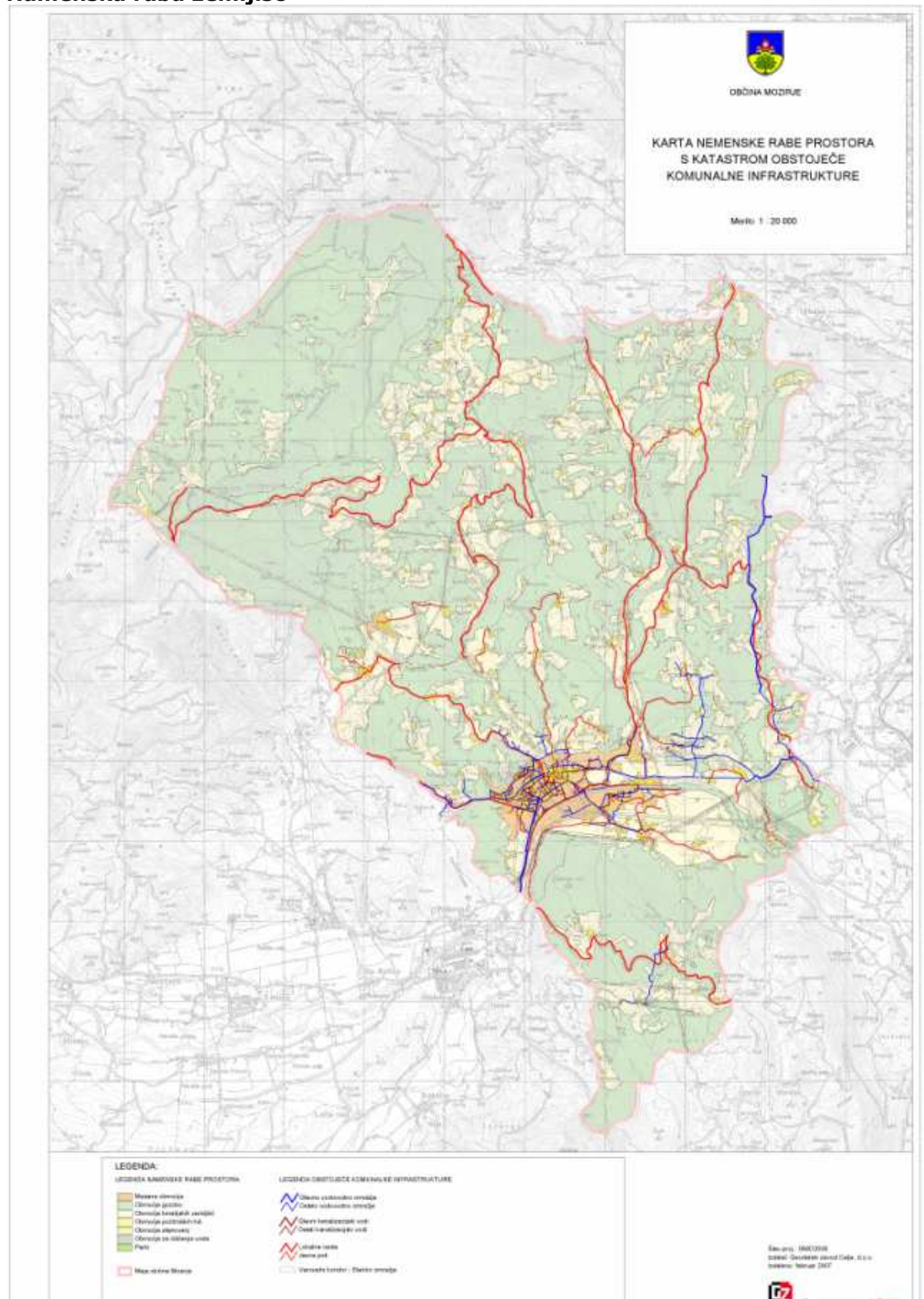
Kanalizacijsko omrežje

Obstoječe kanalizacijsko omrežje sestavlja približno 15 km kanalov s pripadajočimi objekti kot so revizijski jaški, sifonsko prečkanje Savinje v Ljubiji, razbremenilni objekti in črpališče na čistilni napravi. Zgradbo kanalizacijskega omrežja v občini Mozirje pogojuje lega čistilne naprave v Mozirju. Čistilna naprava v Mozirju služi občinam Mozirje, Nazarje in Rečica ob Savinji, temu primerni so zato tudi zbrani vodi.

Vodovodno omrežje

Vodovodni sistem Letošč je največji sistem za oskrbo s pitno vodo in oskrbuje prebivalce občin Mozirje in Nazarje. Izvir se nahaja v občini Nazarje pod severnim pobočjem Menine planine na nadmorski višini 390 m. V občini Mozirje smo vodovodno omrežje razdelili na območje glavnega voda ter območja ostalih vodov.

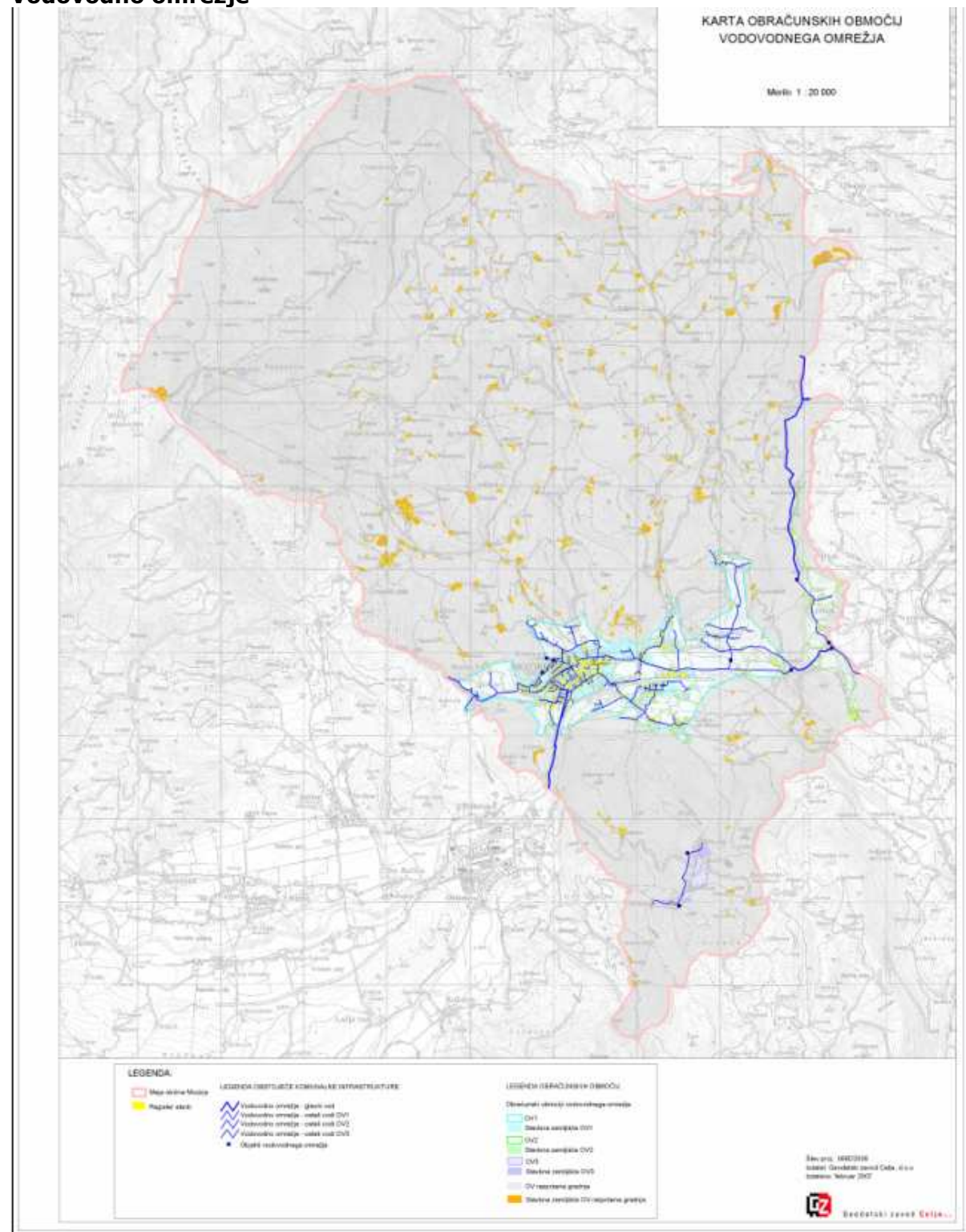
Namenska raba zemljišč

Vir: Občina Mozirje, Namenska raba zemljišč

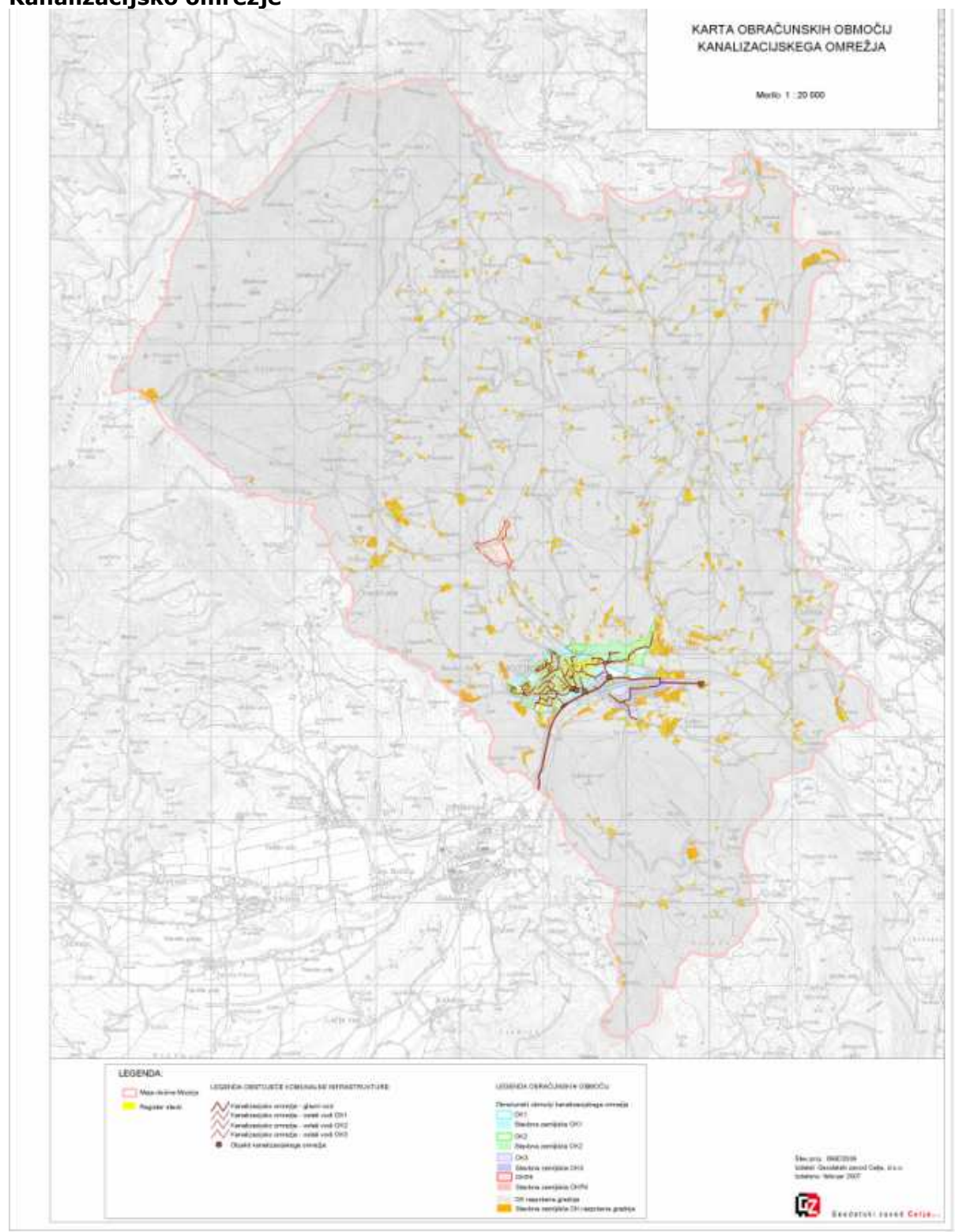
Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče

Vodovodno omrežje

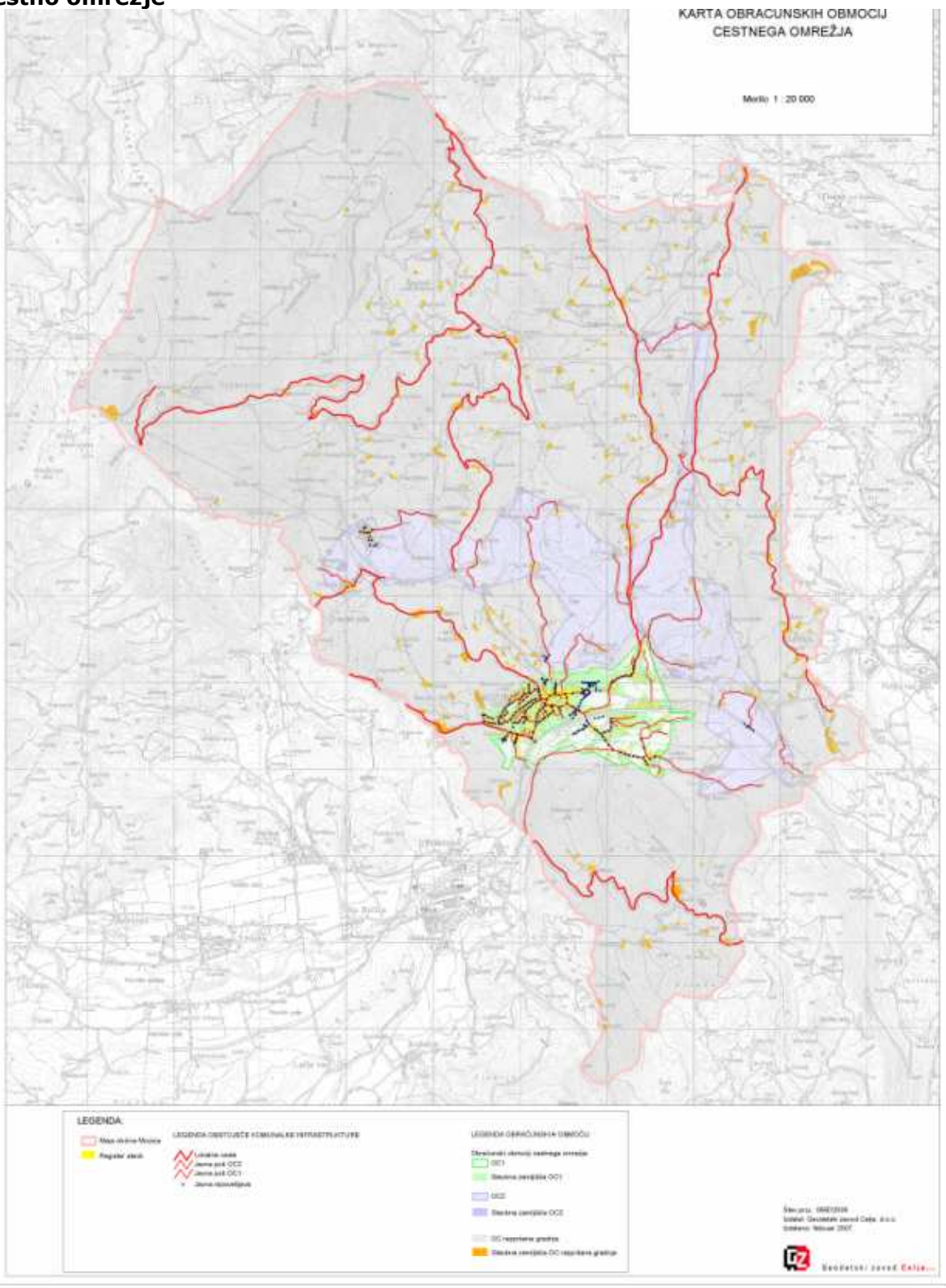
Vir: Občina Mozirje, Vodovodno omrežje

Kanalizacijsko omrežje

Vir: Občina Mozirje, Kanalizacijsko omrežje

Cestno omrežje

Vir: Občina Mozirje, Cestno omrežje

3.3.2 Obstoječa javna infrastruktura v občini Nazarje

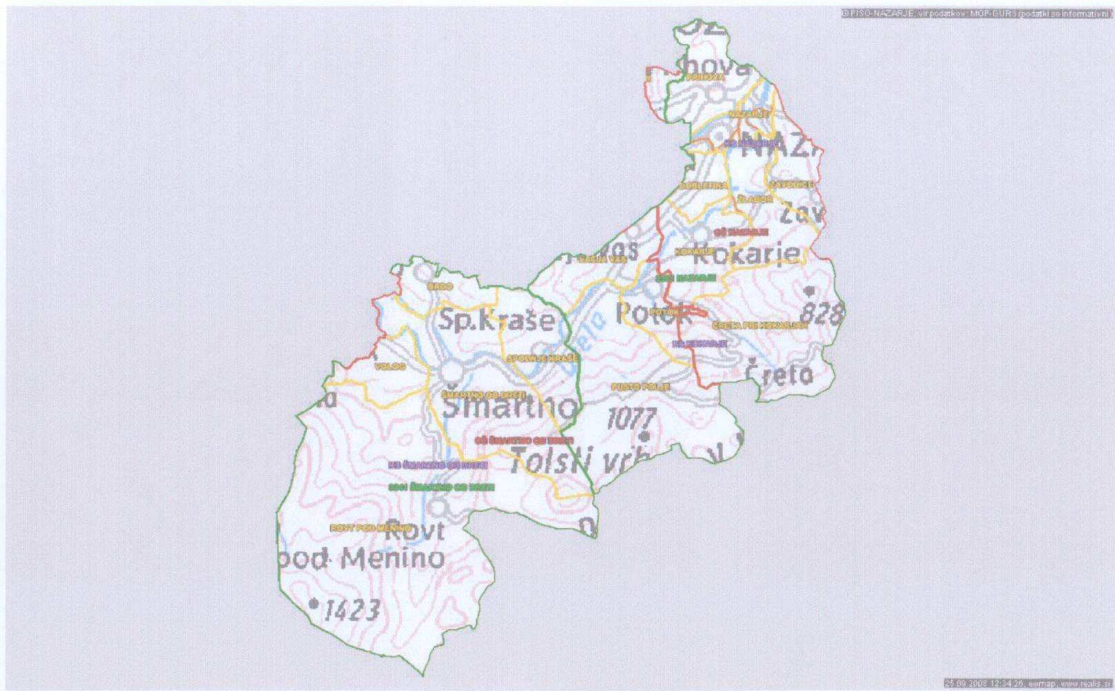
V Občini Nazarje je kategoriziranih 65.451 m **lokalnih cest in javnih poti**. Občina si prizadeva, da obstoječe ceste čim bolj vzdržuje in skladno s potrebami in možnostmi rekonstruira in obnavlja. Izgradnja novih cest je vezana na komunalno ureditev novih naselij in ureditev cest znotraj novih industrijskih poslovnih con.

Javno vodovodno omrežje je zgrajeno v vseh večjih naseljih v občini, zasebno vodovodno omrežje imajo le posamezni višje ležeči zaselki (Zavodice – Jeslane, Rovt pod Menino) oziroma kmetije. **Toplotna oskrba** je zagotovljena v naselju Nazarje za vse individualne in stanovanjske stavbe, poslovne prostore, industrijo v centru Nazarij in v Industrijsko poslovni coni Prihova (Pfeifer, Dobelšek, Elkroj...). Prav tako v obrtno stanovanjski coni Prihova vključno s podjetjem BSH, Hišni aparati d.o.o., Nazarje.

Kanalizacija je urejena v naselju Nazarje (v celoti, razen ulic Ob Savinji in Samostanska pot...) in v naselju Prihova.

OBČINA NAZARJE - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - geografski prikaz

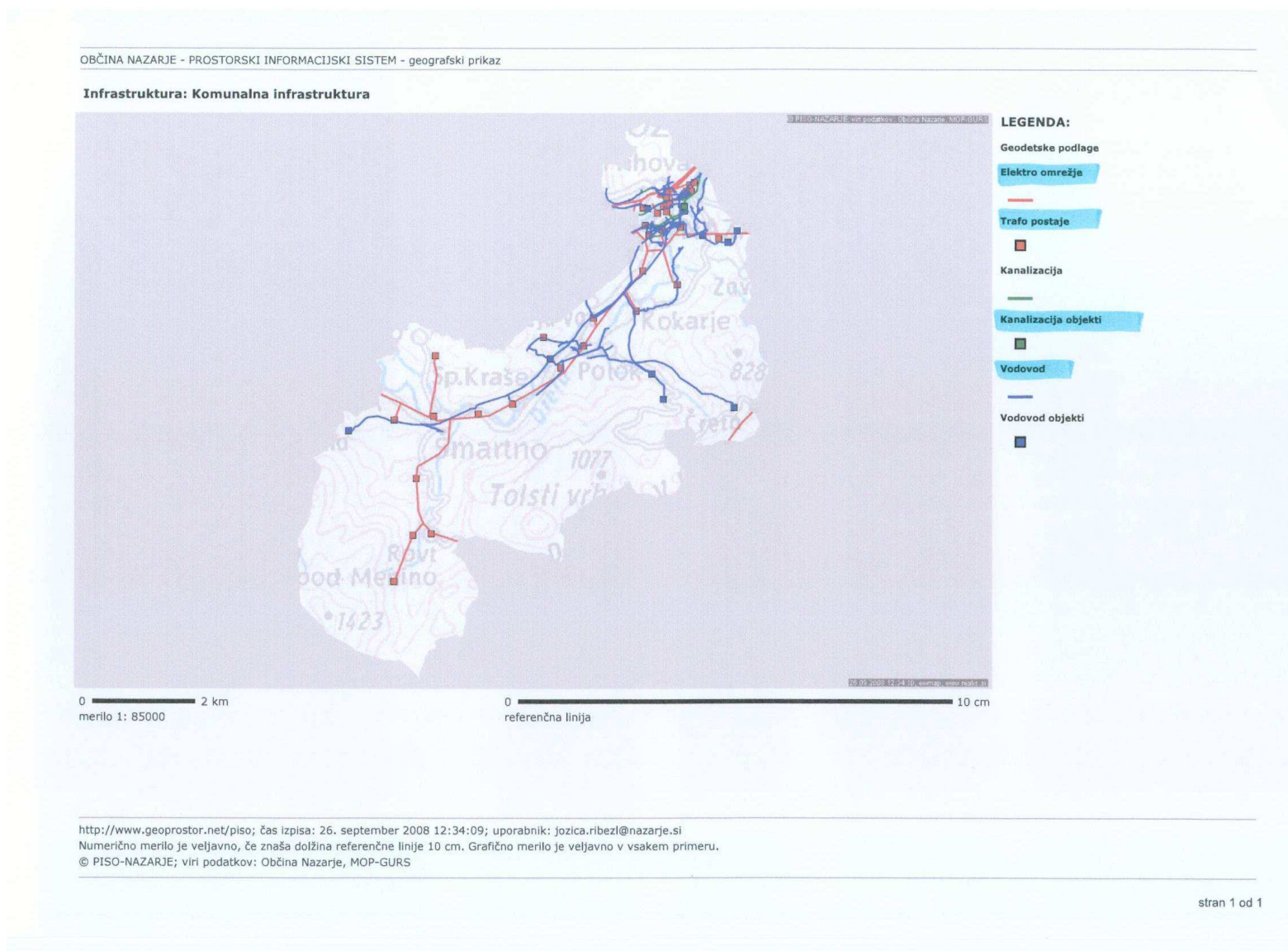
Prostorske enote (RPE)

- LEGENDA:**
- Geodetske podlage
 - Prostorski okoliši
 - Krajevne, vaške in mestne skupnosti
 - SKUPNO
 - ST
 - Naselja
 - NASELJE
 - Šolski okoliši
 - OŠ
 - Pošte
 - POŠTA

<http://www.geoprostor.net/piso>; čas izpisa: 25. september 2008 12:34:25; uporabnik: jozica.ribezl@nazarje.si
Numerično merilo je veljavno, če znaša dolžina referenčne linije 10 cm. Grafično merilo je veljavno v vsakem primeru.
© PISO-NAZARJE; vir podatkov: MOP-GURS (podatki so informativni)

Vir: Občina Nazarje, Prostorske enote

Vir: Občina Nazarje, Komunalna infrastruktura

OBČINA NAZARJE - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - geografski prikaz

Gospodarska infrastruktura: Prometna infrastruktura

LEGENDA:

Geodetske podlage

Železniška proga

Cestno omrežje

Državna cesta

Občinska cesta

Gozdna cesta

0 2 km
merilo 1: 90000

0 10 cm
referenčna linija

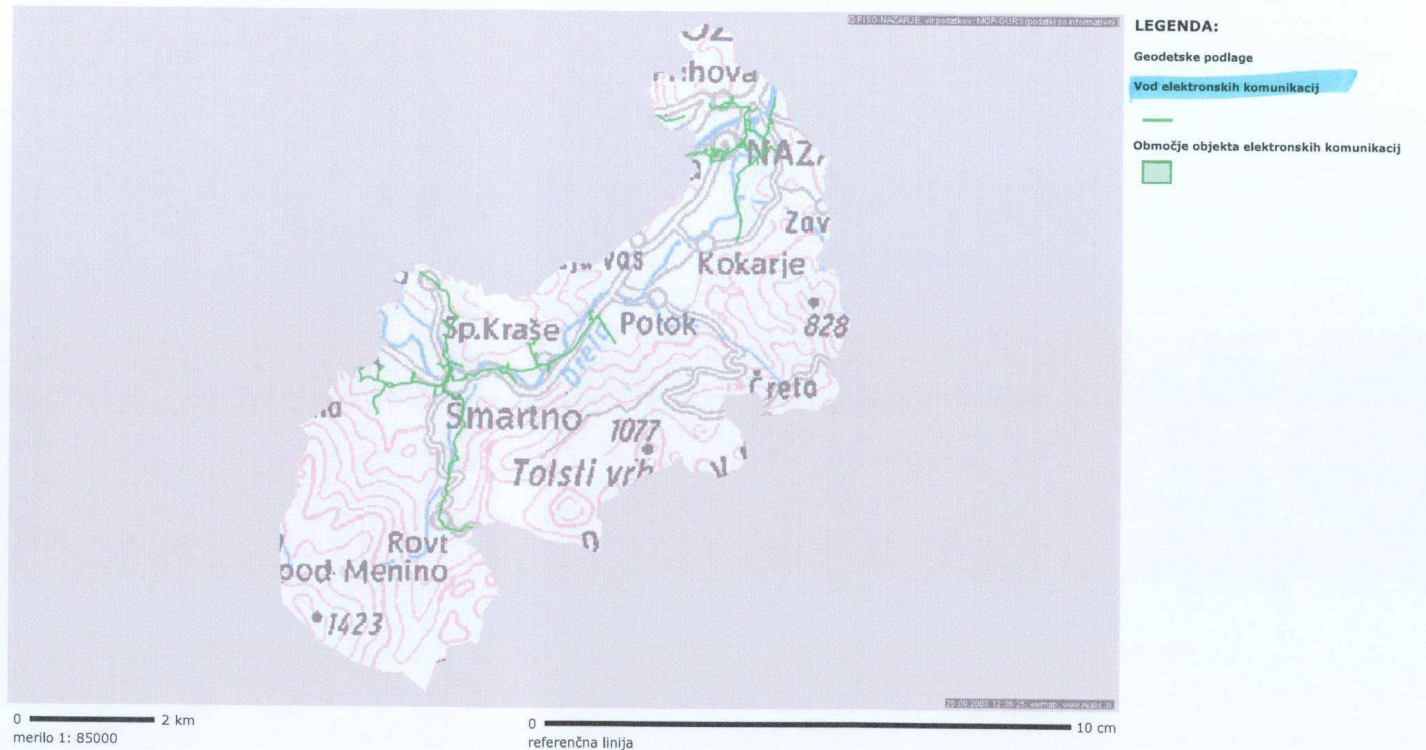
<http://www.geoprostor.net/piso>; čas izpisa: 25. september 2008 12:31:36; uporabnik: jozica.ribezl@nazarje.si
Numerično merilo je veljavno, če znaša dolžina referenčne linije 10 cm. Grafično merilo je veljavno v vsakem primeru.
© PISO-NAZARJE; vir podatkov: MOP-GURS (podatki so informativni)

stran 1 od 1

Vir: Občina Nazarje, Prometa infrastruktura

OBČINA NAZARJE - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - geografski prikaz

Gospodarska infrastruktura: Elektronske komunikacije

<http://www.geoprostor.net/pliso>; čas izpisa: 26. september 2008 12:36:24; uporabnik: jozica.ribezl@nazarje.si
Numerično merilo je veljavno, če znaša dolžina referenčne linije 10 cm. Grafično merilo je veljavno v vsakem primeru.
© PISO-NAZARJE; vir podatkov: MOP-GURS (podatki so informativni)

3.3.3 Obstoječa javna infrastruktura v občini Gornji Grad

Cestno omrežje

Na območju občine potekajo regionalne državne ceste čez Gornji Grad in Bočno: Črnivec-Gornji Grad, Gornji Grad-Radmirje, Gornji Grad-Bočna in Bočna-Delce. Dolge so 19,3 km. Vse ostale javne ceste v občini, ki niso kategorizirane kot državne ceste, so občinske ceste. Občinske ceste se kategorizirajo na lokalne ceste in javne poti. V občini je 105 km lokalnih cest. Nekategorizirane (nejavne) poti so gozdne ceste, poljske ceste, planinske poti...

Dobava električne energije

Na območju občine poteka visokonapetostno omrežje 20 kV daljnovod iz RP 20 kV Nazarje, mimo Bočne, Gornjega Grada in Šmiklavža do Črničca. Na območju občine stoji 35 transformatorskih postaj na daljnovodnem omrežju ali njegovih podaljških nižjih napetosti.

Na pritokih reke Drete so postavljene tri male hidroelektrarne (mHE) – jezovi za mHE so na potokih Kanolščica, Kropa in Mačkovec.

Telefon

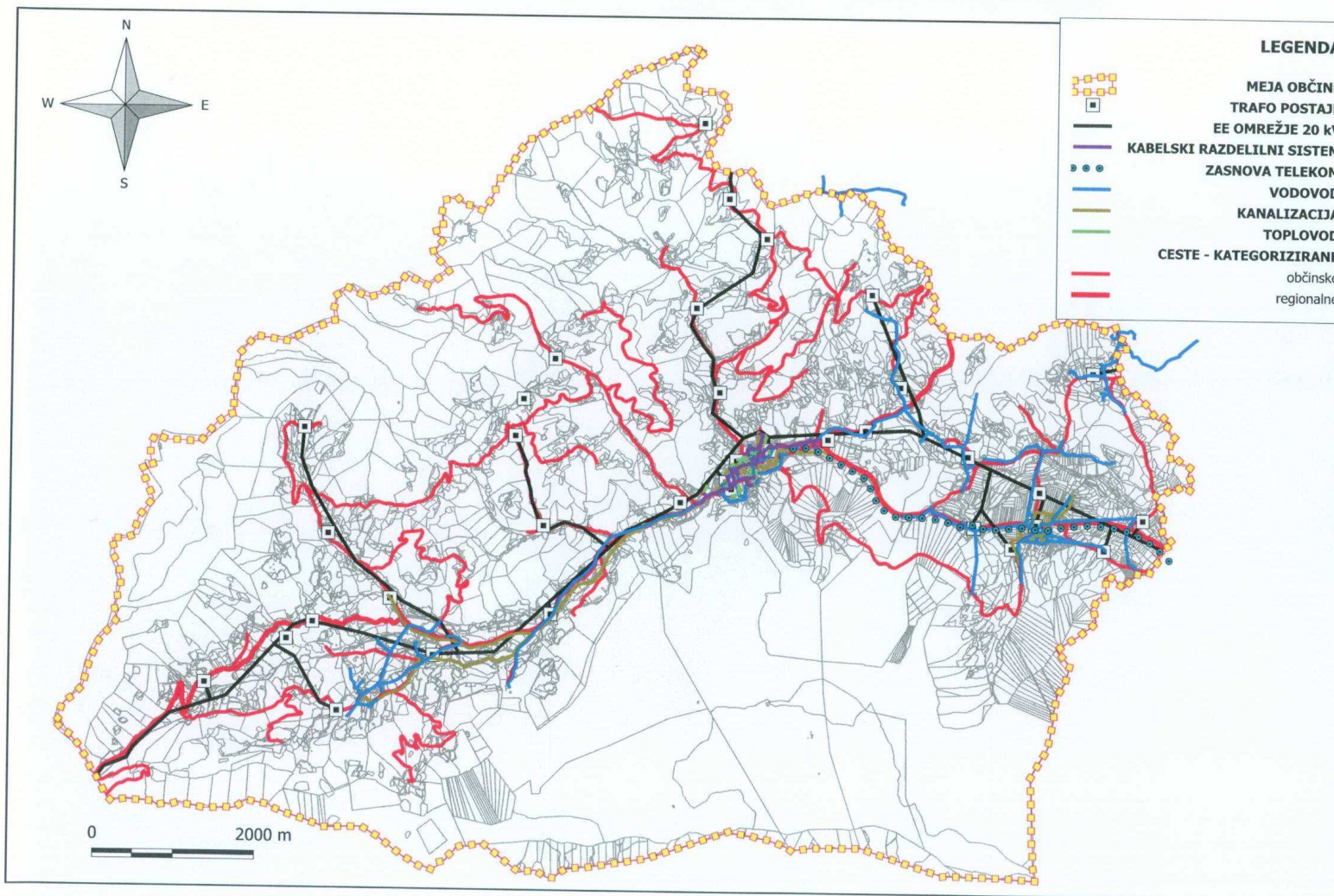
V občini je vzpostavljeno telefonsko omrežje, ki se posodablja a ne povečuje več bistveno. Kabel za ADSL (internet) ima v občini napeljan le Telekom Slovenije.

V Gornjem Gradu je postavljena bazna postaja mobilne telefonije – antenski stolp in zabojnik z napravami za mobilno telefonijo.

Kabelsko omrežje

Skrbnik sistema za kabelsko TV za celo občino je Elektro Turnšek. Kabelski razdelilni sistem je zgrajen v Gornjem Gradu, Bočni, Otoku, Čepļjah, Delcah in na Kropi.

GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA - OBČINA GORNJI GRAD

3.3.4 Obstoječa javna infrastruktura v občini Rečica ob Savinji

Kanalizacija

Javno kanalizacijsko omrežje v Občini Rečica ob Savinji ima mešani kanalizacijski sistem, kanalizacija je povezana z mehansko – biološko čistilno napravo v Mozirju, ki služi občinam Mozirje, Nazarje in Rečica ob Savinji. Čistilna naprava deluje s kapaciteto 3000 PE. Očiščena voda se izliva v Savinjo.

Dolžina glavnega in ostalih vodovodnega omrežja je 3.813,80 m.

Posamezniki na odročnejših krajih imajo lastni kanalizacijski sistem (greznice).

Vodovodno omrežje

Vodovodni sistem za oskrbo s pitno vodo oskrbujejo Žegnani studenec, Župnekovo žrelo in Letošč, črpališče ter vodohram na Rečici ob Savinji. To zagotavlja oskrbo zaselkom Rečica ob Savinji, Sp. Rečica, Šentjanž, Varpolje, Nizka, Zg. Pobrežje, Sp. Pobrežje, Trnovec in Homec.

Dolžina glavnega vodovodnega omrežja	1.745,69 m
Dolžina ostalih vodovodnega omrežja	33.180,28 m

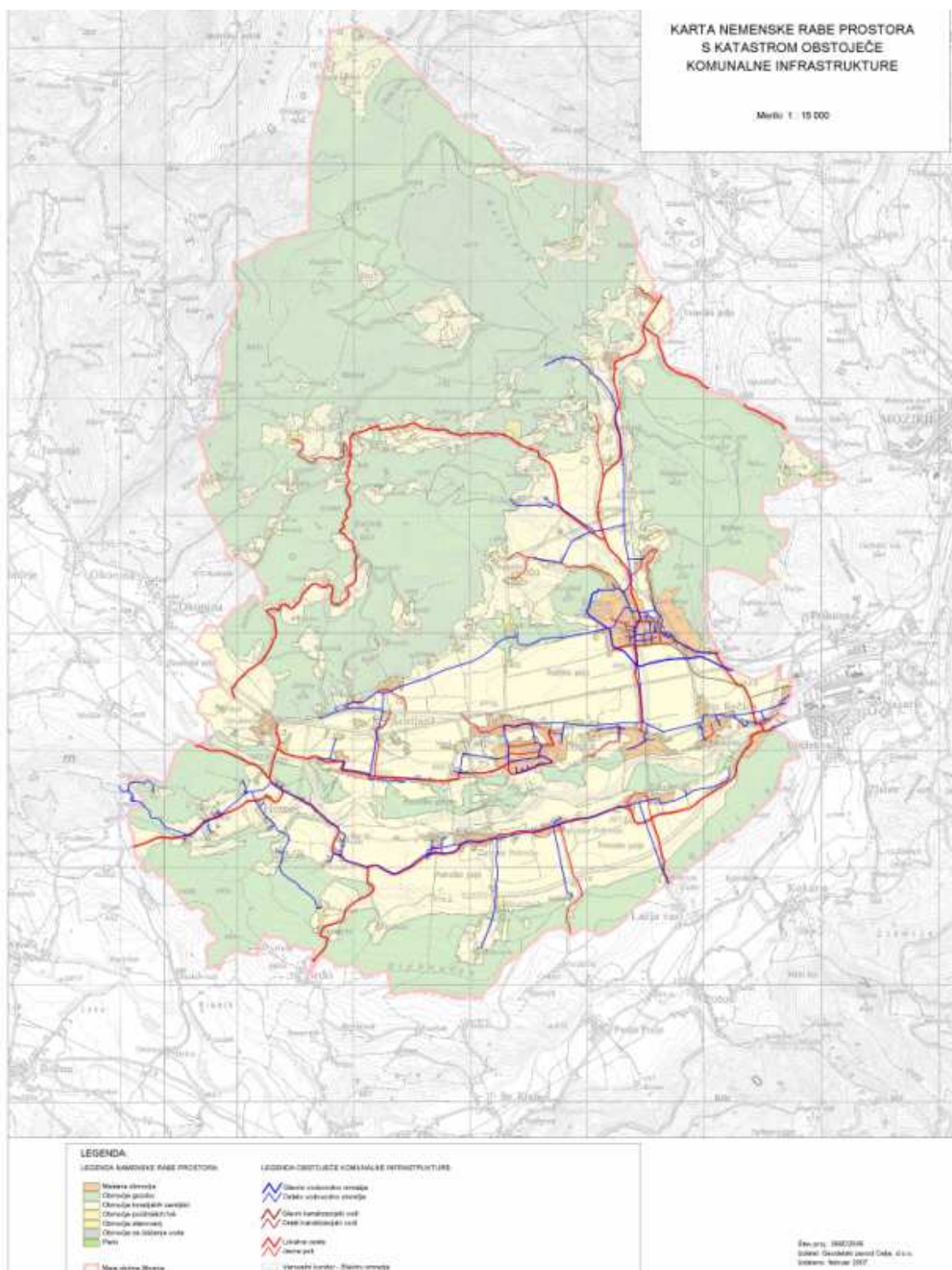
V občini obstajajo tudi območja, kjer se oskrba s pitno vodo ne zagotavlja s storitvami javne službe. Na takih območjih posamezniki za svoje objekte zagotavljajo pitno vodo iz zasebnega vodovoda.

Ceste

Iz trga Rečica ob Savinji vodijo tri ceste; proti Poljanam in Dol-Suhi na sever, proti Prihovi na vzhod in proti Spodnji Rečici na jug. Magistralna cesta, ki povezuje Mozirje in Logarsko dolino, poteka preko območja občine in razdeljuje njena naselja, razpotegnjena na levem bregu Savinje: Spodnja Rečica, Nizka, Varpolje, Šentjanž in Grušovlje, od naselij na desnem bregu: Trnovec, Spodnje in Zgornje Pobrežje ter Homec.

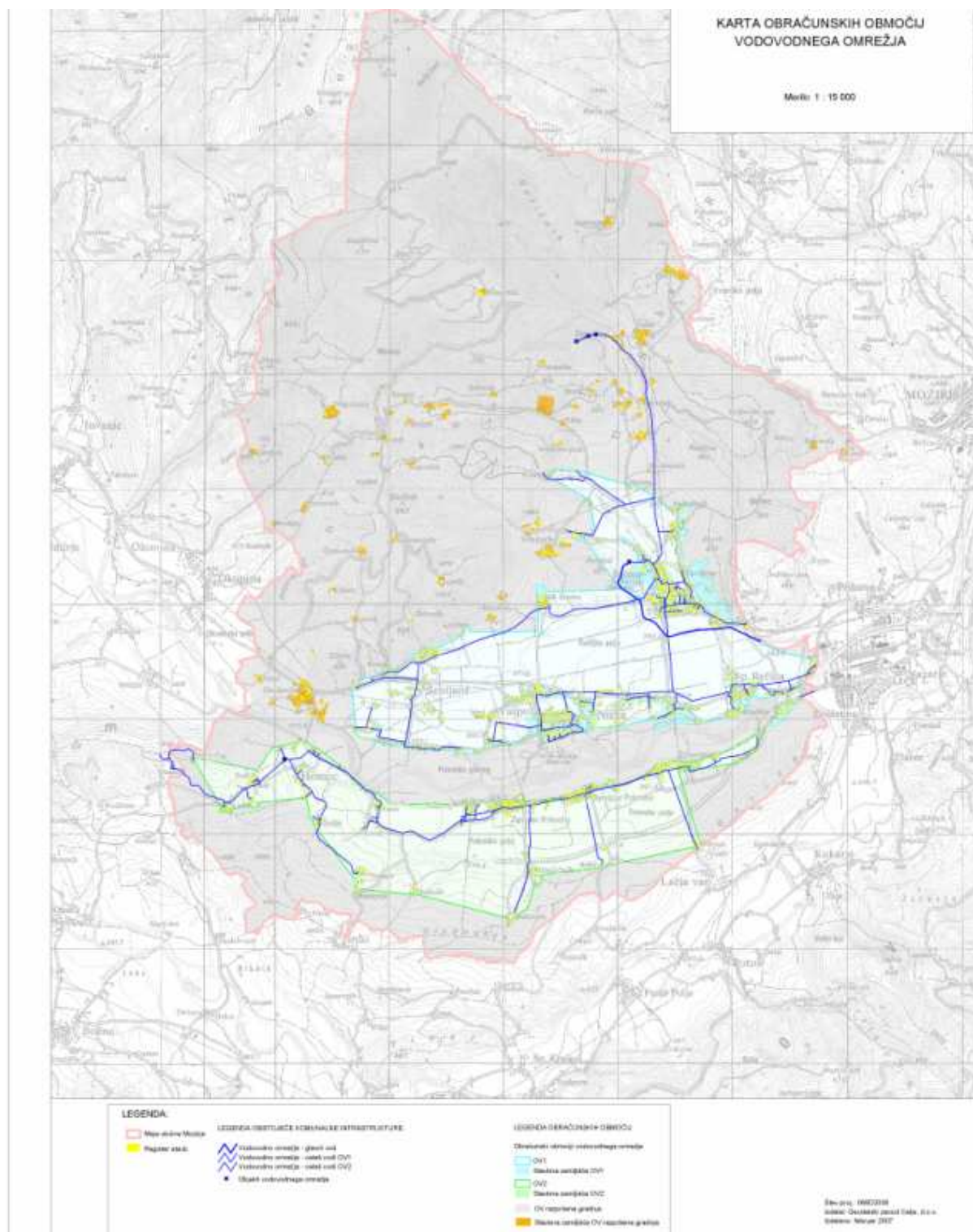
Vasi oziroma zaselki so prometno večinoma dobro povezani, a vendar so ceste ozke in poškodovane zaradi delovanja časa. Promet v občini se nenehno povečuje. K temu precej prispeva turizem, po drugi strani pa se prebivalci v veliko primerih odločajo za proizvodne dejavnosti, ki zahtevajo stalno možnost dovoza in odvoza materiala.

Namenska raba

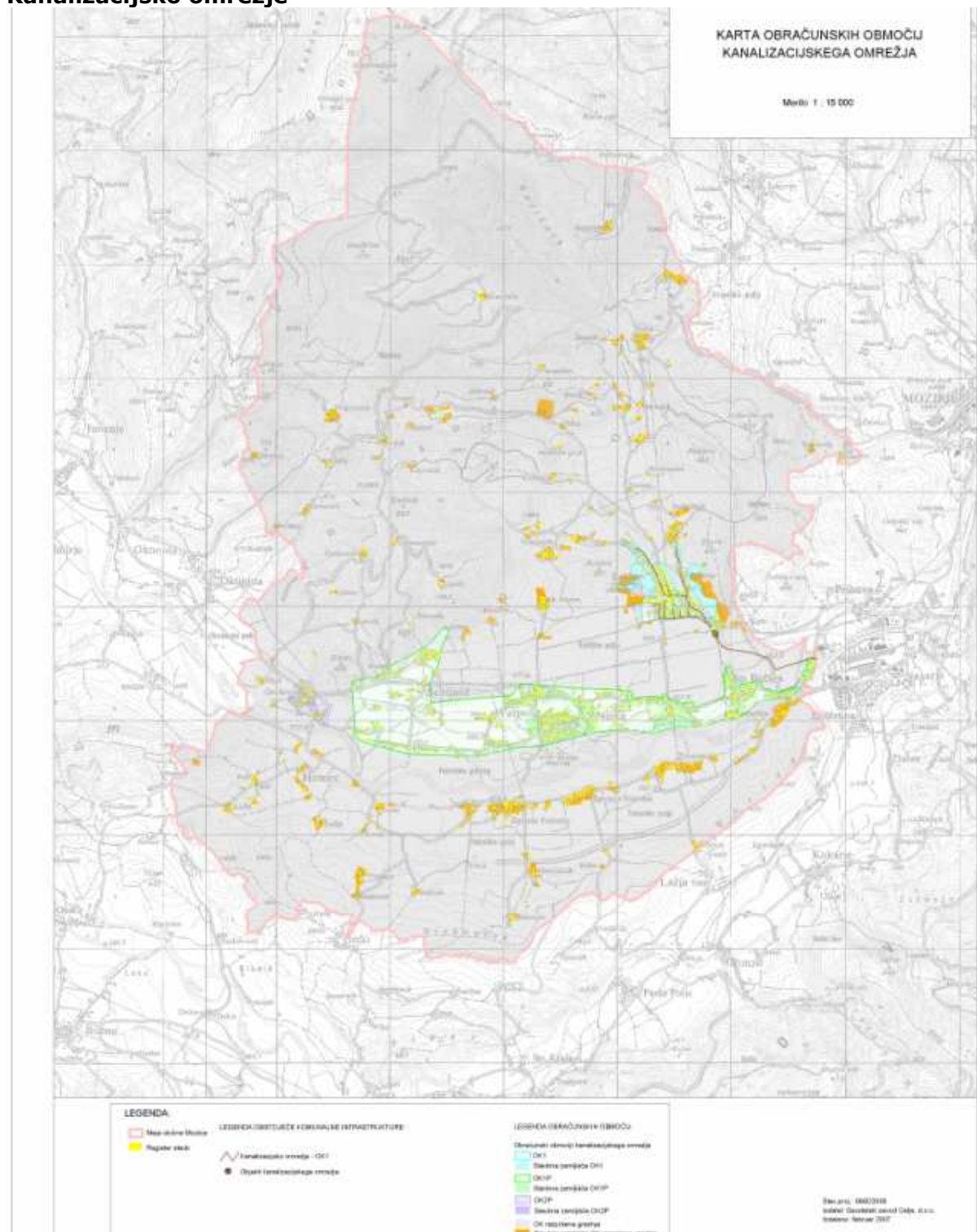
Vir: Občina Rečica ob Savinji, Namenska raba zemljišč

Vodovodno omrežje

Vir: Občina Rečica ob Savinji, Vodovodno omrežje

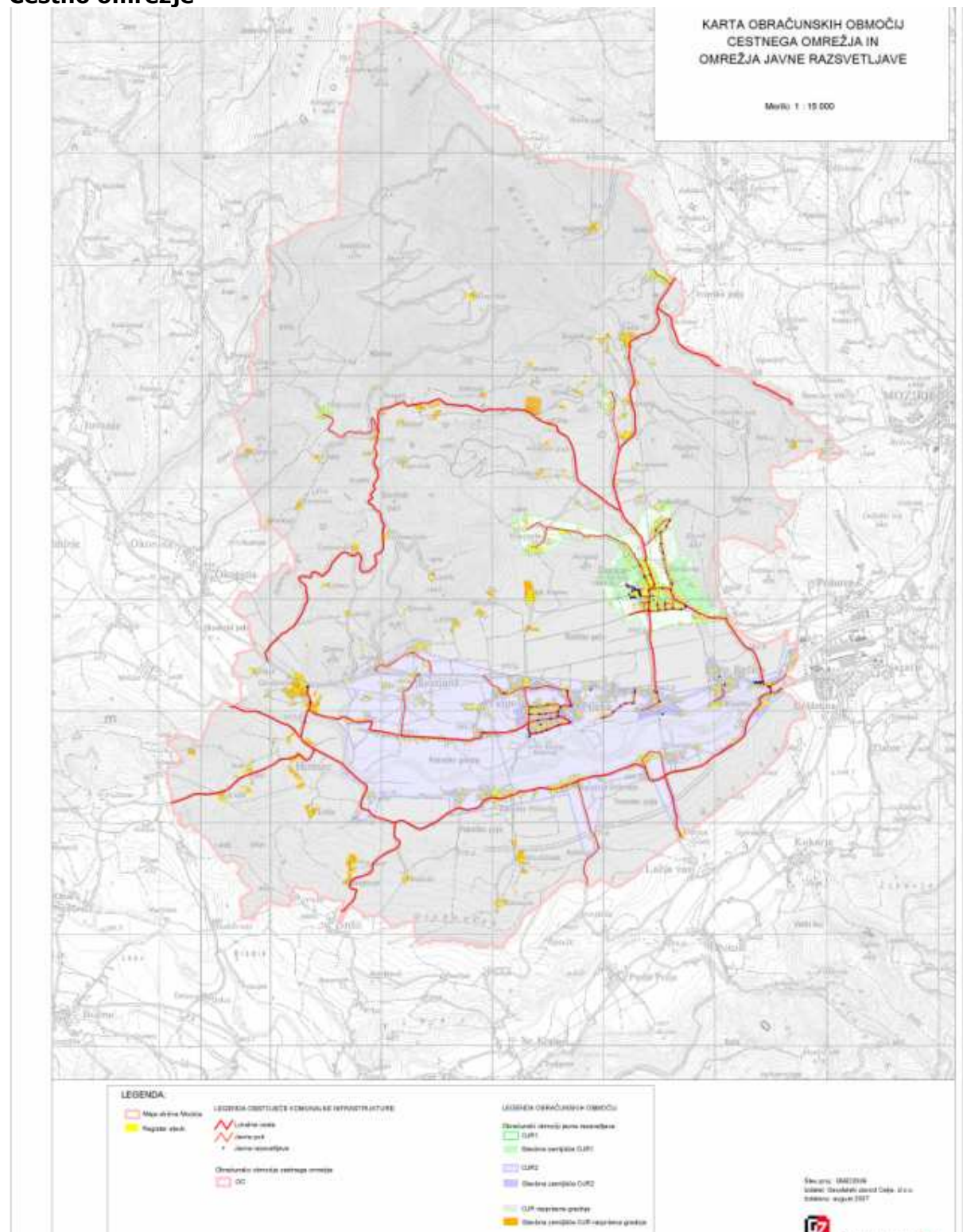
Kanalizacijsko omrežje

Vir: Občina Rečica ob Savinji, Kanalizacijsko omrežje

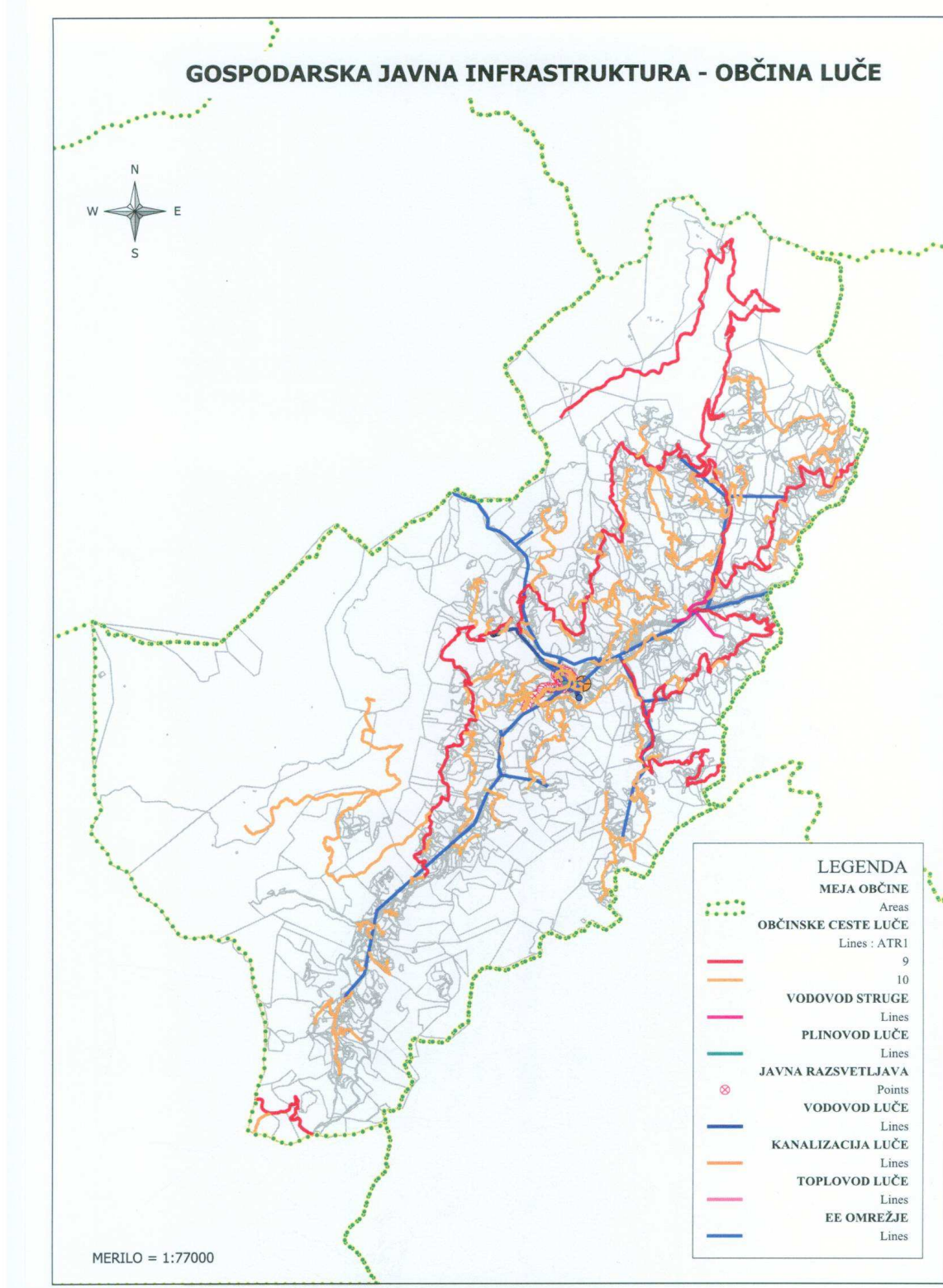
Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče

Cestno omrežje

Vir: Občina Rečica ob Savinji, Cestno omrežje

3.3.5 Obstoječa javna infrastruktura v občini Luče

Vir: občina Luče, Gospodarska javna infrastruktura

4. RAZVOJ ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINAH MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI GRAD, REČICA OB SAVINJI IN LUČE

4.1. Razvojne usmeritve

Usmeritve občin na področju telekomunikacij so:

- povečati opto kabelsko omrežje do ključnih uporabnikov,
- izgrajevati kabelsko kanalizacijo na ožjem in širšem območju občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče,
- dograjevati telekomunikacijska vozlišča s ciljem zagotavljanja širokopasovnega podatkovnega prenosa (multimedija),
- predelovati obstoječe kabelsko omrežje, z namenom prerazporejanja kapacitet,
- zaradi vpeljave tretje generacije mobilne telefonije bo potrebno povečati število baznih postaj,
- nove in obstoječe bazne postaje bodo potrebovale večjo pasovno širino, zato bo potrebno do njih pojačati kabelsko omrežje (večinoma nadgraditi optiko),
- tudi število komutacijskih sistemov se bo povečalo, ker je trend, da se komunikacijska vozlišča čim bolj približajo uporabniku,
- pri načrtovanju objektov in naprav omrežja mobilne telefonije je treba upoštevati naslednje usmeritve in pogoje: prednostno se objekte in naprave mobilne telefonije usmerja na lokacije, ki zagotavljajo manjši vpliv na zdravje ljudi, naravo, okolje in kulturno dediščino; v prostor se jih umešča tako, da se jih združuje v obstoječe ali načrtovane infrastrukturne koridorje in naprave; na izpostavljenih legah je treba zagotoviti čim manjši vpliv na vidne kvalitete prostora; v urbanih območjih je treba prioriteto izkoristiti območja in objekte, namenjene trgovsko-nakupovalni, industrijski in poslovni dejavnosti, v stanovanjskih območjih pa jih je treba vključevati na obstoječe sisteme infrastrukture ali v njihovo neposredno bližino (npr. kotlovnice, dimniki, stolpi); če je mogoče, jih je treba postavljati na manj kvalitetna kmetijska zemljišča; na zavarovana območja narave, na območja predvidena za zavarovanje, na območja naravnih vrednot in na ekološko pomembna območja naj se posega le izjemoma in na način, ki ne spreminja lastnosti, zaradi katerih je območje pridobilo ta status; v praviloma izjemnih primerih poseganja na območja in objekte varstva kulturne dediščine je treba objekte in naprave mobilne telefonije umeščati in oblikovati na osnovi postopkov, ki jih določajo predpisi o varstvu kulturne dediščine; posebno pozornost je treba nameniti oblikovanju objektov mobilne telefonije, tako da je oblikovanje čim bolj prilagojeno prevladujoči urbani ali krajinski tipiki ter naravnim danostim prostora (npr. barve, obliko stebrov in anten).

Sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije so bistvenega pomena za spodbujanje podjetništva na podeželju, saj se le na ta način lahko ohranja poselitev na širšem podeželskem območju in zagotavlja enaka kakovost življenja za vse prebivalce občin. Prav tako bi bila s tem omogočena pestrejša ponudba turističnih storitev.

Namen izgradnje širokopasovnega omrežja v občinah je poleg doseganja osnovnih ciljev dostopa do informacij povezan tudi z uporabo sodobnih informacijskih in komunikacijskih storitev in vseh tistih storitev, ki se v vse večji meri ponujajo preko telekomunikacijskih omrežij. Sem sodijo predvsem sledeče storitve:

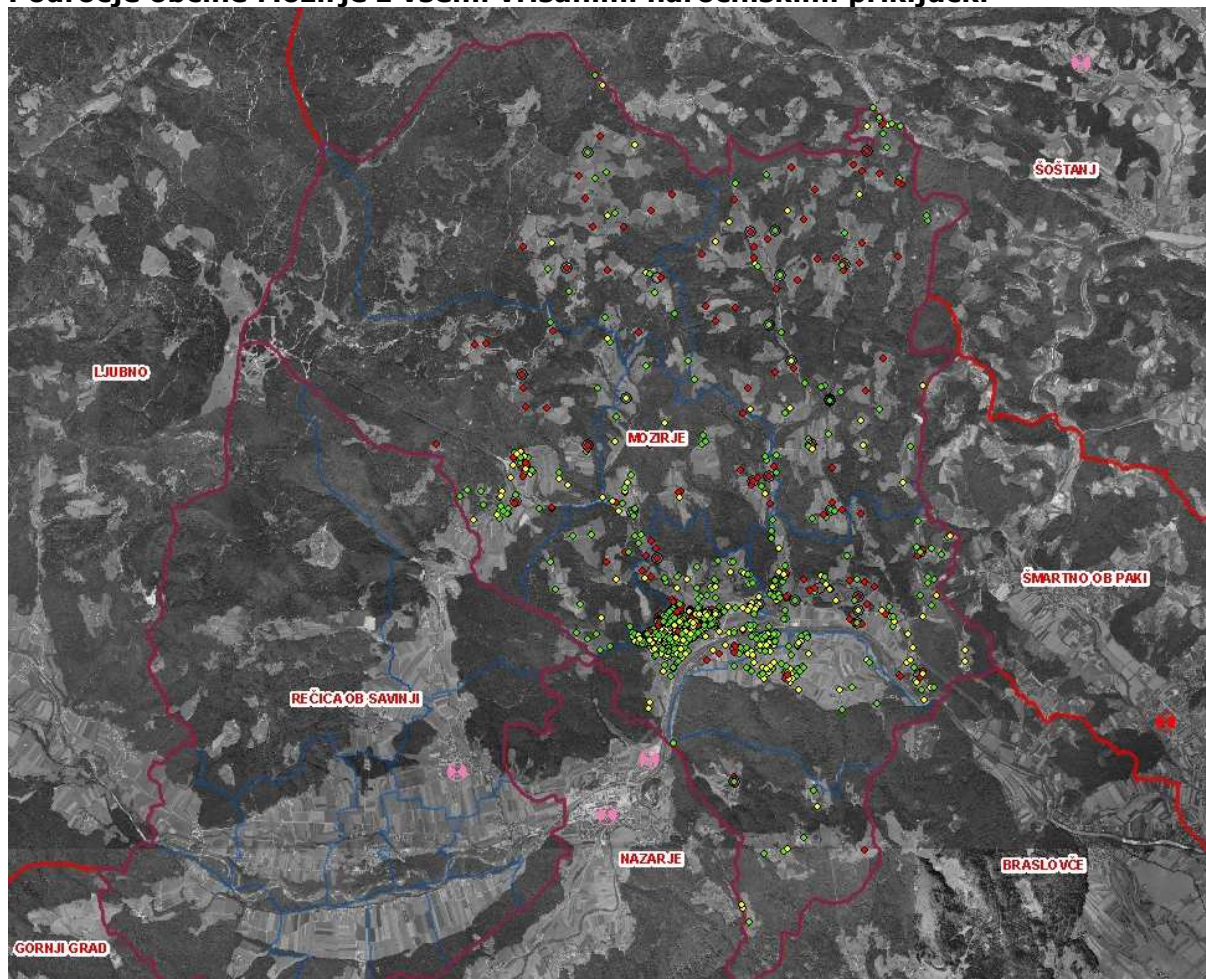
- Govorne in multimedijske komunikacije za potrebe osebnega, poslovnega in socialnega povezovanja;
- Dostop do informacij v svetovnem spletu, vključno z javnimi mediji;
- Izvajanje e-storitev, kot je e-bančništvo, e-uprava, telemedicina itd.
- Izvajanje storitev s področja zdravja, varnosti in udobja, predvsem na področju družine;
- Izvajanje storitev izobraževanja, socialne oskrbe, obveščanja in civilne zaščite;
- Storitve pametnega doma in upravljanja z energijo.

4.2. Izhodišča za razvoj odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče

4.2.1 Podatki telekomunikacijskega operaterja Telekom Slovenije d.d.

ZA OBČINO MOZIRJE

Področje občine Mozirje z vsemi vrisanimi naročniškimi priključki

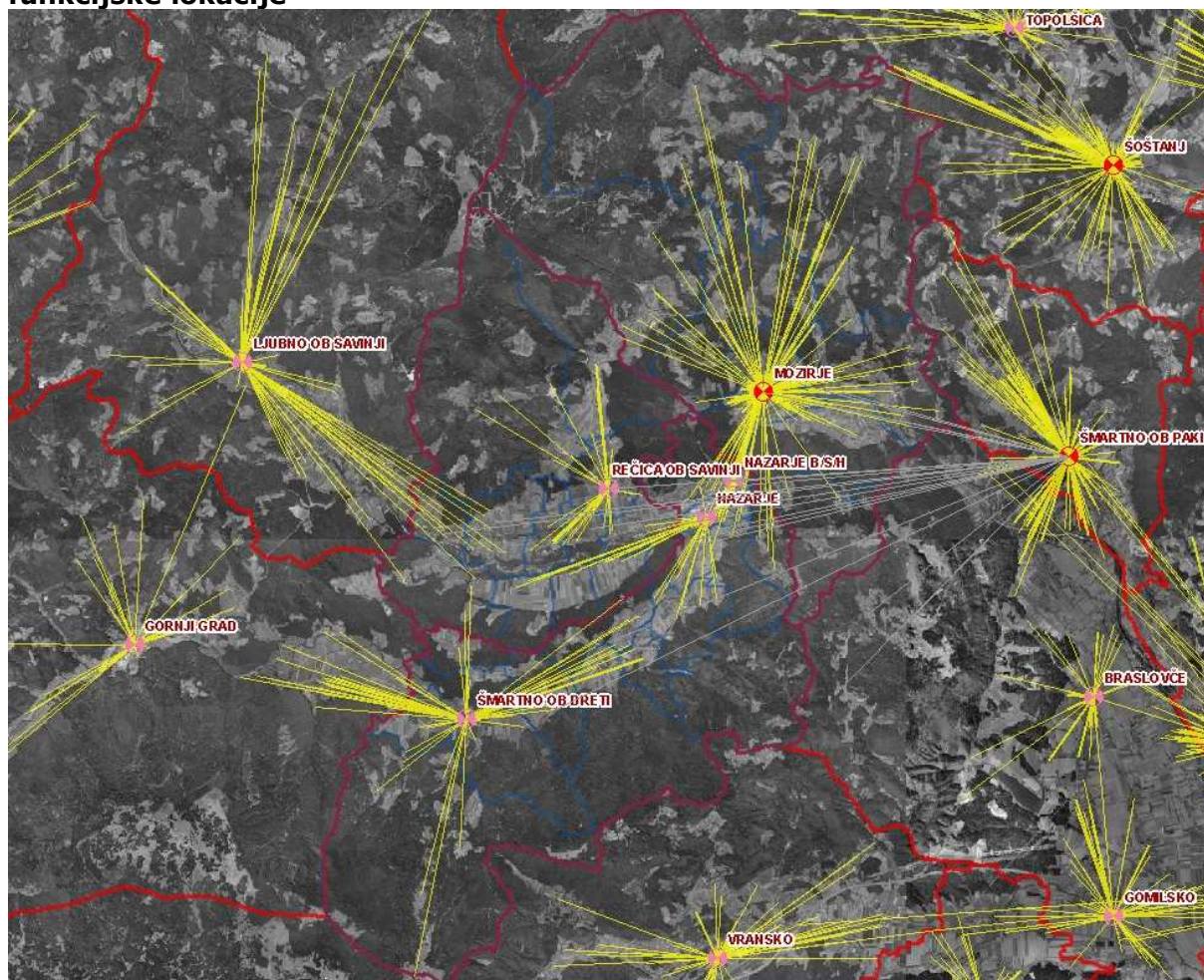
Legenda

Rumena pika – ozkopasovni priključek na samostojni parici

Zelena pika – širokopasovni priključek (XDSL)

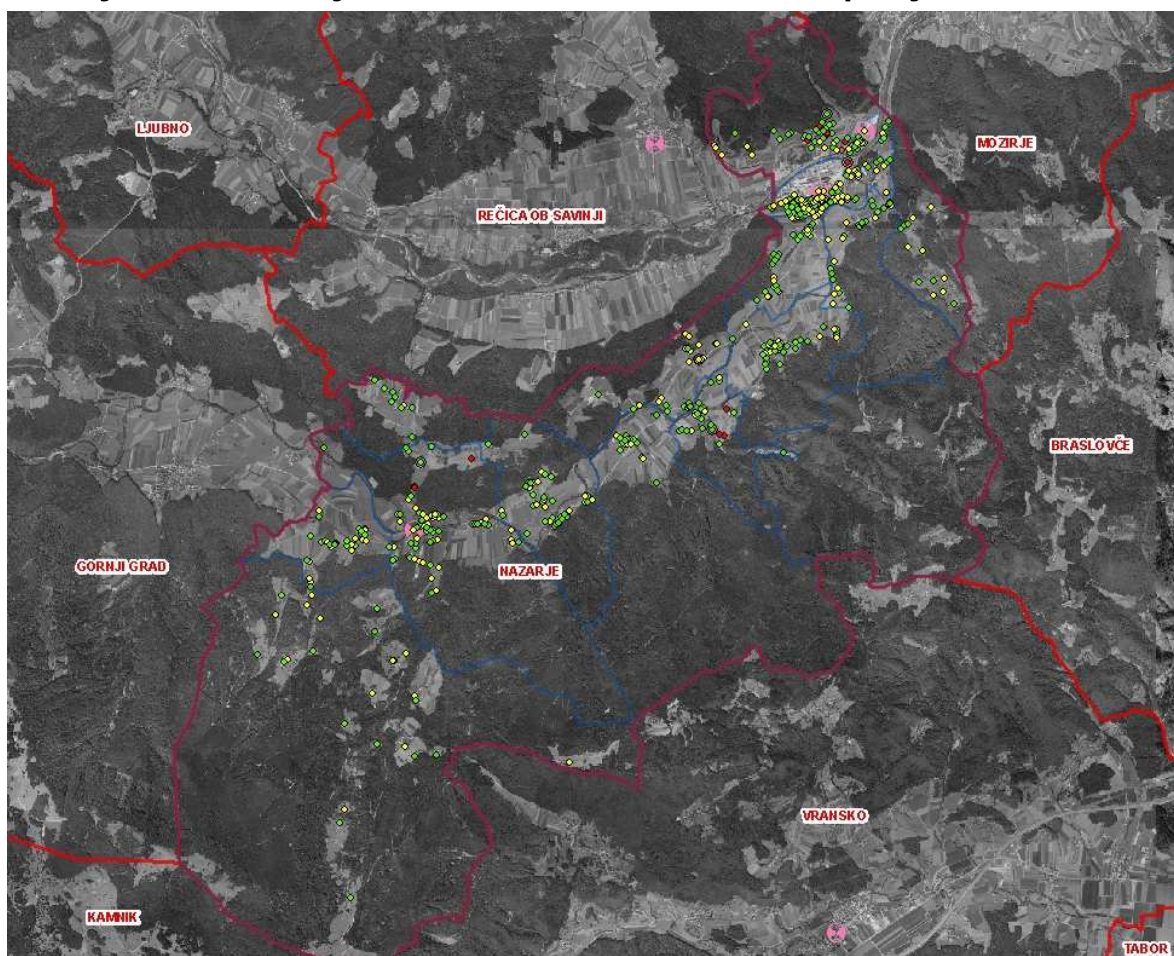
Rdeča pika - priključki vključeni preko multipleksnih naprav – PCM-a

Občina Mozirje z logično shemo povezav kabelskih objektov na pripadajoče funkcijske lokacije

ZA OBČINO NAZARJE

Področje občine Nazarje z vsemi vrisanimi naročniškimi priključki

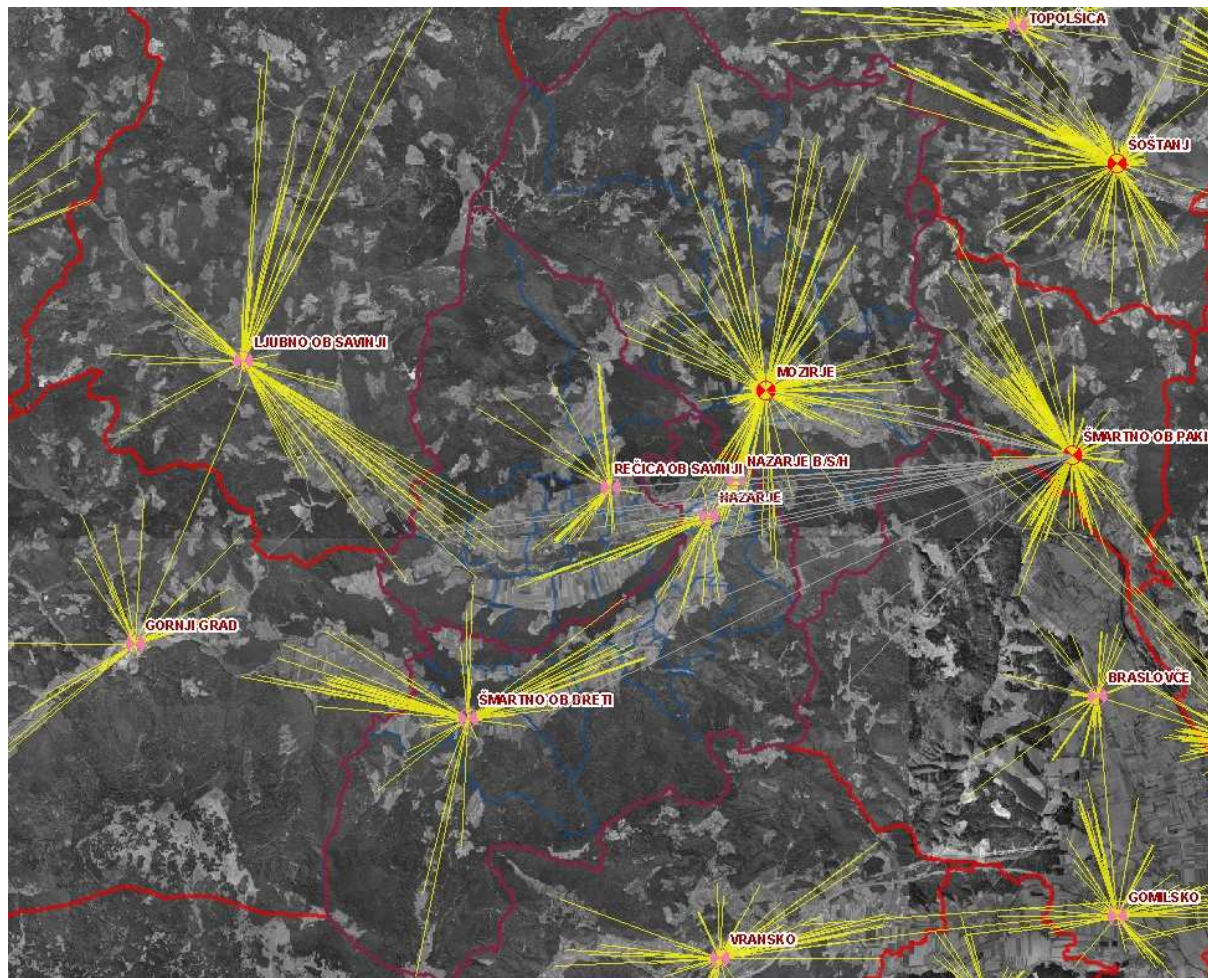
Legenda

Rumena pika – ozkopasovni priključek na samostojni parci

Zelena pika – širokopasovni priključek (XDSL)

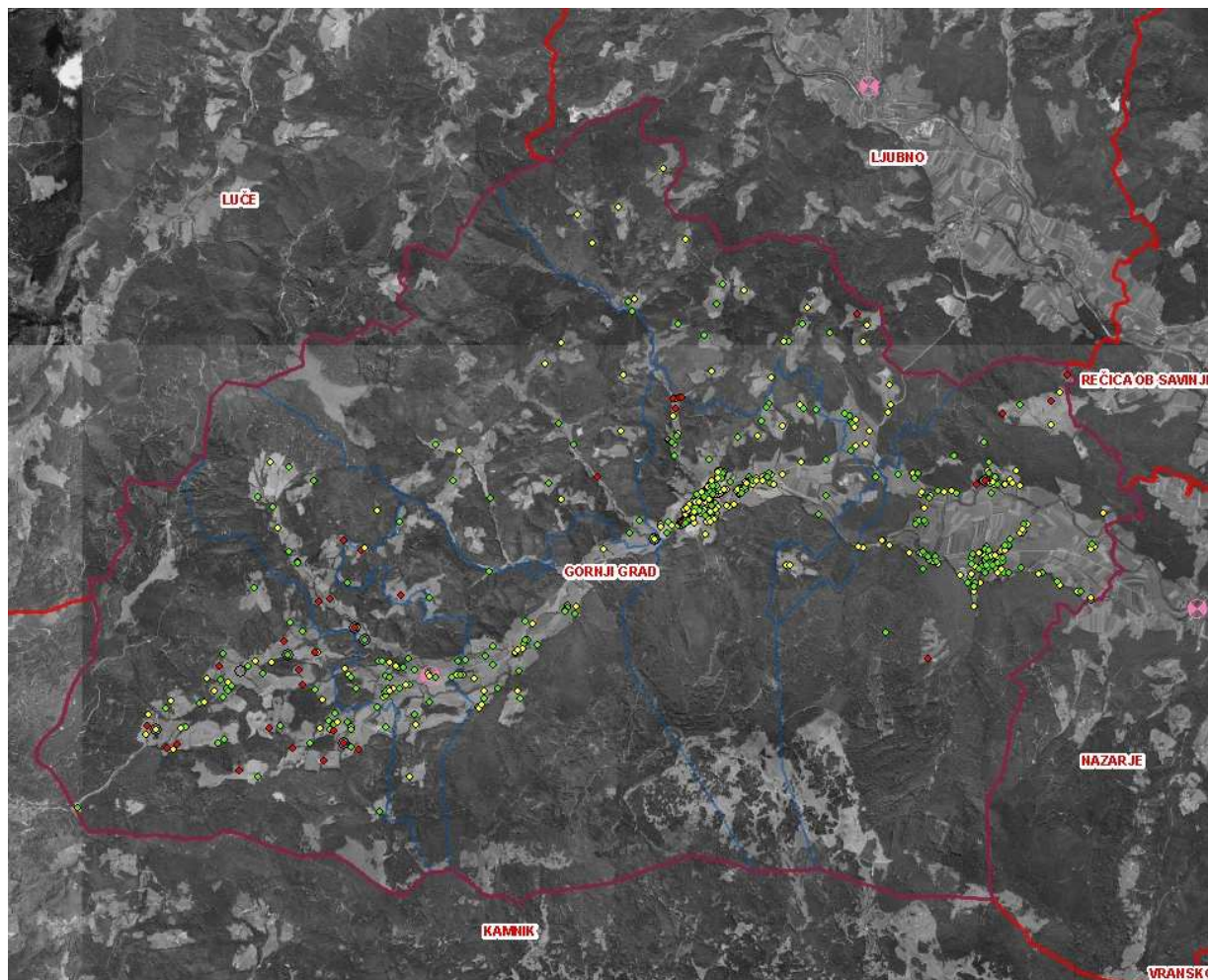
Rdeča pika – priključki, vključeni preko multipleksnih naprav – PCM-a

Občina Nazarje z logično shemo povezav kabelskih objektov na pripadajoče funkcijske lokacije

ZA OBČINO GORNJI GRAD

Področje občine Gornji Grad z vsemi vrisanimi naročniškimi priključki

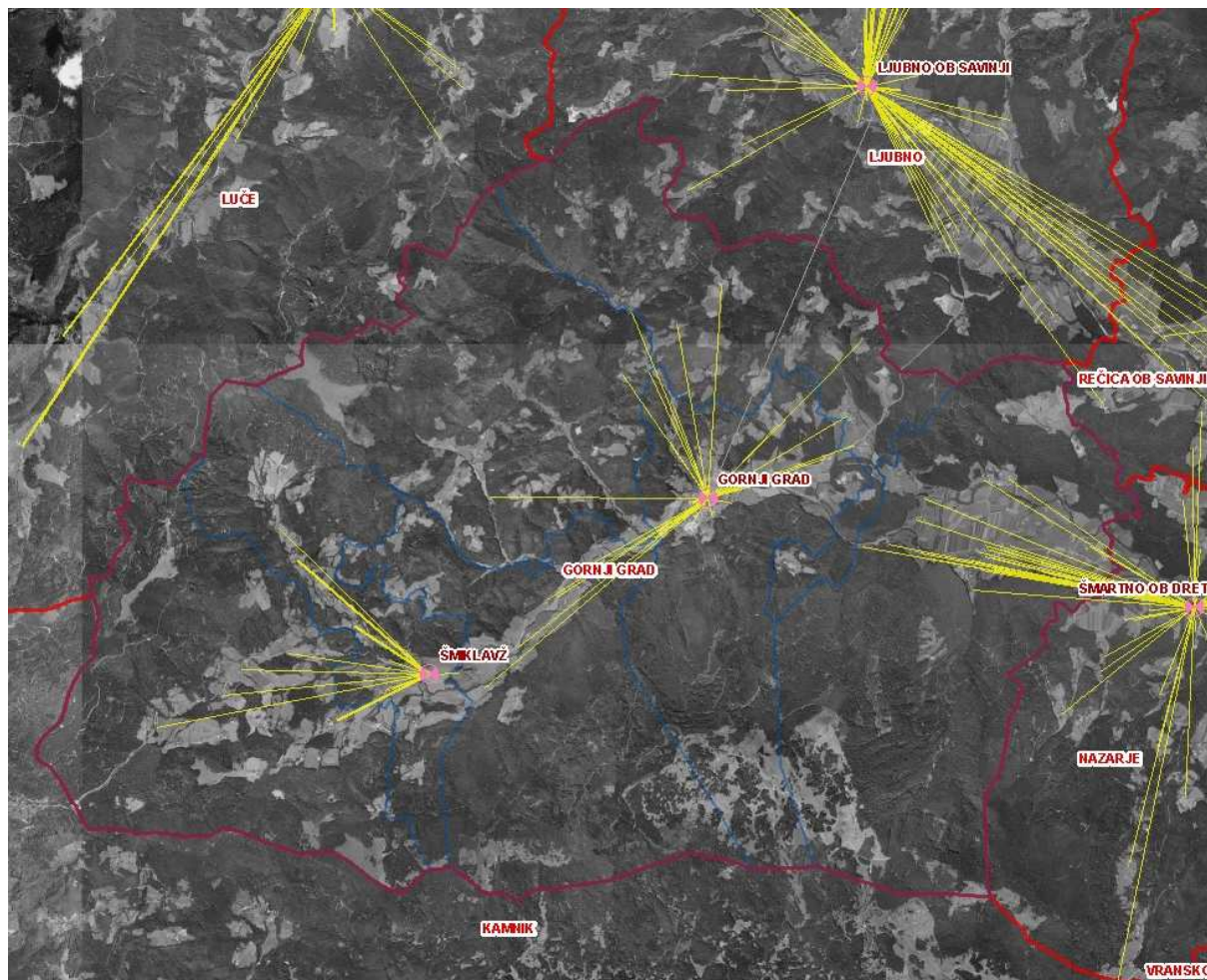
Legenda

Rumena pika – ozkopasovni priključek na samostojni parici

Zelena pika – širokopasovni priključek (XDSL)

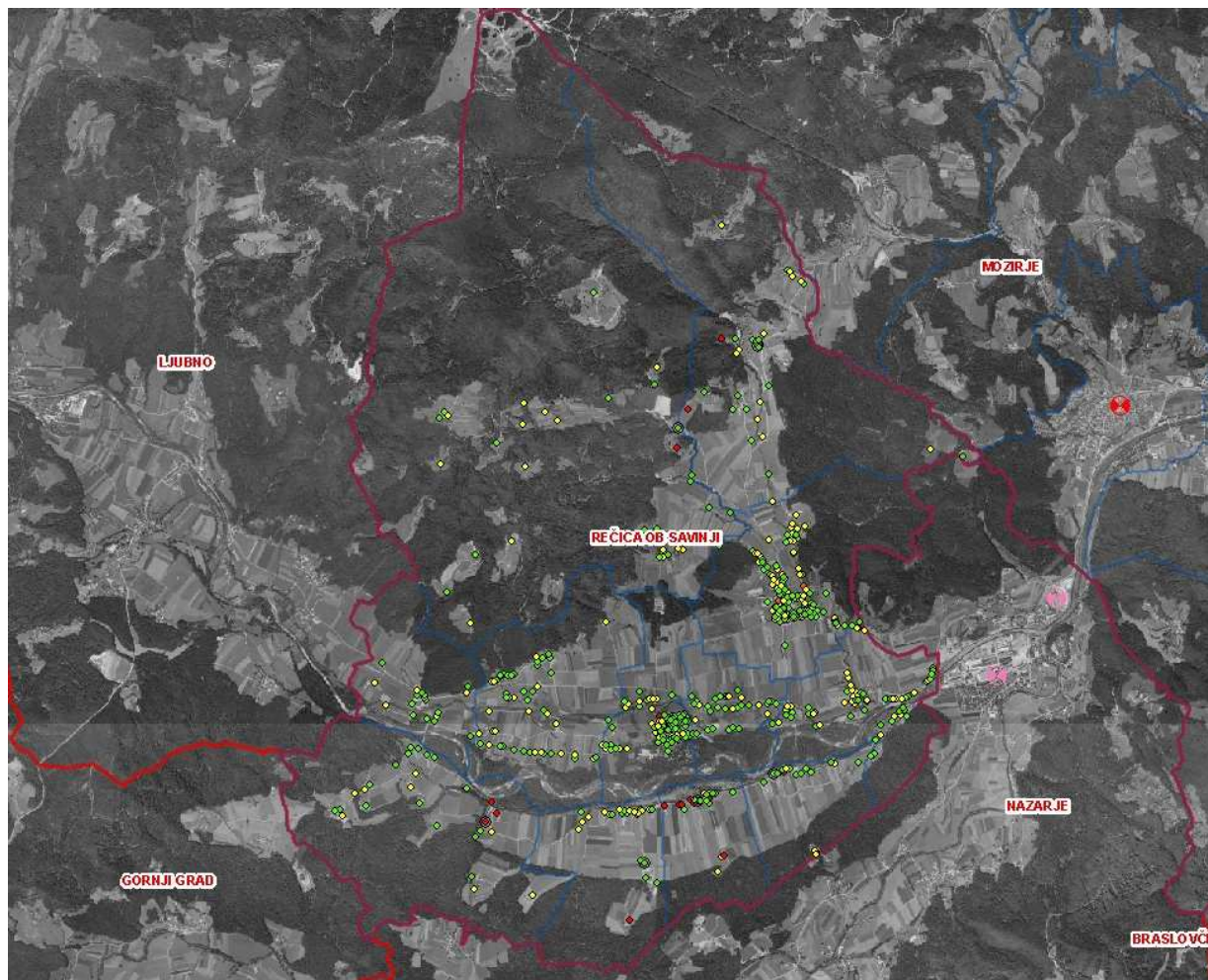
Rdeča pika – priključki, vključeni preko multipleksnih naprav – PCM-a

Občina Gornji Grad z logično shemo povezav kabelskih objektov na pripadajoče funkcijske lokacije

ZA OBČINO REČICA OB SAVINJI

Področje občine Rečica ob Savinji z vsemi vrisanimi naročniškimi priključki

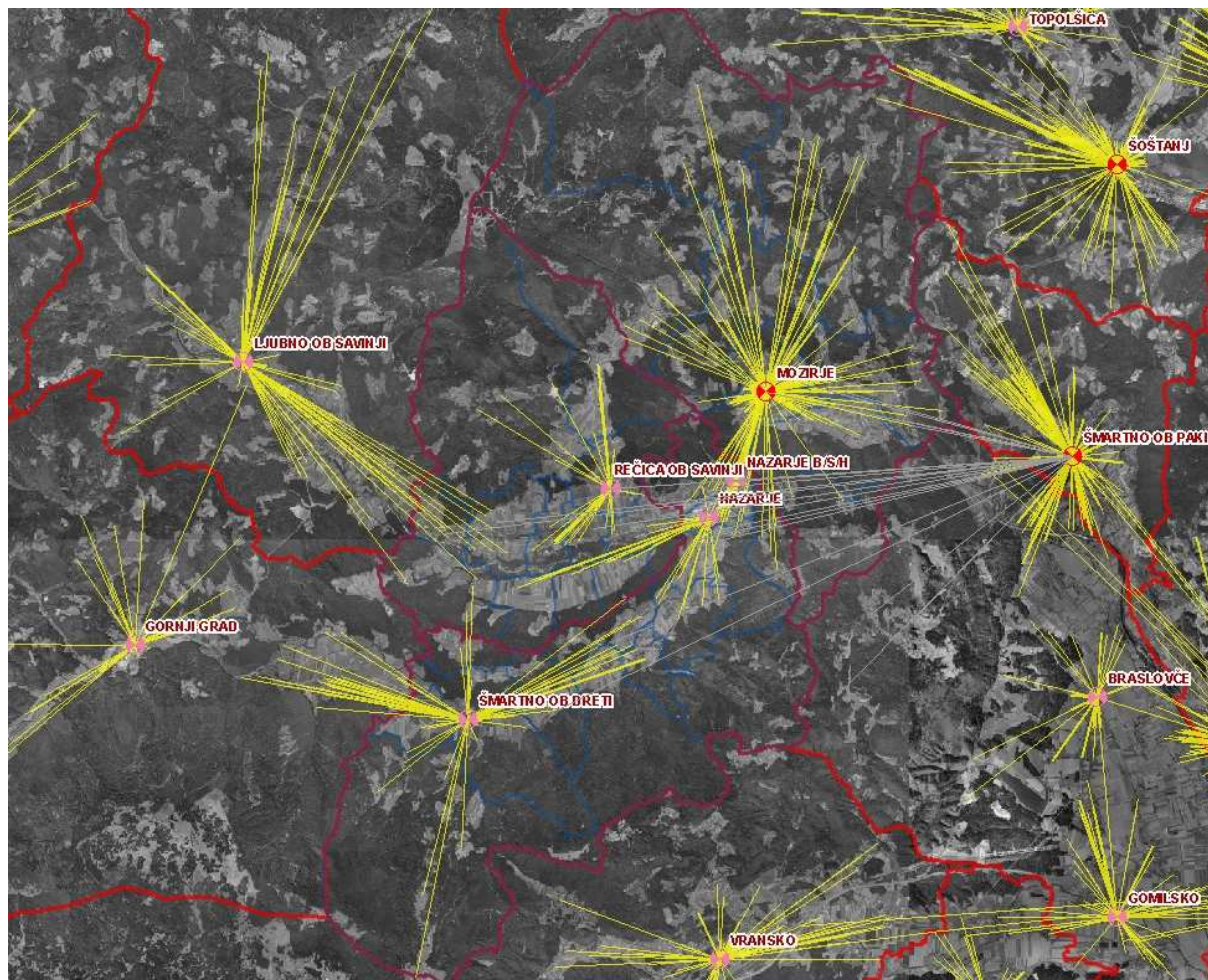
Legenda

Rumena pika – ozkopasovni priključek na samostojni parci

Zelena pika – širokopasovni priključek (XDSL)

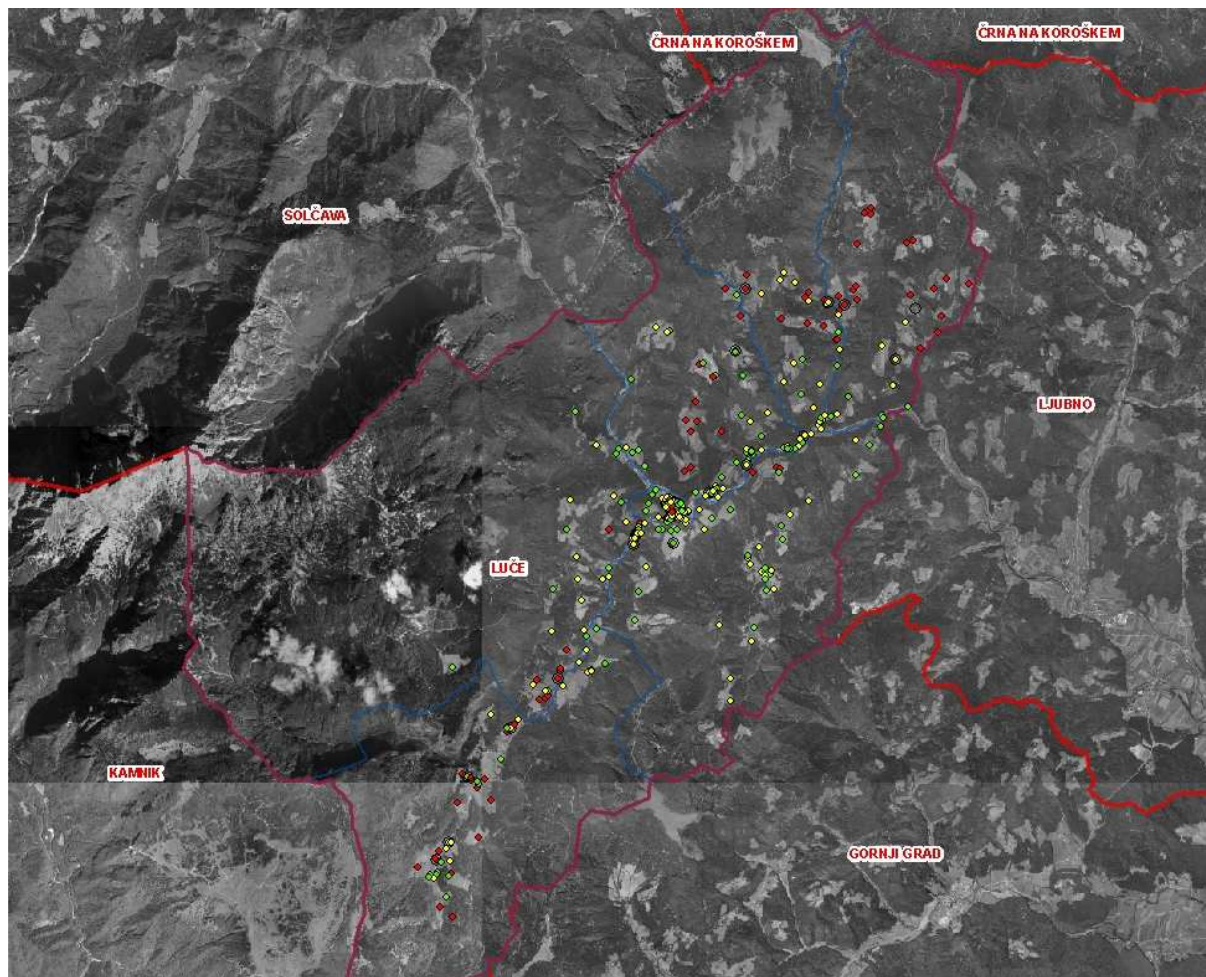
Rdeča pika – priključki, vključeni preko multipleksnih naprav – PCM-a

Občina Rečica ob Savinji z logično shemo povezav kabelskih objektov na pripadajoče funkcijske lokacije

ZA OBČINO LUČE

Področje občine Luče z vsemi vrisanimi naročniškimi priključki

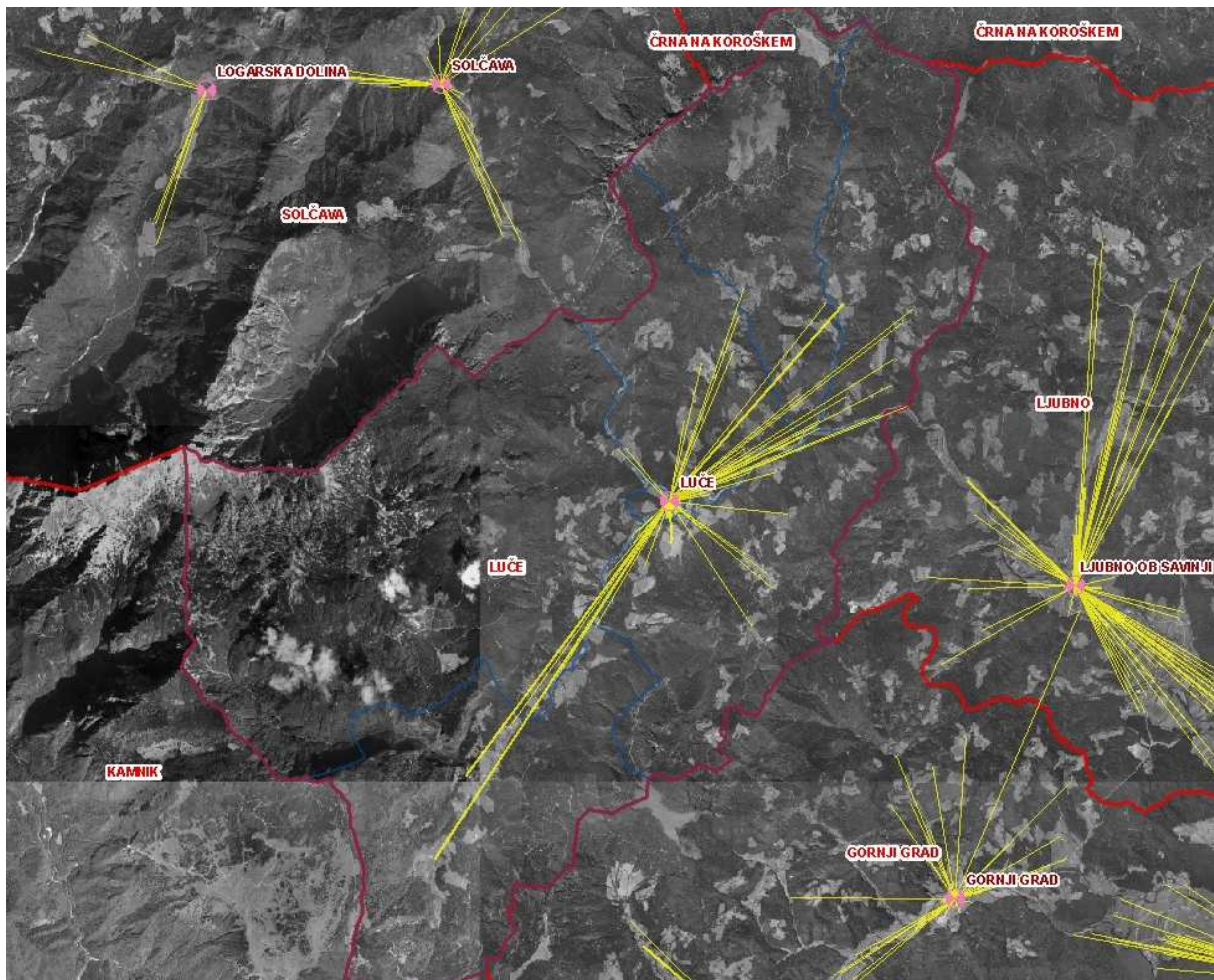
Legenda

Rumena pika – ozkopasovni priključek na samostojni parici

Zelena pika – širokopasovni priključek (XDSL)

Rdeča pika – priključki, vključeni preko multipleksnih naprav – PCM-a

Občina Luče z logično shemo povezav kabelskih objektov na pripadajoče funkcijske lokacije

Telekom Slovenije želi s svojimi projekti posodobljati telekomunikacijsko omrežje ter graditi novo omrežje z optičnimi kabli. Najprej na področju blokovnih in strnjjenih naselij, kasneje pa na širšem območju. Na ruralnih območjih običajno takšne investicije niso upravičene. Tam se poslužujejo skrajšave zank, s čimer izboljšajo naročnikom prenosno hitrost in istočasno odpravljajo prezasedene dele omrežja.

Telekom bo zagotavljal širokopasovni dostop tudi s tehnologijo radijskega dostopa WI-MAX za kar so v letu 2006 pridobili ustrezna dovoljenja.

Poleg izvedbe planiranih objektov, želi Telekom Slovenije tesno sodelovati z investitorji stanovanjskih, poslovnih, komunalnih in drugih objektov. Tako se želijo na eni strani vključevati v skupno izgradnjo komunalne infrastrukture, polaganju svojih vodov ob rekonstrukciji cest, na drugi strani pa se z investitorji večstanovanjskih objektov dogovoriti glede izvedbe optičnih omrežij za novogradnje.

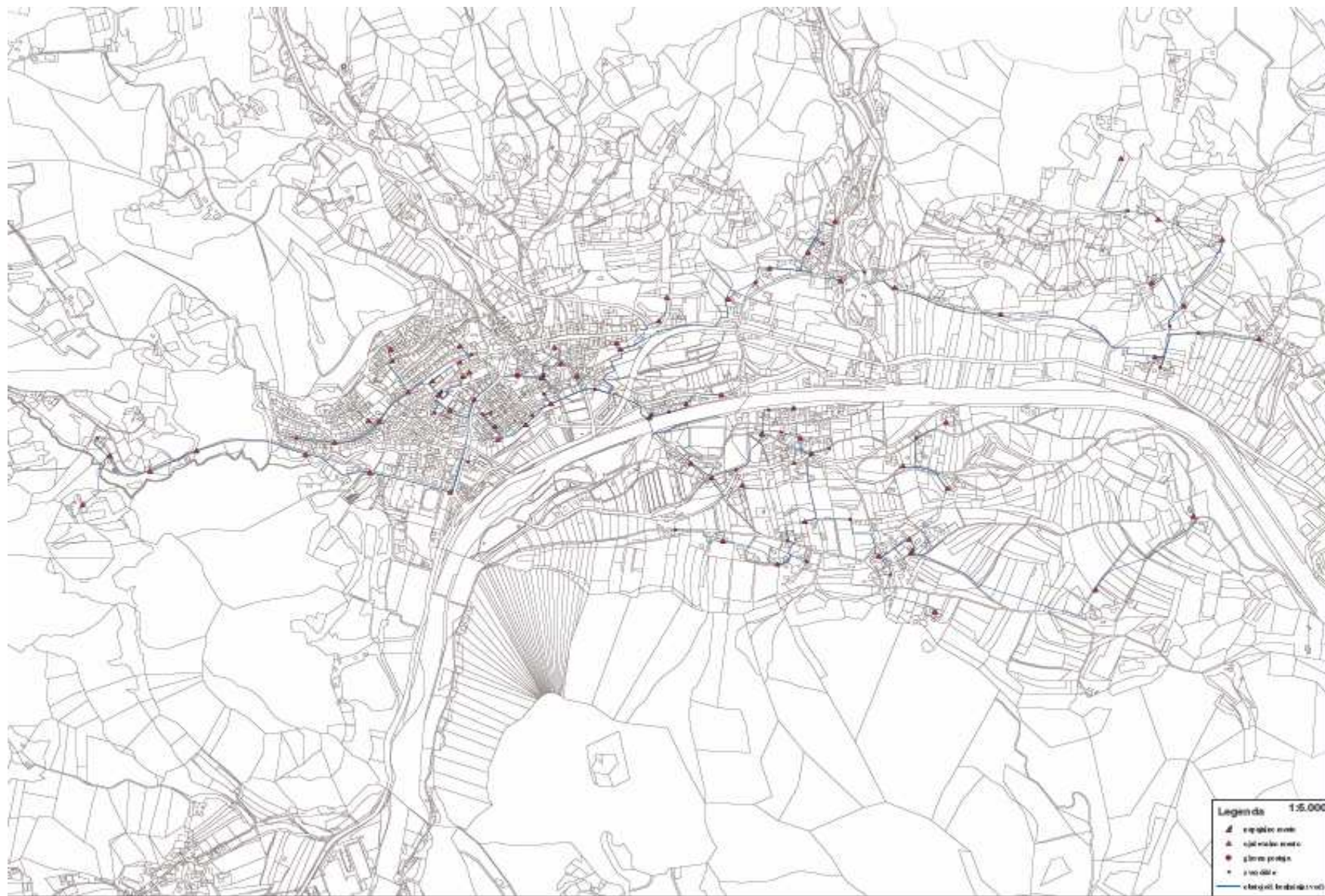
4.2.2 Podatki kablanskega operaterja Elektro Turnšek d.o.o.

OBČINA MOZIRJE

Največji problem je podhranjenost s povezavami med naselji. Osnovni pogoj je izgradnja optičnih povezav oz. kablanskih kanalizacij med posameznimi naselji. Podjetje Elektro Turnšek d.o.o. želi tesno sodelovati z investitorji stanovanjskih, poslovnih, komunalnih in drugih objektov. Tako se želijo na eni strani vključevati v skupno izgradnjo komunalne infrastrukture, polaganju svojih vodov ob rekonstrukciji cest, na drugi strani pa se z investitorji večstanovanjskih objektov dogovoriti glede izvedbe optičnih omrežij za novogradnje.

Zgrajena kablenska omrežja so primerna in uporabna za širokopasovni dostop. Potrebno je obnoviti samo aktivno opremo v omrežju (zagotovitev dvosmerne komunikacije).

1. Izgradnja optične povezave med posameznimi naselji – financiranje z občinskimi, državnimi in evropskimi sredstvi.
2. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih povezav z optičnim omrežjem s **komercialnim interesom** so Mozirje in Loke pri Mozirju.
3. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novega optičnega omrežja z **nekomercialnim interesom** (velika raztresenost objektov, oddaljenost od centralne točke) so ostala območja v občini Mozirje.

OBČINA NAZARJE

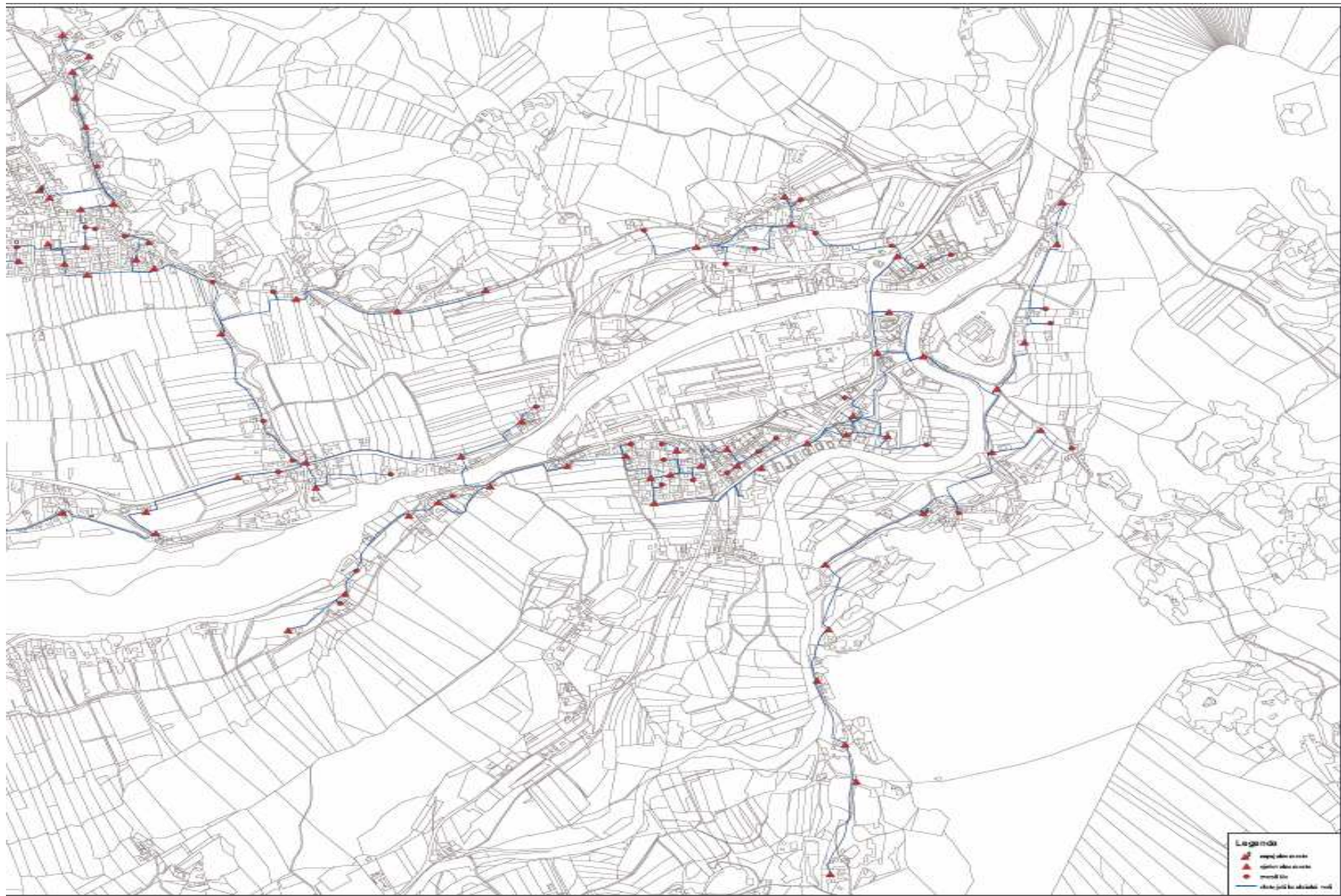
Največji problem je podhranjenost s povezavami med naselji. Osnovni pogoj je izgradnja optičnih povezav oz. kabelskih kanalizacij med posameznimi naselji. Podjetje Elektro Turnšek d.o.o. želi tesno sodelovati z investitorji stanovanjskih, poslovnih, komunalnih in drugih objektov. Tako se želijo na eni strani vključevati v skupno izgradnjo komunalne infrastrukture, polaganju svojih vodov ob rekonstrukciji cest, na drugi strani pa se z investitorji večstanovanjskih objektov dogovoriti glede izvedbe optičnih omrežij za novogradnje.

Zgrajena kabelska omrežja so primerna in uporabna za širokopasovni dostop. Potrebno je obnoviti samo aktivno opremo v omrežju (zagotovitev dvosmerne komunikacije).

1. Izgradnja optične povezave med posameznimi naselji – financiranje z občinskimi, državnimi in evropskimi sredstvi.

2. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih povezav z optičnim omrežjem s **komercialnim interesom** so Nazarje, Doblečina, Žlavor, Kokarje, Lačja vas, Pusto polje, Spodnje Kraše, Šmartno ob Dreti, Volog.

3. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novega optičnega omrežja z **nekomercialnim interesom** (velika raztresenost objektov, oddaljenost od centralne točke) so ostala območja v občini Nazarje.

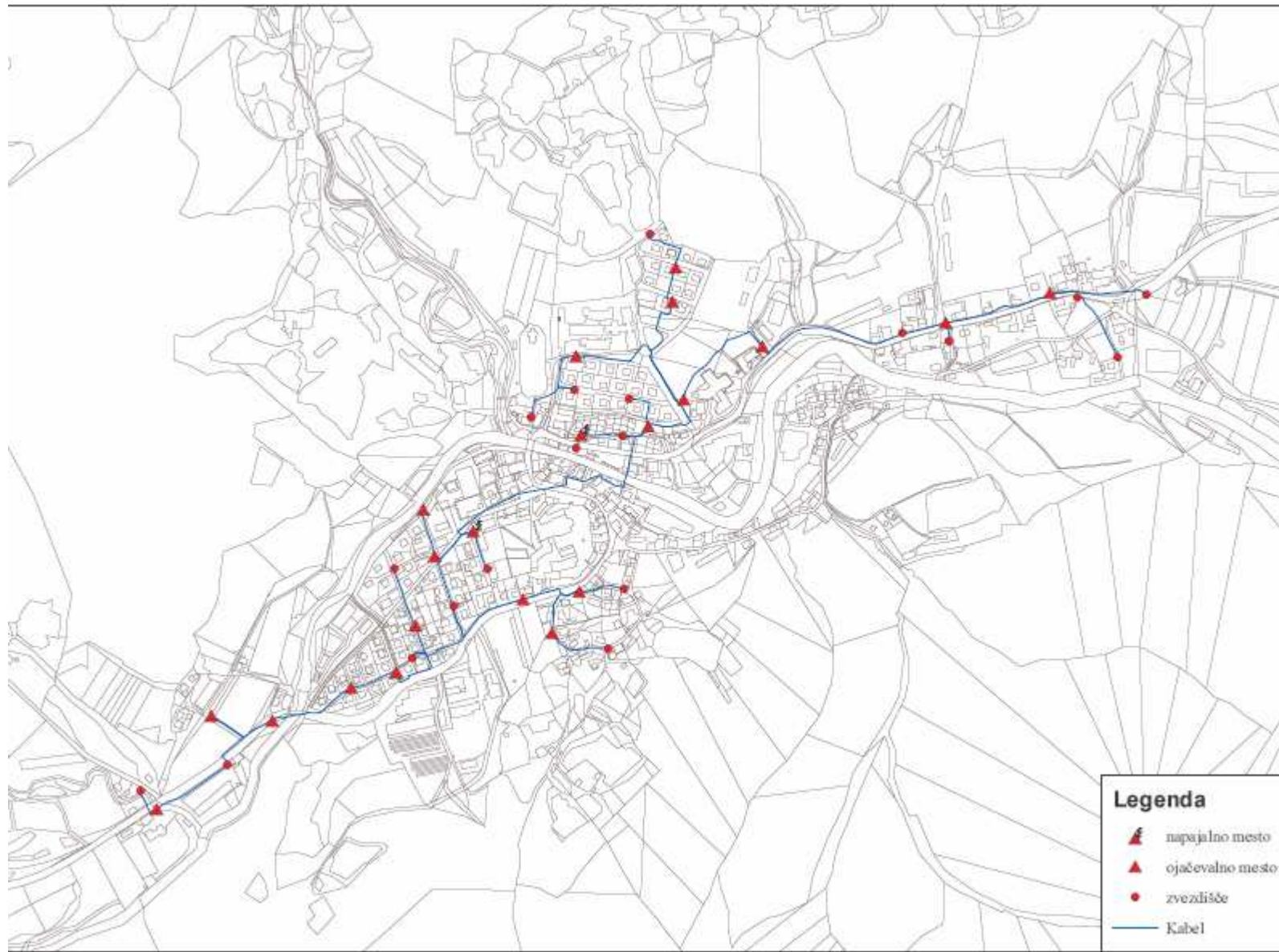

OBČINA GORNJI GRAD

Največji problem je podhranjenost s povezavami med naselji. Osnovni pogoj je izgradnja optičnih povezav oz. kabelskih kanalizacij med posameznimi naselji. Podjetje Elektro Turnšek d.o.o. želi tesno sodelovati z investitorji stanovanjskih, poslovnih, komunalnih in drugih objektov. Tako se želijo na eni strani vključevati v skupno izgradnjo komunalne infrastrukture, polaganju svojih vodov ob rekonstrukciji cest, na drugi strani pa se z investitorji večstanovanjskih objektov dogovoriti glede izvedbe optičnih omrežij za novogradnje.

Zgrajena kabelska omrežja so primerna in uporabna za širokopasovni dostop. Potrebno je obnoviti samo aktivno opremo v omrežju (zagotovitev dvosmerne komunikacije).

1. Izgradnja optične povezave med posameznimi naselji – financiranje z občinskimi, državnimi in evropskimi sredstvi.
2. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih povezav z optičnim omrežjem s **komercialnim interesom** sta Gornji Grad in Bočna.
3. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novega optičnega omrežja z **nekomercialnim interesom** (velika raztresenost objektov, oddaljenost od centralne točke) so ostala področja v občini Gornji Grad.

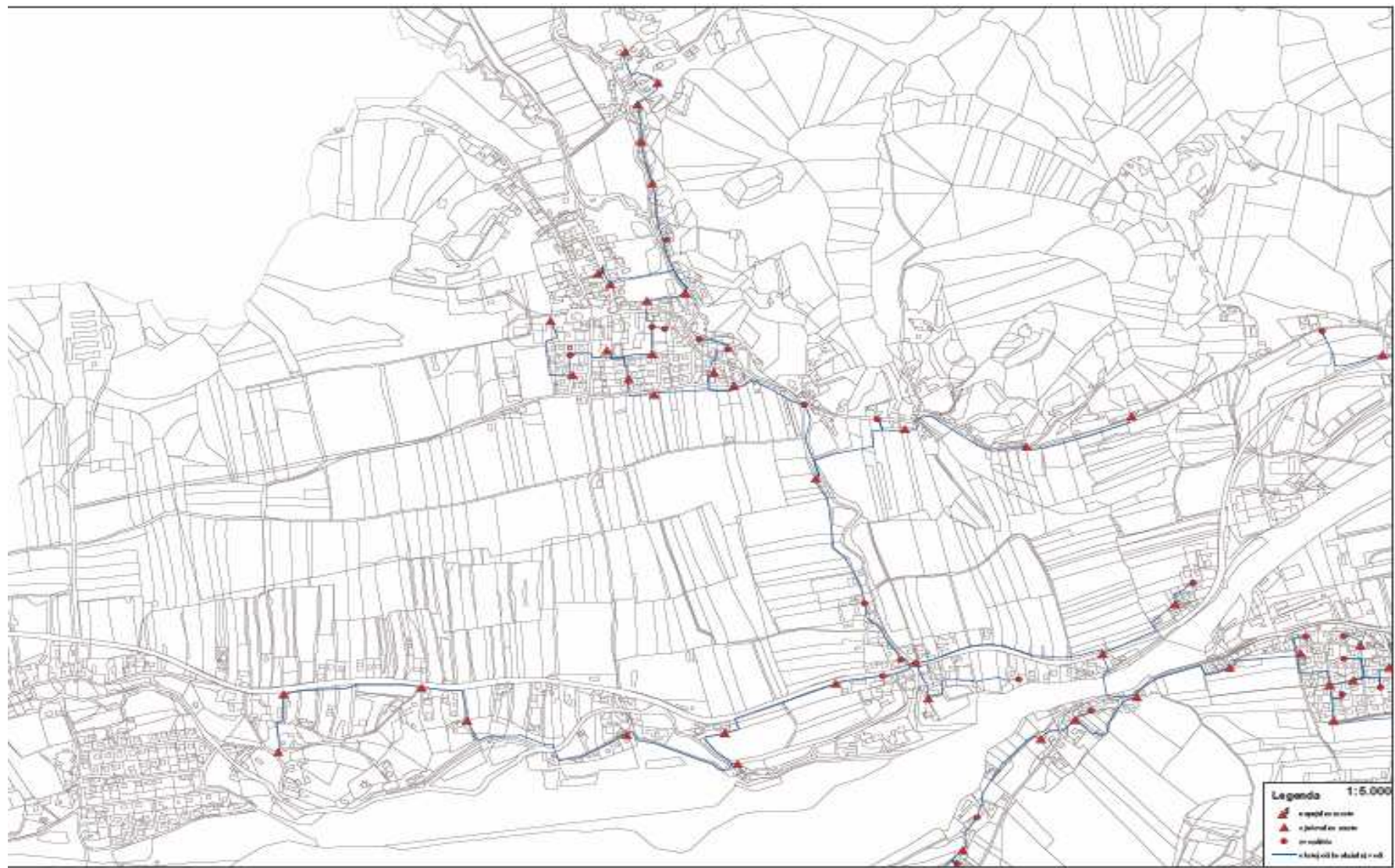

OBČINA REČICA OB SAVINJI

Največji problem je podhranjenost s povezavami med naselji. Osnovni pogoj je izgradnja optičnih povezav oz. kabelskih kanalizacij med posameznimi naselji. Podjetje Elektro Turnšek d.o.o. želi tesno sodelovati z investitorji stanovanjskih, poslovnih, komunalnih in drugih objektov. Tako se želijo na eni strani vključevati v skupno izgradnjo komunalne infrastrukture, polaganju svojih vodov ob rekonstrukciji cest, na drugi strani pa se z investitorji večstanovanjskih objektov dogovoriti glede izvedbe optičnih omrežij za novogradnje.

Zgrajena kabelska omrežja so primerna in uporabna za širokopasovni dostop. Potrebno je obnoviti samo aktivno opremo v omrežju (zagotovitev dvosmerne komunikacije).

1. Izgradnja optične povezave med posameznimi naselji – financiranje z občinskimi, državnimi in evropskimi sredstvi
2. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih povezav z optičnim omrežjem **s komercialnim interesom** so Rečica ob Savinji, Spodnja Rečica in Nizka.
3. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novega optičnega omrežja **z nekomercialnim interesom** (velika raztresenost objektov, oddaljenost od centralne točke) so ostala področja v občini Rečica ob Savinji - Varpolje, Šentjanž, ...

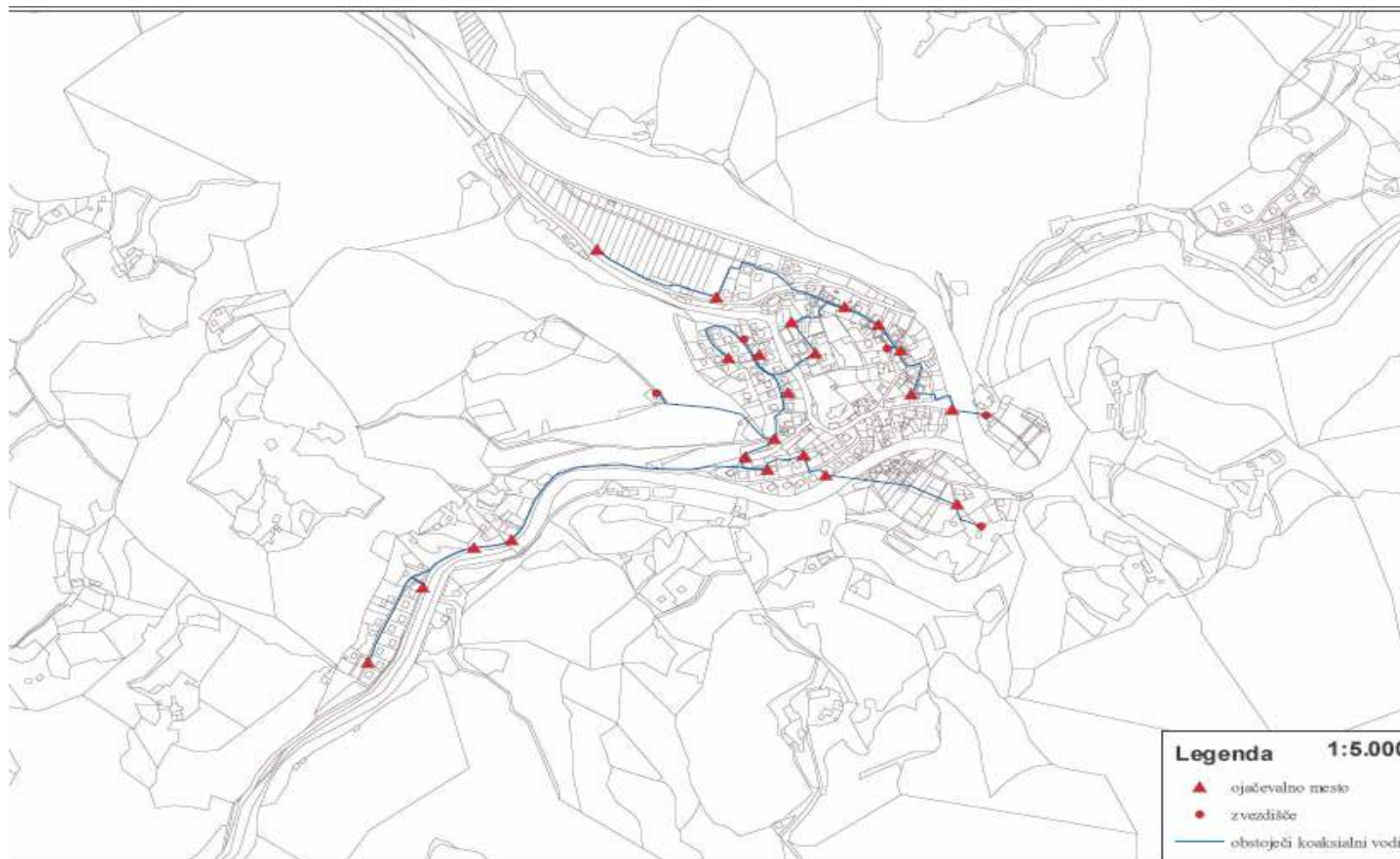
Vir: Elektro Turnšek d.o.o., občina Rečica ob Savinji, kabelsko razdelilni sistem

OBČINA LUČE

Največji problem je podhranjenost s povezavami med naselji. Osnovni pogoj je izgradnja optičnih povezav oz. kabelskih kanalizacij med posameznimi naselji. Podjetje Elektro Turnšek d.o.o. želi tesno sodelovati z investitorji stanovanjskih, poslovnih, komunalnih in drugih objektov. Tako se želijo na eni strani vključevati v skupno izgradnjo komunalne infrastrukture, polaganju svojih vodov ob rekonstrukciji cest, na drugi strani pa se z investitorji večstanovanjskih objektov dogovoriti glede izvedbe optičnih omrežij za novogradnje.

Zgrajena kabelska omrežja so primerna in uporabna za širokopasovni dostop. Potrebno je obnoviti samo aktivno opremo v omrežju (zagotovitev dvosmerne komunikacije).

1. Izgradnja optične povezave med posameznimi naselji – financiranje z občinskimi, državnimi in evropskimi sredstvi.
2. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih povezav z optičnim omrežjem s **komercialnim interesom** so Luče in Podveža.
3. Območja, kjer je možno priti do širokopasovnega priključka z izgradnjo novega optičnega omrežja z **nekomercialnim interesom** (velika raztresenost objektov, oddaljenost od centralne točke) so ostala področja v občini Luče.

Vir: Elektro Turnšek d.o.o., občina Luče, kabelsko razdelilni sistem

4.3. Potrebe končnih uporabnikov

Na območju občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče obstaja 9 naselij, ki predstavljajo bele lise.

ŠT.	NASELJA NA BELIH LISAH/OBČINA	ŠT. GOSPODINJSTEV V OBČINAH	ŠT. GOSPODINJSTEV NA BELIH LISAH V OBČINAH
1	Šmihel nad Mozirjem - MOZIRJE	1.295	36
2	Čreta pri Kokarjah - NAZARJE	881	4
3	Lenart pri Gornjem Gradu - GORNJI GRAD	831	38
4	Šmiklavž - GORNJI GRAD		70
5	Tirosek - GORNJI GRAD		77
6	Homec - REČICA OB SAVINJI	756	28
7	Konjski Vrh - LUČE	535	52
8	Podvolovljek - LUČE		59
9	Strmec - LUČE		42
SKUPAJ		4.298	406

Po podatki lokalnih operaterjev in po pogovorih s krajanji je bilo ugotovljeno, da poleg uradno objavljenih območij, ki predstavljajo bele lise v občini Rečica ob Savinji, obstajajo še **naselja Grušovlje, Šentjanž in Dol Suha**, kjer dostop do širokopasovnih storitev ni možen, oz. je možen le delno. Ravno tako v občini Mozirje obstajajo naselja **Lepa Njiva, Ljubija in Radegunda**, kjer dostop do širokopasovnih storitev ni možen, oz. je možen le delno. Na podlagi obstoječih podatkov bosta občini na Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za elektronske komunikacije poslali vlogo za dopolnitev seznama belih lis na spletni strani.

Pri gradnji GOŠO je potrebno upoštevati torej tudi območja kot sledi:

ŠT.	NASELJA NA BELIH LISAH/OBČINA	ŠT. GOSPODINJSTEV V OBČINAH	ŠT. GOSPODINJSTEV NA BELIH LISAH V OBČINAH
1	Grušovlje - Rečica ob Savinji	756	54
2	Šentjanž - Rečica ob Savinji		67
3	Dol Suha - Rečica ob Savinji		44
4	Lepa Njiva - Mozirje	1.295	122
5	Ljubija - Mozirje		150
6	Radegunda - Mozirje		84
SKUPAJ		2.051	521

Dostop do širokopasovnih storitev bi naseljem in s tem tudi občinam omogočal nadaljnji razvoj na naslednjih področjih:

Novo povezana podjetja

Na območju belih lis v občini Mozirje je približno 18 samostojnih podjetnikov in 5 družb z omejeno odgovornostjo nekaj naj bi jih bilo še ustanovljenih. Le ti so izrazili željo po povezovanju in širitvi dejavnosti tudi na področju turizma. Večina kmetije se ukvarja s pridelavo mleka in gozdarstvom vse več se jih usmerja v kmečki turizem (eko kmetije). Z dostopom do širokopasovnih storitev bi bile njihove želje lažje uresničene in načrti izpeljani.

Na območju belih lis v občini Gornji Grad je že sedaj okoli 35 poslovnih subjektov (s.p. in d.o.o., turistične kmetije), načrtujejo pa še ustanovitev 9 novih. Glavna dejavnost je usmerjena v razvoj turizma. Na kmetijah dajejo poudarek eko

turizmu, vedno bolj so priljubljene izletniške kmetije. V Šmiklavžu načrtujejo velik turistični kompleks, nova smučišča, skratka razvoj tudi na športno-rekreacijskem področju. Internetne povezave, ki jih sedaj ni, tako ne bodo omogočile le medsebojnega povezovanja podjetij, temveč tudi povezovanje na trgu turističnih produktov.

Na območju belih lis v občini Rečica ob Savinji so 4 podjetja, 2 turistična objekta v načrtu je ustanovitev najmanj 2 novih podjetij in turističnih objektov. Ukvarjajo se predvsem z lesarstvom in gradbeno mehanizacijo, svojo dejavnost želijo usmeriti v razvoj turizma, ki si ga danes ne znamo več predstavljati brez dostopa do sodobnih informacijskih tehnologij.

Na območju belih lis v občini Luče gre za pretežno ruralna območje, kjer pa so povečuje število prebivalstva predvsem mladih družin s šoloobveznimi otroki, ki zaradi potreb v šoli potrebujejo dostop do interneta.

Zaradi tega dejstva se povečujejo potrebe končnih uporabnikov po gradnji širokopasovnih omrežij.

Iz popisa potreb končnih uporabnikov izhajajo naslednje glavne potrebe oziroma zahteve, da se omogoči dostop do širokopasovnega omrežja zaradi dostopa do storitev:

- poslovanje podjetij, javnih inštitucij (državna informacijska mreža HKOM),
- bančno poslovanje za podjetja in gospodinjstva,
- uporaba javne e-uprave,
- uporaba svetovnega spleta,
- delo od doma,
- za potrebe osnovnošolcev, dijakov in študentov (učenje, šola na daljavo),
- za potrebe turistične dejavnosti,
- nakup preko interneta,
- internetna televizija,
- IP telefonija,
- video na zahtevo,...

Predvideva se večje število hkratnih končnih uporabnikov na enem naslovu (npr. 2 gospodinjstva in dejavnost: podjetje, ponudba turističnih kapacitet, dopolnilna dejavnost na kmetiji, ...), kar pomeni večjo obremenitev širokopasovnega omrežja in s tem zahtevane višje prenose.

Končni uporabniki so razdeljeni glede na potrebne pasovne širine, ki jih morajo novozgrajena omrežja zagotavljati in sicer:

Gospodinjstva

- Vsem gospodinjstvom mora biti zagotovljena širokopasovna priključenost z minimalno pasovno širino od 2 Mbit/s do 10 Mbit/s. V strnjениh naseljih z več kot 50 gospodinjstev je dopuščena možnost, da do 20% priključkov omogoča pasovno širino od 10 Mbit/s do 20 Mbit/s.
- Širokopasovna infrastruktura mora omogočiti vsaj **97 % gospodinjstvom** dostop do širokopasovnih storitev **do konca leta 2010**.

Manjši poslovni uporabniki in institucije

- Vsem manjšim poslovnim uporabnikom in institucijam mora biti zagotovljena širokopasovna priključenost z minimalno pasovno širino od 10 Mbit/s do 50 Mbit/s.
- Dostop do širokopasovnih storitev mora biti omogočen **100 %** manjšim poslovnim uporabnikom in institucijam **do konca leta 2010**.

Srednji in večji poslovni subjekti in javne institucije

- Vsem srednjim in večjim poslovnim uporabnikom in institucijam mora biti zagotovljena širokopasovna priključenost z minimalno pasovno širino od 50 Mbit/s do 100 Mbit/s.
- **Vsem institucijam državne uprave in lokalne samouprave** mora biti na varen način omogočena povezava v državno informacijsko omrežje HKOM **do konca leta 2010**.

4.4. Lokacije razvojnih projektov in druge komunalne infrastrukture v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče

4.4.1. Občina Mozirje

Na podlagi Operativnega programa odvajanja in čiščenja odpadnih voda za občino Mozirje so predvidene naslednje investicije (2007 - 2010):

- izgradnja razbremenilnika do odtoka v Trnavo, izgradnja fekalne kanalizacije do priključka v obstoječ jašek pod Kopelcam ter izgradnja zadrževalnega bazena s curkovno dušilko za meteorne vode (obračunsko območje OK1P)
- povečanje obstoječe čistilne naprave Mozirje iz 3000 PE na 6000 PE (obračunsko območje območij OK1P, OK2P, OK3P)
- izgradnja kanalizacijskega omrežja v dolžini 3250 m v naselju Loke (obračunsko območje OK3P)
- izgradnja čistilne naprave Radegunda ter gradnja kanalizacijskega omrežja v dolžini 800 m (obračunsko območje OK4P). Kanalizacijsko omrežje so bo v naselju Radegunda na novo gradilo. Naselje nima zgrajenega javnega kanalizacijskega omrežja. Odpadne vode se bodo vodile na predvideno novo čistilno napravo Radegunda.

4.4.2. Občina Nazarje

Občina Nazarje trenutno pripravlja in deloma izvaja dela na projektih Center Nazarje, Bohačev toplar, OI cona Prihova, stanovanjsko območje Za samostanom 1, stanovanjsko območje Bič – Šmartno ob Dreti. Projekt Center zajema rekonstrukcijo Lesarske ceste in ceste do blokov, ureditev trga in tudi ureditev Bohačevega toplarja. Poleg izgradnje dveh manjših poslovno stanovanjskih objektov bo možna izgradnja nekaj manjših večstanovanjskih blokov (vila bloki). Projekt IO cona Prihova in stanovanjsko območje Za samostanom -1 sta v neposredni bližini Nazarij, stanovanjsko območje Bič pa je v Šmartnem ob Dreti. V pripravi je tudi OPN (občinski prostorski načrt) za celotno območje občine Nazarje, ki bo predvidoma sprejet v letu 2009.

4.4.3. Občina Gornji Grad

Območja s posebnimi potenciali

Poseben potencial za razvoj občine imajo območja, kjer se razvijajo dejavnosti, ki ustvarjajo dobiček, nudijo delovna mesta domačinom in privabijo ljudi – turistična območja in perspektivne storitvene in proizvodne dejavnosti.

Rihter – smučišče

Ureditveno območje se nahaja na zemljišču kmetije Rihter p.d. Slapnik v Novi Štifti. V obravnavanem območju se ohranjajo objekti domačije poleg tega je območje predvideno kot območje urejenega smučišča.

Repenšek – turistično rekreacijsko območje

Ureditveno območje je umeščeno v Novi Štifti tik ob glavni prometnici Črnivec-Gornji Grad. V obravnavanem območju se predvideva obnova stanovanjskega in gospodarskega objekta ter ureditev turističnega območja z nastanitvenimi zmogljivostmi (bivanje, nočitev, kopališče in ostale športne in rekreacijske površine).

Gradišče – območje strelišča in lovske koč

Ob vznožju severnega pobočja Zagradišča ob glavni cestni povezavi Gornji Grad – Nazarje, med naselji Gornji Grad, Kropa in Čeplje je že zgrajen streliški objekt. Občina Gornji Grad in Lovska družina Gornji Grad predlagata program večnamenskega območja s strelišči ob že obstoječem streliškem objektu.

Razvoj nove komunalne infrastrukture

Občina Gornji Grad načrtuje izgradnjo nove prometne in komunalne infrastrukture. V sodelovanju z Elektro Celje d.d. se širi in posodablja električno omrežje in javna razsvetljava. Predvidene so tudi spremembe na področju odlaganja komunalnih odpadkov.

Cestno omrežje in parkirišča

Predvidena je izgradnja obvoznice v Gornjem Gradu, ki se izogne središča z glavnim trgom. Regionalna cesta mimo parkirišča z avtobusnim postajališčem pri katedrali se bo nadaljevala v obvoznico, ki bo premostila reko Dreto in se pri osnovni šoli priključila na obstoječo regionalno cesto.

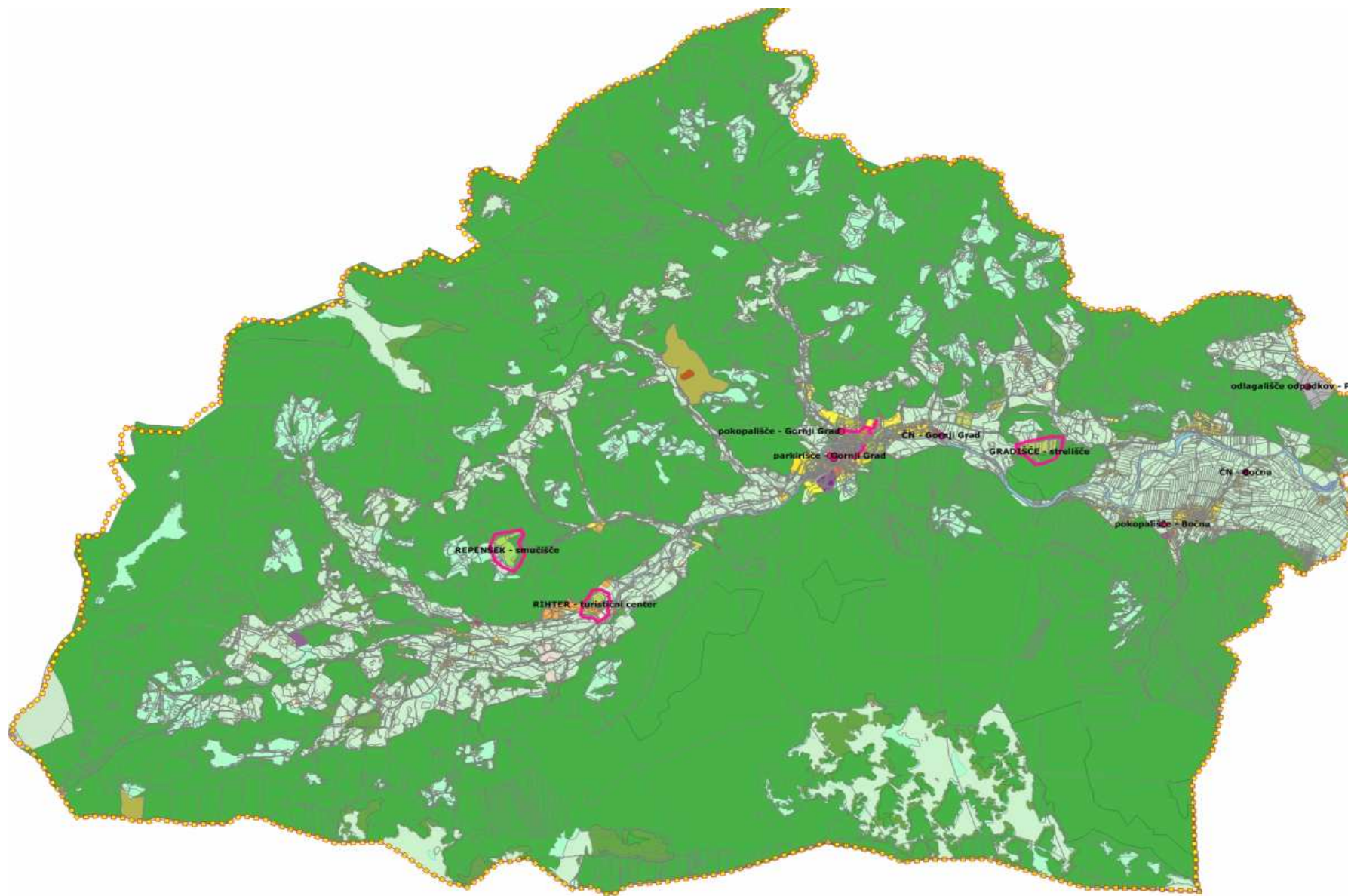
V središču Gornjega Grada je predvidena gradnja parkirnih prostorov in rekonstrukcija lokalnih cest poleg stavbe občine in kulturnega doma. Projektne rešitve obsegajo rekonstrukcijo dveh cest (ob kulturnem domu in od kulturnega doma proti Novemu naselju) z izgradnjo obojestranskih parkirišč in izgradnjo dveh parkirišč ob kulturnem domu in občinski zgradbi.

Odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda

Načrtuje se kanalizacija v Bočni s čistilno napravo (Rjavčeva žaga). V obstoječem prostorskem planu je zasnovan zbiralnik odpadnih voda iz Nove Štifte (Marijina cerkev) in doline potoka Mačkovec proti Gornjemu Gradu ter dve čistilni napravi (Šmiklavž in turistično območje Repenšek). Predvideno je tudi območje širitve obstoječe čistilne naprave v Gornjem Gradu.

Dobava električne energije

Za potrebe elektrifikacije stanovanjskega območja Tičjek II v Gornjem Gradu bo izvedeno kabliranje 20 kV daljnovoda na območju severno od osnovne šole. S pripravo občinskega prostorskega načrta občine (OPN) želi občina omogočiti gradnjo malih hidroelektrarn na reki Dreto in njenih pritokih ter vetrnih in sončnih elektrarn na ustreznih legah.

4.4.4. Občina Rečica ob Savinji

Načrtuje se, da bo javna razgrnitev predloga prostorskega ureditvenega načrta potekala v novembru 2008. Predlog zajema individualne pobude za gradnjo, praviloma izven strnjenih naselij, v strnjenih naseljih pa širitve stanovanjskih območij na Trnovcu, na jugu trga Rečica ob Savinji in večje ali manjše popolnitve pozidave v preostalih zaselkih občine. Ob občinski meji z občino Nazarje je predvideno industrijsko zazidalno območje. Občina bo skladno z izgradnjo stanovanjskih kapacitet poskrbela za spremljajočo infrastrukturo (kanalizacijo, dovoze, informacijsko infrastrukturo), skladno s povečevanjem števila prebivalcev pa še za trgovske, rekreacijske, kulturne in druge potrebne objekte.

Od večjih predvidenih investicij je potrebno omeniti projekt izgradnje »Lokalne ceste Spodnja Rečica – Pobrežje«, ki bo potekal v dveh fazah, od katerih bo prva »izgradnja mostu čez Savinjo«.

Naslednji obsežnejši projekt je izgradnja kanalizacije Varpolje – Spodnja Rečica.

4.4.4. Občina Luče

V občini Luče se zaključuje rekonstrukcija regionalne ceste do Luč in sicer do točke, ko se predvideva gradnja obvoznice mimo Luč. Projekti sicer še niso zaključeni, so pa tako daleč, da lahko rečemo, da bo trasa obvoznice šla ob Savinji, mimo naselja Luče. Začetek gradnje je okvirno predviden nekje konec leta 2010. Občina vzporedno z državnim projektom obvoznice pripravlja projekt izgradnje turističnega centra na območju severno od centra Luč v smeri proti Solčavi. V ta namen smo pripravili idejne projekte in začeli z odkupi zemljišč. Na območju ob sotočju Savinje in Lučnice smo v letošnjem letu odkupili zemljišča za gradnjo prireditvenega prostora. Rekonstrukcije občinskih cest izvajamo v vseh zaselkih občine.

Obnova vodovodnega in kanalizacijskega sistema se izvaja v naselju Luče. Na pobudo občanov iz Podvolovljeka se je za to dolino pripravila tudi Krajinska zasnova Podvolovljeka.

5. ZAHTEVE PROJEKTA GRADNJE ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA

- Ponudnik mora zagotoviti 100% pokritost vseh javnih institucij na območju občin s kapaciteto prenosa, ki jo zahtevajo institucije oziroma je opredeljena v tem Načrtu.
- Ponudnik mora v primeru gradnje odprtega širokopasovnega omrežja, zgrajenega deloma ali v celoti z brezžično tehnologijo, navesti predvidene lokacije baznih postaj in vrsto tehnologije za lokalno in prenosno omrežje.
- Ponudnik mora v primeru gradnje kabelskega odprtega širokopasovnega omrežja navesti lokacije lokalnih dostopovnih točk in centralnih točk.

- Ponudnik mora za predvidene centralne točke predložiti soglasje lastnikov zemljišč ali objektov, v katerih se bodo centralne točke nahajale, razen če se nahajajo v prostorih ali na zemljiščih naročnika.
- Ponudnik mora za predvidene lokalne dostopovne točke predložiti soglasje lastnikov zemljišč ali objektov, v katerih se bodo te točke nahajale, razen če se nahajajo v prostorih ali na zemljiščih naročnika.
- Ponudnik mora v primeru večjih oddaljenosti med naselji, v katerih se bo gradilo odprto širokopasovno omrežje, načrtovati lokalne dostopovne točke v teh naseljih ter njihovo povezavo s centralno točko lokalne skupnosti, od koder bo tekla povezava s hrbteničnim omrežjem ali pa neposredno povezavo lokalnih dostopovnih točk s hrbteničnimi omrežji, če je to ekonomsko ugodneje.
- Projekt mora vsebovati terminski načrt gradnje, ki mora biti izvedljiv v naslednjih 18. mesecih, razen če občine ne predvidijo drugače v Načrtu razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij lokalne skupnosti ali v drugem aktu (npr. združevanje gradnje z drugo komunalno infrastrukturo, planiranje gradnje na določenih delih lokalne skupnosti v vnaprej predvidenih obdobjih,...).
- V projektu mora biti definirana topologija omrežja. Izrisan mora biti načrt povezovanja do predvidenih končnih uporabnikov. V primeru gradnje kabelskega lokalnega odprtega širokopasovnega omrežja mora projekt vsebovati načrt kabelske kanalizacije, iz katerega bo razvidno, kje bo potekala nova ter kje bo uporabljena obstoječa kanalizacija. Novozgrajena kabelska kanalizacija mora vsebovati zadostne kapacitete za možne razširitve v prihodnosti.
- Ponudnik se mora v predloženem projektu zavezati, da bodo imeli na določenem območju zagotovljen dostop v lokalno odprto širokopasovno omrežje vsi zainteresirani uporabniki, vsi zainteresirani operaterji omrežij in vsi ponudniki storitev pod enakimi komercialnimi pogoji.
- Vrsta tehnologije, ki jo bo ponudnik predvidel v projektu, mora zadoščati zahtevam iz Načrta razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. Za del omrežja, ki ga ponudnik zgradi z lastnimi sredstvi, lahko naročnik predpiše uporabo tehnologije, ki je praviloma gradnja kabelskega omrežja in povezav z optičnimi vlakni. Del omrežja, ki se gradi z državnimi in evropskimi sredstvi, je lahko zgrajen s poljubno tehnologijo.
- Ponudnik mora jasno navesti, za katere dele omrežja ima komercialni interes in jih bo zgradil z lastnimi sredstvi po načelu zgradi – upravljaj – prenesi (BOT model), ter za katere dele nima komercialnega interesa in navesti finančne izračune, ki dokazujejo, da gradnja in upravljanje z namenom ustvarjanja dobička ob tržnih cenah ni mogoča.
- Ponudnik mora jasno navesti in prikazati kolikšen del omrežja, s katerim se bo pokrivalo območje, kjer trenutno ni širokopasovnega omrežja namerava zgraditi z lastnimi sredstvi (komercialni del omrežja) in za kolikšen del predlaga gradnjo z državnimi in evropskimi sredstvi. (nekomercialni del omrežja), kar izrazi v deležu končnih uporabnikov na tem območju.
- Ponudnik mora predložiti načrt in način vzdrževanja omrežja za najmanj 20 let in podati ustrezne garancije.
- Ponudnik za posamezne storitve in povezave, ki se izvajajo v omrežju lokalne skupnosti, ne sme zahtevati višje cene kot je to v uradnem ceniku tega ponudnika za Republiko Slovenijo.

-
- V projektu, ki ga mora predložiti ponudnik, mora biti narejen finančni načrt projekta z opredeljenimi finančnimi viri, vsemi stroški projekta (upravičeni in neupravičeni) ter kazalniki.
 - Ponudnik mora predložiti finančne izračune v skladu s Smernicami glede metodologije za izvedbo analize stroškov in koristi (Delovni dokument št. 4 Evropske komisije – Navodila za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi), ki dokazujejo, da gradnja, upravljanje in vzdrževanje z namenom ustvarjanja dobička ob cenah, ki jih je s tem omrežjem možno doseči na trgu, ni možna. Iz izračunov mora biti razvidno, da z izgradnjo in upravljanjem omrežja ni možno dosežati niti minimalnega dobička.
 - Ponudnik mora podati specifikacijo vseh upravičenih stroškov, ki jo je navedel v projektu in predstaviti v obliki, primerni za gradnjo po principu projekta na ključ.
 - Ponudnik mora predvideti realne prihodke omrežja z upoštevanjem cen, ki jih je s tem omrežjem možno doseči na trgu. Pri tem se šteje, da je na trgu možno doseči ceno, ki dosega vsaj 80% povprečne maloprodajne cene, pod katero večji ponudniki storitev v Sloveniji ponujajo širokopasovni dostop s primerljivo hitrostjo.
 - Ponudnik je dolžan omogočiti lokalni skupnosti, ministrstvu ter vsem ostalim institucijam, vključenim v izvajanje OP, ter njihovim pooblaščencem, v smislu spremljanja porabe dodeljenih sredstev in preverjanja doseganja pričakovanih rezultatov, nadzor, tako da bo možna kontrola realizacije operacije in vpogled v celotno dokumentacijo operacije tudi po izteku trajanja pogodbe, najmanj do vključno 31.12.2015. Enake pravice imajo tudi predstavniki Evropske komisije, Evropskega računskega sodišča ter Računskega sodišča Republike Slovenije. Pred iztekom tega datuma lahko ministrstvo ta rok podaljša.
 - Potrebno je oceniti vse prihodke v obdobju izkoriščanja omrežja. Ponudnik mora specificirati oceno vseh prihodkov omrežja, preračunanih na neto sedanjo vrednost, oceno stroškov upravljanja, stroškov vzdrževanja, stroškov financiranja in stroškov amortizacije aktivne opreme, preračunanih na neto sedanjo vrednost, v skladu s 55. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Uradni list EU, št. 210/06) ter v skladu s Smernicami glede metodologije za izvedbo analize stroškov in koristi, (Delovni dokument št. 4 Evropske komisije – Navodila za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi). Operacija je upravičena do sofinanciranja le do višine razlike neto sedanje vrednosti stroškov gradnje, upravljanja in vzdrževanja omrežja z neto sedanjo vrednostjo vseh prihodkov omrežja. Preostanek sredstev zagotovi soinvestitor iz zasebnih virov. Če se ugotovi, da so bili ustvarjeni prihodki večji od planiranih, se razlika vrne investitorjem glede na delež njihovega vložka. Ponudnik pri tem povrne lokalni skupnosti, ta pa Ministrstvu, delež glede na vložena sredstva državnega proračuna za kohezijsko politiko, ministrstvo pa vrne prejeta sredstva v splošni proračun Evropske unije sorazmerno s prispevkom iz sklada ESRR.
 - Ponudnik se bo s pogodbo obvezal, da stalnih sredstev, pridobljenih iz naslova sofinancirane operacije ne bo prodal, oddal v najem ali leasing tretjim osebam najmanj za dobo 20 let.
 - Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče bodo spremljale izvajanje pogodbe s ponudnikom - soinvestitorjem.
 - Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče zagotavljajo pravilno izvajanje operacije. V primeru ugotovljene nenamenske porabe sredstev je ponudnik dolžan vrniti vsa že prejeta sredstva v realni vrednosti iz

naslova te pogodbe skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila do dneva vračila.

- Izvedbo del z zapisnikom potrdi pooblaščen nadzornik gradnje, ki ga izberejo občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče, ki tudi preverja gradnjo in izstavljen zahtevek za izplačilo s poročilom s strani ponudnika – soinvestitorja.
- Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče in soinvestitor vodijo ločen knjigovodski sistem ali ustrezne knjigovodske evidence za vse transakcije v zvezi s projektom.
- Ponudnik bo dolžan poročati o doseženih rezultatih in učinkih na letni ravni. V primeru neizpolnitve te zahteve ali pa v primeru nedoseganja pričakovanih rezultatov ali učinkov, so občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče ter ministrstvo upravičeni zahtevati vračilo prejetih sredstev.
- Ponudnik bo dolžan lokalnim skupnostim in ministrstvu dostavljati zahtevana pojasnila v zvezi z operacijo in med običajnim delovnim časom omogočiti dostop na zemljišča in v objekte, za izvajanje morebitnih pregledov, povezanih z operacijo.
- Ponudnik bo dolžan lokalne skupnosti, to pa ministrstvo sprotno pisno obveščati o dogodkih, zaradi katerih je podaljšano ali onemogočeno izvajanje operacije.
- Ponudnik mora predložiti izračun stroškov amortizacije in stroškov financiranja za del omrežja, zgrajenega z zasebnimi sredstvi soinvestitorja.
- Ponudnik-soinvestitor mora poskrbeti za trajno delovanje omrežja. V primeru, da bodo tekoči stroški višji od ocenjenih prihodkov, mora soinvestitor uporabiti tak poslovni model, s katerim lahko sam oziroma z drugimi viri financiranja pokrije razliko.
- Iz projekta mora biti razvidno povezovanje v tranzitno omrežje.
- Ponudnik-soinvestitor mora predložiti oceno števila potencialnih priključkov. Za potencialni priključek se šteje vsako posamezno gospodinjstvo na območjih belih lis, ki mu s tem omrežjem omogočamo povezavo v širokopasovno omrežje. Šteje se, da je gospodinjstvu omogočeno povezovanje v širokopasovno omrežje, kadar je gospodinjstvo v dometu brezžičnega omrežja ali v neposredni bližini omrežja. Za neposredno bližino se šteje razdalja do 200m do kabelske kanalizacije ali do priključne točke.
- Ponudnik-soinvestitor lahko v projektu predvidi opremo WiMAX ali drugo brezžično tehnologijo tudi v primeru, če še ne razpolaga z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc. To omrežje bo soinvestitor pričel graditi, ko bo, v skladu z določbami Zakona o elektronskih komunikacijah pridobil odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc s strani Agencije za pošto in elektronske komunikacije RS oziroma sklenil dogovor z enim od obstoječih imetnikov teh odločb.

5.1. Tehnične karakteristike

Izvajalec gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij mora pri gradnji upoštevati:

- obstoječo kabelsko infrastrukturo povsod, kjer je to mogoče;
- obstoječa telekomunikacijska vozlišča in prostore povsod, kjer je to mogoče;

- dovolj veliko pretočnost povezav med vozlišči. Agregacijski faktor ne sme biti večji od 10 glede na skupno pretočnost vseh naročniških priključkov priključenih na vozlišče;
- možnost nadgradnje pretočnosti posameznih povezav za faktor 10 v naslednjih 5 letih;
- morebitne izvore elektromagnetnih motenj ali omejitev glede sevanja TK opreme, ki niso zajete že v predpisih.

5.2. Služnostni pogoji uporabe občinskih zemljišč za gradnjo širokopasovnega omrežja

Pogoje uporabe stvarnega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti opredeljuje Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin (Uradni list RS, št. 14/07), ki se bo začel uporabljati 3. septembra 2007 in Uredba o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Uradni list RS, št. 12/03 in 77/03). 29. člen zakona govori o tem, da je obremenjevanje nepremičninskega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti s stvarnimi pravicami sicer odplačno, vendar pa je lahko brezplačno, če se zasleduje javni interes. Obremenjevanje s stvarnimi pravicami se izvede z metodo neposredne pogodbe. Uredba pa v 64. členu govori o tem, da mora upravljavec na predlog zainteresirane osebe pripraviti posamičen program upravljanja tudi v primeru obremenjevanja nepremičninskega premoženja. Pri tem upravljavcu ni potrebno izvesti pripravljanih dejanj, ki se nanašajo na ocenjevanje nepremičnega premoženja, razen če oceni, da je to v konkretnem primeru potrebno. V primeru vzpostavljanja služnosti, je le-to potrebno natančno opredeliti, in sicer v čim manjšem obsegu, racionalno in gospodarno. V konkretnem primeru gre za zasledovanje javnega interesa, kar pomeni, da je obremenjevanje nepremičnega premoženja lokalne samoupravne skupnosti lahko brezplačno.

Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče dajejo svoja zemljišča **v brezplačno uporabo** za gradnjo širokopasovnega omrežja.

Izvajalci gradnje morajo podati pisno vlogo za obremenitev nepremičnega premoženja občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče. Prilogi mora biti priložena situacija poteka predvidene infrastrukture na zemljiškem katastru, iz katere je razvidno, po katerih zemljiščih oz. konkretno parcelah je predviden potek vodov. Prav tako se od izvajalcev pričakuje, da bo predložil že pripravljene služnostne pogodbe za vse parcele, ki so v lasti občine in bodo po njih potekali vodi. Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče bodo predložene pogodbe v roku 15 dni pregledale in usklajene z izvajalcem podpisale. Prav tako bo pomagala pri pridobivanju služnosti za zemljišča, ki so v zasebni lasti. Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče se zavezujejo, da bodo na svoje stroške opravile overitev podpisov na služnostnih pogodbah za parcele v občinski lasti in izvedle vpis služnosti v Zemljiško knjigo. Na tak način bodo občine v gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij vložile pravico do služnosti na zemljiščih, ki so v njeni lasti.

Služnost se ustanovi za obdobje dvajsetih let. Po pretečenem obdobju se namreč na občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče prenese

lastninska pravica na omrežju oz. njegovi infrastrukturi v skladu s pogodbo med občinami Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče ter izbranim ponudnikom.

Služnostni upravičenec se obvezuje:

1. o pričetku del obvestiti lastnika, kateremu mora po končanih delih tudi predati projekt izvedenih del v enem izvodu na papirju in v digitalni obliki,
2. uskladiti traso predmeta pogodbe z obstoječimi in predvidenimi komunalnimi napravami z upravljavci posameznih komunalnih naprav,
3. opraviti dela skladno s tehničnimi predpisi in v skladu s pravili stroke,
4. po končanih delih na lastne stroške vzpostaviti na nepremičnini prvotno stanje (in sicer prevoznost ceste je potrebno zagotoviti nemudoma, dokončno sanacijo vozišča pa najkasneje v roku 90 dni od končanja del, vzpostavitev prvotnega stanja na površinah, ki niso ceste, je potrebno vzpostaviti takoj, najkasneje pa v 8 dneh po končanju del),
5. na novo položiti in podbetonirati vse izkopane in spodkopane lamele in robnike pločnika, obnoviti vse poškodovane naprave za odvodnjavanje ceste ter jaške v vozišču opremiti s pokrovi razreda (250 kN) z zaklepom in protihrupnim vložkom,
6. po končani gradnji ali po končanih vzdrževalnih in podobnih delih lastniku povrniti vso nastalo škodo;
7. povrniti lastniku vso morebitno škodo, ki bi mu nastala zaradi lokacije ali obratovanja predmeta pogodbe,
8. izvajati služnost v obsegu in v skladu z namenom, za katerega je ustanovljena.

Vzpostavitev prvotnega stanja, iz točke 4 zgoraj, mora služnostni upravičenec v primeru, da posega tudi v asfaltirano prevleko ceste, realizirati na naslednji način:

- če gre za poseg, ki se izvaja vodoravno glede na cestno telo, mora služnostni upravičenec v celotni dolžini posega zagotoviti novo asfaltno prevleko, in sicer:
 - najmanj v širini polovice cestnega telesa, če gre za dvopasovno cesto,
 - v celotni širini cestnega telesa, če gre za ožjo cesto oz. pot;
- če gre za poseg, ki se izvaja pravokotno glede na cestno telo, mora služnostni upravičenec zagotoviti novo asfaltno prevleko v dolžini najmanj 10m (na vsako stran posega najmanj 5m), in sicer v celotni širini cestnega telesa.

Vse morebitne posedke na trasi kanalizacije in druge posledice predmetne gradnje, ki bodo nastale v roku 2 let po končanju del, se služnostni upravičenec zavezuje na svoje stroške v celoti sanirati, in sicer v skladu s tehničnimi predpisi in pravili stroke. Če služnostni upravičenec v roku, ki mu ga bo postavil lastnik (ki pa ne sme biti krajši od 30 dni) ne bo izvedel sanacijskih del, oz. ta ne bodo izvedena v skladu s tehničnimi predpisi in pravili stroke, bo sanacijska dela izvedel lastnik na stroške služnostnega upravičenca. V ta namen bo lastnik služnostnemu upravičencu sam ali po izvajalcu sanacijskih del izstavil račun, služnostni upravičenec pa se zavezuje račun plačati v roku 15 dni od izstavitve.

Morebitno škodo zaradi gradbenih, vzdrževalnih in rekonstrukcijskih del, omenjeno v 6. točki zgoraj, se služnostni upravičenec zaveže z lastnikom komisijsko popisati ter lastniku zanjo tudi plačati odškodnino. Višino odškodnine bo določil sodni cenilec, in sicer v roku 60 dni po obvestilu lastnika služnostnemu upravičencu o nastali škodi. Stroške sodnega cenilca nosi služnostni upravičenec.

6. MERILA ZA IZBOR IZVAJALCA GRADNJE, UPRAVLJANJA IN VZDRŽEVANJA NOVIH ODPRTIH ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ

Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče bodo za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij izbrale tistega ponudnika, ki bo predlagal najbolj optimalne rešitve glede na podane zahteve, ne glede na bližino prisotnosti obstoječih širokopasovnih omrežij določenih operaterjev omrežij.

Merila izbire bodo:

- cena gradnje dela omrežja na območju belih lis, zgrajenega s sredstvi državnega proračuna za kohezijsko politiko;
- delež omrežja (v odstotkih gospodinjestev) na območju belih lis, ki ga namerava ponudnik zgraditi z lastnimi sredstvi;
- število novih gospodinjestev, ki jim bo s projektom omogočen širokopasovni dostop v lokalnih skupnostih na območju belih lis;
- reference izvajalca s področja gradnje telekomunikacijskih, optičnih in z vidika javnega razpisa enakovrednih omrežij.

7. POGOJI UPRAVLJANJA Z ODPRTIM ŠIROKOPASOVNIM OMREŽJEM

- Odprto širokopasovno omrežje bo izbrani ponudnik upravljal in vzdrževal tako, da bo omogočil dostop v omrežje vsem ponudnikom storitev in drugim operaterjem pod enakimi pogoji.
- Izbrani ponudnik lahko ponudnikom storitev in operaterjem zaračunava samo strošek vstopa v omrežje, dostop do posameznih lokalnih dostopovnih točk ter do končnih uporabnikov.
- Vsem operaterjem mora ponujati omrežje pod enakimi pogoji. Pri tem pa vsem operaterjem skupaj ne sme zaračunati višjega zneska, kot ga je predvidel v ponudbi na razpis za izbiro izvajalca, in sicer pod specifikacijo cene, pod katero bo ponudnik ponujal omrežje, ki ga je zgradil s svojimi sredstvi (komercialni del omrežja), ponudnikom storitev in drugim operaterjem, ki vsebuje stroške amortizacije, financiranja, upravljanja za ta del omrežja, vzdrževanja in pričakovan dobiček, ter specifikacijo cene, pod katero bo izbrani ponudnik ponujal del omrežja, ki bi bil zgrajen z državnimi in evropskimi sredstvi (nekomercialnega dela omrežja), ki

vsebuje stroške upravljanja in vzdrževanja. V obeh primerih predpostavi, da bo v omrežje vključenih 20 priključkov na 100 prebivalcev.

- Ob višjem doseženem številu končnih uporabnikov na nekomercialnem delu omrežja lahko sorazmerno poveča stroške upravljanja in vzdrževanja, na komercialnem delu omrežja pa lahko sorazmerno poveča ceno, ki jo v tem omrežju zaračunava vsem ponudnikom storitev in drugim operaterjem. Za komercialni del omrežja se torej izoblikuje najvišja cena na končnega uporabnika, nad katero ne sme izbrani ponudnik ponujati svojega omrežja.
- V obdobju manjšega števila končnih uporabnikov od predvidenega, upravljavec omrežja lahko operaterjem zaračunava stroške, ki jih je predvidel ob predpostavki, da bo v omrežje vključenih 20 priključkov na 100 prebivalcev.
- Razen cene na končnega uporabnika, ki jo bo ponudnik mesečno zaračunaval ponudnikom storitev za dostop do vsakega končnega uporabnika na delu omrežja, zgrajenem z lastnimi sredstvi ponudnika, ter stroškov upravljanja in vzdrževanja dela omrežja, zgrajenega z državnimi in evropskimi sredstvi, izbrani ponudnik (upravljavec in vzdrževalec) ne bo smel zaračunavati drugih stroškov operaterjem omrežij in ponudnikom storitev ter končnim uporabnikom.
- Vrsta tehnologije, ki jo bo ponudnik predvidel v projektu, mora ustrezati zahtevam iz Načrta razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče. Izvedba načrtovanih omrežij je tehnološko nevtralna. Glede na obstoječe stanje infrastrukture, predstavljene potrebe in konfiguracijo terena območja gradnje, mora ponudnik izbrati optimalne tehnologije.

8. TERMINSKI NAČRT

Projekt mora biti končan v 18. mesecih od podpisa pogodbe oz. najkasneje do konca leta 2010.

9. ZAKLJUČEK

Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občinah Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče je nastal v skladu s političnimi cilji EU, s smernicami nacionalne strategije, regionalnih in lokalnih razvojnih programov ter v skladu s potrebami prebivalcev občin.

Načrt temelji na podatkih, pridobljenih s strani operaterjev, in potrebah lokalnega prebivalstva. Občine so v Načrtu razvoja na podlagi pridobljenih informacij opredelile trenutno stanje na področju širokopasovnega omrežja ter začrtale smernice za razvoj omrežja telekomunikacij v prihodnosti.

Občine Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji in Luče si bodo prizadevale za izgradnjo takšnega odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij, ki bo v skladu s pričakovanji prebivalcev in strokovnimi merili s področja telekomunikacij.